

Kadár v adventu
hladi, drugo leto
dosti sadja rodi.

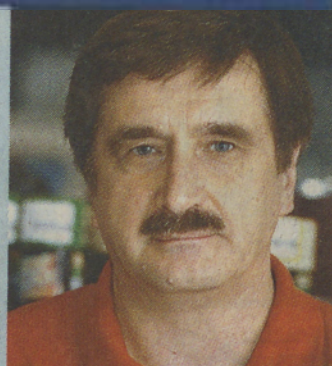
POMURJE 2006

Vreme

V četrtek bo pretežno
oblačno, v petek
delno jasno, v soboto
pa spet oblačno.

Murska Sobota, 7. december 2006, leto LVIII, št. 49, odgovorni urednik Janez Votek, cena 310 sit (1,29 evra)

Pomurka in Pomurec meseca oktobra sta ...

Poslušalci Murskega vala in bralci Vestnika ste odločili, da je Pomurka meseca oktobra Jana Norčič, dr. med., specialistka pediatrije, upokojena zdravnica, ki ji je Združenje za pediatrijo pri Slovenskem zdravniškem društvu na četrtm slovenskem pediatričnem kongresu podelilo Avčino vo priznanje za življenjsko delo in dosežke na področju bolnišnične pediatrije. Prejela je 79 glasov. Pomurec meseca oktobra pa

je postal z 82 prejetimi glasovi Vlado Karoly, direktor podjetja GMT, ki je bilo razglašeno za najhitreje rastoče podjetje v Dravsko-pomurski regiji.

Predloge za novembrski izbor najdete na strani 12.

Izpolnite in pošljite objavljeno glasovnico ali glasujte z SMS-sporočili (glasovati morate tako za Pomurko kot Pomurca) na številko 051 693 693 do 15. decembra 2006.

Jama polna STR. 3 smrdeče tekočine

Pri Nafti Lendava pravijo, da gre za ekološko neoporečno tekočino. Analize s policije še ni.

V tej številki
poiščite
ZLATI TRAK

SONČEK
080 19 69
www.soncek.com

Imate pošto na strani 23

STR. 6 - Ljutomerski
Murales

Med vodilnimi
slovenskimi
izdelovalci
pohištva

Po izločitvi iz Marlesa
ljutomerski mizarji nikoli
niso poslovali z izgubo

Stanko Škalič, direktor Muralesa

STR. 17 ...

Za zdravje

STR. 23

Danilo Kozar
z zlato medaljo
iz Luksemburga

NAROČNIK

STR. 8
POLICIJA

Deložacija in neuspela okupacija

Art center znova v ringu lokalnih
funkcionarskih interesov

Nepreslišano

STR. 8

Izpoved človeka, ki je zbolel za azbestozo

»Zdaj sem jaz
na prvem mestu«

STR. 16 - Slovenci spet »južnjaki«
Najpopularnejši
tujec med graš-
kimi nogometaši

Občina Ljutomer zadolžena za skoraj 102 milijona tolarjev

Novi župan prinaša spremembe

Po tem ko je Špindler predal posle Jurši, bo dejansko stanje poslovanja občine preverila neodvisna revizijska hiša

Tako kot v še štirih pomurskih občinah, Apačah, Beltincih, Radencih in Rogošvih, so tudi v občini Ljutomer novega župana izvolili šele v drugem krogu. S skoraj 56 odstotki so volivci za svojega vodjo izbrali Franca Juršo, ki se je pretekli teden prvič sestal z novoizvoljenim občinskim svetom.

Brez večjih težav so imenovali sedemčlansko komisijo za volitve, imenovanja in administrativne zadeve (KVIJAZ), ki ji bo predsedoval Dušan Kosi iz DeSUS-a. Njen podpredsednik je Janez Vencelj iz Stranke mladih Slovenije, sestavljajo pa jo še Ludvik Filipič iz Stranke SDS, Boštjan Pihler iz Liberalne demokracije, Franc Hajnal iz Socialnih demokratov, Bojan Pintarič iz stranke zelenih ter Viljem Vajda, član Liste za razvoj mesta in vasi. Vse omenjene

Jožef Špindler je Francu Jurši slovesno predal posle.

stranke, razen SDS in LDS, so Juršo; sicer neodvisnega kandidata, na volitvah tudi podprle. Brez predstavnika v KVIAZ-u pa so ostali v Novi Sloveniji in Slovenski ljudski stranki.

Reorganizacija občinske uprave

Dan po seji sta odhajajoči župan Jožef Špindler, ki je prihajal iz vrst LDS, in novoizvoljeni Jurša na županatu v mestni hiši v Ljutomeru opravila primopredajo poslov. V zapisniku, ki sta ga podpisala, je med drugim zapisano, da znaša zadolžitev občine natanko 101.927.255,00 tolarjev, kar je približno pet odstotkov letnega proračuna in jo predstavljajo predvsem krediti, ki jih je občina najela za izgradnjo čistilne naprave v Ljutomeru in adaptacijo osnovne šole Ivana Cankarja. Dejansko stanje občinskega poslovanja pa bo, kot je dejal Jurša, preverila neodvisna revizijska hiša. Še pred koncem letošnjega leta naj bi temeljito reorganizirali občinsko upravo. Ta je imela do sedaj direktorico, ki je nadzirala vse druge zaposlene. Pod furševim vodstvom pa naj bi ponovno oblikovali enote.

Zmagovalec volitev je stranka SD

Sicer pa so na volitvah v ljutomerskem občinskem svetu največ pridobili Socialni demokrati, ki imajo sedaj tri predstavnike (prej le enega), enega svetnika več kot na prejšnjih volitvah imata tudi DeSUS (štiri) in stranka SDS (dva). Po en stolček pa so izgubili Liberalna demokracija (pet), Lista za razvoj mesta in vasi (tri) ter SLS (ena). Nova Slovenija, Stranka Mladih Slovenije in Zeleni Slovenije pa imajo tako kot po volitvah 2002 v občinskem svetu po enega predstavnika. Prlekija 2000 Lista neodvisnih, ki je imela v prejšnjem mandatu enega predstavnika, pa se tokrat sploh ni uspela uvrstiti v občinski svet.

Vanja Poljanec

Konstitutivna seja rogašovskega občinskega sveta

Mihalič vendarle prevzel županovanje

Prva poteza novega župana: denarna nagrada karateistki Polonci Hülli

Poslovniki občinskega sveta občine Rogašovci določa, da prvo sejo skliče prejšnji župan 20 dni po izvolitvi članov sveta. Ker je bil v tej občini drugi krog županskih volitev, tega roka ni bilo treba upoštevati, velja pa, da naj bi župan sklical sejo čim prej po opravljenih volitvah, predvsem pa, ko občinska volilna komisija izda poročilo o volitvah in novoizvoljeni župan prejme potrdilo o izvolitvi. To je pojasnilo Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Janko Halb, dosedanji župan, je sklical sejo za 1. december 2006. Drugi krog volitev je bil 22. oktobra, ko je Edvard Mihalič s prepričljivo večino (62,29 %) premagal Janka Halba, slednji pa je šele 24. novembra sklical predstavnike vseh list. To naj ne bi bilo nič neobičajnega, so nam sporočili iz Ljubljane, saj naj bi se dogovorili o vsebini dnevnega reda prve seje, kdo jo bo vodil, o predlaganju kandidatov za mandatno komisijo ...

Kljub takim pripravam pa prva seja, ki jo je vodil Janez Flisar, ni potekala brez zapletov. Še pred začetkom in pred uradno potrditvijo poročila občinske volilne komisije je svetnik Herman Kisilak hotel razširiti dnevni red s socialno problematiko. Temu se je odločno uprl novi župan. Prav tako ni uspel s predlogom kandidatov za komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, saj je devet svetnikov glasovalo proti njegovemu.

V petek, 1. decembra, so imeli v občini Rogašovci vendarle kot zadnji v Pomurju konstitutivno sejo.

predlogu, le šest pa jih je bilo za. To je bil torej prvi preizkus moči v občinskem svetu, ki je v nadaljevanju potrdil komisijo v sestavi Julijana Meckar (LDS, predsednica), Jožica Fukaš (NSi) in Janez Buček (Lista za razvoj). In prva poteza župana Edvarda Mihaliča, ki je minuli petek vendarle prevzel županovanje: karateistki Polonci Hüll, ki si je na Japonskem priborila srebrno medaljo, je podelil denarno nagrado.

*Županovanje prevzemam s prijetnimi

občutki, čeprav vem, da mi bodo metali po
lena pod noge. Še do danes nisem prejel po
polnoma ničesar od dosedanjega župana.
Berem v časopisih, kako lepo potekajo pre
daje poslov v drugih občinah. Jaz bi rad de
lal! Pisal sem mu, pa mi je odgovoril, da be
to storil kvečjemu do 31. decembra. Tako no
ne gre!* Je povedal Edvard Mihalič, novi
župan občine Rogoševci, ki se zaveda, da ga
čaka nemalo težav.

Bernarda B. Peček

Porodnišnica – selitev prihodnje leto

Porodnišnica se letos ne bo selila v nove prostore, ker še vedno ni bolniških postelj in še nekaj druge opreme. Ministrstvo za zdravje namreč še ni izdalo sklepa o izbiri najugodnejšega ponudnika. Na prvo izbiro se je pritožil zavajeni ponudnik, revizijska komisija pa mu je ugodila. To pomeni, da mora ministrstvo izdati ponovni sklep, sedaj očitno v prid pritožniku, a tega tudi po dveh tednih še ni storilo.

To je po mukotrpnem opremljanju še zadnji sklop opreme, brez katerega selitev v nove prostore ni mogoča. Če bo kmalu izbran še zadnji dobavitelj, torej za bolniške postelje, se bo porodnišnica z ginekološkimi ambulantami selila v začetku prihodnjega leta.

M. H.

Šteiner namestnik načelnika, Geder poveljnik poveljstva

Generalmajor Alojz Šteiner in brigadir Alan Geder sta med napredovanjem v višje čine zasedla tudi nova položaja v strukturi Slovenske vojske. Šteiner je postal namestnik načelnika generalštaba vojske, Geder pa poveljnik poveljstva sil. Kot so sporočili z ministrstva obrambe, sta bili prerazporeditvi načrtovani in izvedeni v skladu s karierni potjo v Slovenski vojski. Imenovana sta uveljavljena častnika, ki sta začela vojaško kariero med osamosvojitveno vojno: imata večletne poveljniške izkušnje, strokovna znanja pa sta pridobila na vojaških izobraževanjih doma in v tujini.

A. 3

*Sprememba VEP v 12. mesecih
glede na obračunski dan
30. 11. 2006, povzeto po VS/VEP
istega obdobja.

[illegible]

Ob opuščeni naftni vrtini v Žitkovcih izplake iz sanirane vrtine v Dolgi vasi Iz Nafta: ekološko (ne)oporečno?

Kdo bo »pospravljaj« ostanke sanacije vrtin?

Krajani Žitkovec so policiji naznanili, da po poljski poti tovarnjaki na območje zapuščene Naftine vrtine nekaj dovažajo. Kriminalisti murskoboške policijske uprave so prejšnji teden z okoljskim in kmetijskim inšpektorjem ter predstavnikom podjetja VGP Drava Ptuj opravili ogled ter pri zapuščeni vrtini našli novo izkopano jamo s sumljivo odpadno tekočino, na videz podobno odpadni zmesi vode, nafte in olj. Odvzeli so vzorce in jih poslali v Center za forenzične preiskave generalni policijski postaja, vendar pa, tako poročajo s policije, rezultati analize še niso znani. Postopek je začel tudi okoljski inšpektor.

»Družba Nafta Geoterm je v jamo pri vrtini (Mrt-1) v Žitkovcih odložila izplake, ki so nastale pri sanaciji vrtine Dolga vas (Dv-1). Izplake je odlagala v dnevih od 15. novembra do 27. novembra 2006 med prvo izmeno (od 7. do 15. ure) in je skupno odložila 88 kubičnih metrov izplak. Izplake so v bistvu čista voda, pomešana s naravno glino (bentonitom), imajo pa videz umazane vode,« so po poizvedovanju odgovorili z vodstva družbe Nafta Lendava.

Krajanom nihče nič ne pove

»Dvanajst let že delam v krajevni skupnosti, pa nam doslej nihče ni povedal, kaj sem dovažajo, ali je nevarno ali ne. Najsla-

Dobrovniku. »Po tistih dokumentih naj ne bi šlo za nič spornega,« je še dejal. Potrdil je tudi izjave nekaterih krajanov Žitkovec, da so že pred dvema letoma zahtevali, da naj se odlagališče primereno zavaruje. »Sedaj je to zagajeno,« je povedal Kardinar. In to je izjavil, ne da bi se prepričal na lastne oči. V nedeljo, ko je tudi sam hotel pogledati domnevno sporne odplake, je bil dostop do jame že prepovedan in potegnjen trak za nevarnost, a če bi tja prišel že kdaj prej, potem pa bi lahko videl, da jama z izplakami, pa karkoli je že v njej, ni ograjena niti drugače zavarovana. Kajti »lokacije še nesaniranih vrtin kakor tudi jame za izplake (če so ob vrtinah) nadzorujemo z občasnimi ogledi,« so povedali o načinu zavarovanja vrtin in odlagalnih jam pri Nafti Lendava.

Jama je polna tekočine, ki zaudarja po nafti in olju

Območje Riganoc, kjer so opuščena naftna vrtina Martin 1 ter jame z domnevno sporno tekočino, ki da jih, sodeč po razpostavljenih prežah, dobro poznajo tudi lovci, je dobra dva kilometra severno od naselja Žitkovci, na koncu obdelovalnih polj Kmetijskega gospodarstva Lendava in pred Kobiljanskim gozdom ter le kakih sto metrov od meje z Madžarsko. Do nje vodi dobro utrjena makadamska pot, ki jo je, tako vedo povedati krajan, utrjevala Nafta Lendava

lino, iz katere raste nekaj šaša, pa prekriva pol metra debela plast črne vode. Za višjo betonsko stranico korita je v zemljo skopana nova jama velikosti kakih pet krat pet metrov, napolnjena s črnkasto tekočino, na kateri plava rjava, verjetno maščobna plast, vse skupaj pa zaudarja po nafti in odpadnem olju. Krajani ne vedo, ali ima betonska jama tudi betonsko dno, o novi pa pravijo, da je bilo tu prej manjše odlagališče za »čistilo«, ki pa se je že posušilo, potem pa so pred kakima dvema mesecema izkopali sedanjo jamo, ki je veliko večja, odložena

tekočina pa sedaj tudi veliko bolj smrdi od tiste prej.

O jami v Žitkovcih pri Nafti Lendava pravijo: »Jama za izplake v Žitkovcih ima 2000 kvadratnih metrov površine in 2000 kubičnih metrov prostornine, kar omogoča dobro izsuševanje in vse nadaljnje postopke za dokončno sanacijo izplak in jame za izplake po ustreznih postopkih. Nekaj se tu očitno ne ujema.

Če je Nafta Geoterm pri vrtini v Žitkovcih odložila 88 tisoč kubičnih metrov izplak ali slabe tri velike cisterne, so to res lahko iztočili v novo izkopano jamo, pet metrov široko, pet metrov

dolgo in štiri metre globoko. Kje pa je potem skoraj dvajset arov velika jama?

Ob vprašanju, kaj je Nafta Geoterm (ali morda še kdo drug) odlagala v jamo za izplake pri opuščeni vrtini v Žitkovcih, pa je enako pomembno še, kdaj in na kak način bo »pospravila« za sabo. Pri sanaciji vrtin namreč nastane nova »nesnaga«, ki spet potrebuje sanacijo. »Sanacija vseh vrtin in drugih rudarskih objektov, vključno z jamami, bo predvidoma izvedena do konca leta 2011,« so sporočili iz Nafta Lendava. Na sanacijo še vedno čaka 60 rudarskih objektov, ob

»Izplaka je v bistvu čista voda, pomešana s naravno glino (bentonitom), ima pa videz umazane vode,« so sporočili iz Nafta Lendava.

katerih pa je večja ali manjša jama ali depresija. V Žitkovcih, kjer so odložili odplake, nastale pri sanaciji vrtine v Dolgi vasi, je med vsemi največja jama za izplake. Če ima torej vsaka vrtina svojo jamo ali deponijo, ki jo je treba sanirati tako kot vrtino, zakaj so potem izplake iz Dolge vasi vozili v Žitkovce? Nafta Lendava: »V bližini vrtine DV-1 ni ustrezne deponije, kjer bi se izplake lahko začasno odložile, izsušile in pregledala (analizirala) preostala glina (trdni del izplake), kar je osnova za dokončno sanacijo izplak. Za to je potrebna velika zavarovana površina oziroma prostornina.« Sanacija določene vrtine pa tudi nima posamičnega dovoljenja, ampak je del Glavnega rudarskega projekta za sanacijo vrtin v SV Sloveniji in ima skupno Dovoljenje za izvajanje del. V njem torej ni opredeljeno, da se bodo izplake na primer iz vrtine Dolga vas vozile v Žitkovce, ampak na splošno piše – tako so sporočili iz Nafta Lendava – »da izplake deponiramo v ustreznih deponijah in jame za izplake saniramo po ustreznih postopkih.«

Majda Horvat, foto: Natalija Juhnov

NLB € Kažipot

Ob uvedbi evra velja načelo kontinuitete obstoječih pogodb, zato že sklenjenih bančnih pogodb, ne glede na vrsto posla, ne bo treba spreminjati – obisk banke ni potreben.

V 22 poslovalnicah bank NLB Skupine po vsej Sloveniji lahko večje količine kovancev hitro in enostavno preštejete na samopostrežnih števnihih strojih.

1. 12. 2006 – Za fizične osebe smo v NLB izenačili prodajni menjalniški tečaj (evro : tolar) s tečajem zamenjave: 239,640 tolarja za 1 evro. S tem želimo zagotoviti pravočasno in ustrezno oskrbo z evrsko gotovino, in sicer pod enakimi pogoji, kot bo potekala zamenjava od 1. januarja 2007 dalje.

15. 12. 2006 – V poslovalnicah NLB boste občani (fizične osebe) lahko kupili začetne pakete evrovancev s slovenskimi motivi. V paketu bo 44 kovancev v skupni vrednosti 12,52 evra (3.000,00

tolarjev). Uporabljali pa jih boste lahko šele od 1. januarja 2007 dalje.

22. 12. 2006 – Izplačili pokojnin v tolarjih.

29. 12. 2006 – Poslovalnice NLB bodo delale po ustaljenem poslovnem času, sodobne tržne poti (NLB Klik, Teledom in NLB Mobo ...) pa bo mogoče uporabljati do 18.30.

31. 12. 2006 – Do 21.00 je še mogoč dvig tolarjev pri bankomatih; do 23. ure možno kartično poslovanje. Zagotovite si ustrezno količino gotovine za vaše potrebe.

1. 1. 2007 – Postopno vključevanje bankomatov; od predvidoma 1. ure dalje ponovno možno plačevanje s karticami. Seznam delujočih bankomatov bo dostopen na spletnem naslovu www.bankomati.net in po telefonu številka 01 477 20 00 ali 01 583 41 84.

1. 1. 2007 – Začetek dvojnega obtoka – gotovinskega plačevanja v tolarjih in evrih (vračila le evrih).

3. 1. 2007 – Vse poslovalnice NLB bodo za stranke delale po običajnem poslovnem času; sodobne tržne poti bodo ponovno delovale od predvidoma 6. 00 dalje.

14. 1. 2007 – Zadnji dan dvojnega obtoka – gotovinskega plačevanja v tolarjih in evrih.

1. 3. 2007 – Zadnji dan brezplačne zamenjave tolarjev v evre v bankah.

Podrobnejše informacije o uvedbi evra so vam na voljo:

- v vseh poslovalnicah NLB po Sloveniji,
- v rubriki Evro prihaja v mesečnih izpiskih prometa na osebni in kartičnem računu,
- v posebnih sporočilih uporabnikom NLB Klike,
- na spletnih straneh www.nlb.si/evro,
- v € informativnem centru: tel. šte. 01 477 20 00,
- vprašanja lahko pošljete tudi na elektronski naslov evrovprasanje@nlb.si.

Ker vam želimo olajšati prehod na evro, smo zbrali nekaj pomembnejših informacij in datumov, ki bodo v naslednjih tednih krojili naše in vaše denarne zadeve.

NLB

www.nlb.si

Promocijsko sporočilo

Rudarski inšpektor pri inšpektoratu RS za energetiko in rudarstvo pri ministrstvu za gospodarstvo Anton Planinc je povedal, da ga je v zvezi z odloženimi izplakami v Žitkovcih v četrtek po telefonu poklical tehnični vodja rudarskih del pri družbi Nafta Geoterm. Po pogovoru je slednji začel z izvajanjem internih ukrepov – z analizo izplak in takojšnjo ustavitvijo del. V izplakah se je namreč pojavil neki tujek, oljna substanca. »Pri sanaciji vrtine Dv-1 o tem ni bilo sledu, zato sedaj raziskujemo, od kod je prišel tujek v odložene izplake pri vrtini Mrt-1,« je še dejal inšpektor Planinc.

Pojasnil je tudi, da opravlja nadzor sanacije vrtin periodično najmanj enkrat do dvakrat na leto. V sklopu sanacije je treba v zaključnih delih sanacije odstraniti tudi jamo za izplake, za kar mora imeti družba sklenjeno pogodbo s pooblaščenim izvajalcem za sprejem nevarnih in nenevarnih odpadkov ter odpadnih gradbenih materialov. Nafta Geoterm, tako inšpektor, ima takšne pogodbe sklenjene s podjetjem s Ptuja.

bše je, da ničesar ne vemo ali da vemo samo to, kar vidimo,« je povedal eden od domačinov. Policija in pristojne službe so si ogledale jamo, a niti po enem tednu krajevna skupnost ni dobila nobenih informacij od Nafta Lendava ali odgovornih oseb. »Policija je vzela vzorce, to smo prebrali v časopisu, sedaj pa čakamo na poročilo,« je dejal predsednik krajevnih skupnosti Žitkovci Ernest Preinšpenger. Veliko več ni vedel župan Marjan Kardinar, ki pa ni po objavah v medijih in po poizvedovanju pri Eko Nafti prejel petek od slednje dobil poročilo, da gre za tekočino, ki ne ogroža okolja. Res pa je, tako Kardinar, da je Nafta Lendava doslej pri opuščeni vrtini občasno večkrat odlagala mulj iz vrtin, tako tudi iz vrtin, ki so jih delali v

in po kateri so tovarnjaki tudi vozili tekočino. Nekateri celo pravijo, da so vozili tudi ponoči, in ker je pot do vrtine speljana zunaj naselja, je to še bolj vzbujało sum in zaskrbljenost. Zemljišče v velikosti okoli dvajset arov je obraslo z grmičevjem in nizkim drevjem, ki pa ga je v sredini čedalje manj. Tla preraščajo zanikrna ostrá trava, mahovje, rogoz in šaš. Opuščena vrtina je ograjena z dva metra visoko žično ograjo, vendar vratca niso zaklenjena. Od vrtine je do kake tri metra oddaljenega betonskega korita speljan betonski jarek, vse skupaj pa je nekoč verjetno rabilo za zbiranje tekočin. Jarek že prerašča trava, betonsko korito ali jama, obdana z razpadajočo bodočo zico, pa je polna sivga mulja, used-

Pet let Doma starejših občanov Ljutomer

Prihodnost bo pestra in burna

Iz bolnišnice naravnost v dom za starejše

»Po petih letih smo prišli tja, kamor smo si želeli,« je dejal ob praznovanju prve okrogle obletnice Doma starejših občanov Ljutomer direktor Boris Sunko. To pa je ustvariti dom, v katerem bo življenje prijetno, in ki bo v okolju priznan ter dobro sprejet.

Čeprav je življenje v domu ta leta na videz potekalo mirno in brez pretresov, so se v delovanju vendarle dogajale pomembne prelomnice. Po začetniških korakih v prvem in drugem letu delovanja so se v tretjem že začeli spogledovati s sistemi vodenja kakovosti. Četrto leto so potem postali člen v mreži sistema E-Qalin, modela skupnega izboljševanja življenja in dela v domovih za starejše, ki so se ga oprijeli domovi v več evropskih državah. V Ljutomeru so v času iskanja izboljšav zbrali devetdeset predlogov in večino so že spravili v življenje.

Vodstvo doma si šteje za dosežek prve petletke tudi pozitivno poslovanje, in to ob sprejemljivih cenah domske oskrbe. Zaradi gospodarnosti so lahko hitreje odplačevali najeto posojilo za opremo, v dobrem stanju pa so ohranili tudi notranjost doma. In kar je najpomembnejše, v domu so ustvarili mavrično življenje. Mavrica pa je tudi simbol, ki so si ga dali v svoj znak. K njim prihajajo različna društva, starejši ljudje, ki se zelo radi vključujejo v številne dejavnosti doma, obiskujejo jih otroci iz vrtcev, šol in mladi iz gimnazije pa tudi mnogi drugi. »Ponosen pa sem tudi na kolektiv, ki je mlad in strokovno visoko usposobljen in ki deluje zelo zavzeto in usklajeno,« je dejal sogovornik.

»Uh, nadaljnjih pet let? Mislim, da bo življenje zelo pestro in burno,« je o prihodnosti, ki pa gotovo ne bo tako gotova kot doslej, dejal Boris Sunko. Nove okoliščine bodo gotovo nastale z odpiranjem novih domov v sosesčini, večjo negotovost kot novi domovi pa jim prinaša priprava zakona o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo starejših ljudi, ki je kot predlog nastajal v glavi ministra Janeza Drobniča, ki pa je sedaj na odhodu. Splošna ugotovitev strokovnih delavcev javnih domov za starejše je namreč, da bi predvidene novosti oklestile že doseženo raven socialne varnosti in morebiti pripeljale do praznjenja domov.

Spremembe, ki jih bo prinesel čas, pa bodo še najbolj narekovala potrebe ljudi. Dnevno domsko varstvo, za katerega doslej ni bilo velikega povpraševanja, postaja vedno bolj zanimivo, domovi pa naj bi v prihodnje prevzeli tudi organiziranje pomoči na domu. V domove bodo še pogostejše prihajali bolni starostniki, in to naravnost iz bolnišnice, povečuje pa se tudi delež stanovalcev, ki imajo težave z demenco. S podaljševanjem življenjske dobe bodo stanovalci v domu čedalje starejši ljudje, spreminjale pa se bodo tudi njihove potrebe in želje. »Prihajati začne nova generacija, ki je imela in ima drugačen stil življenja,« je še povedal sogovornik.

Majda Horvat

V vrtec na Srednji Bistrici in v OŠ Fokovci

Interventne investicije v vrtece in šole

Ministrstvo za šolstvo in šport je poleg letošnjih enajstih interventnih investicij odobrilo še dodatnih devetnajst investicij v osnovne šole in vrtece. Za dodatne interventne investicije so namenili 193 milijonov tolarjev občinam za že izvedene sanacije, mednje pa so se uvrstili tudi vrtec na Srednji Bistrici v občini Črenšovci ter OŠ Fokovci v občini Moravske Toplice.

Na Srednji Bistrici so obnovili zunanost in notranjost precej dotrajanega objekta vrtca. S tem so pridobili dodatno učilnico, ki je bila nujno potrebna. En vrteški oddelek se je namreč moral preseliti iz šole v vrtec. S tem pa so omogočili vrtcu normalno delo v vseh treh oddelkih. Poleg tega so se tudi na osnovni šoli Fokovci že lansko leto lotili preureditve. Izvedli so nadzidavo dveh novih učilnic, prizidek za ločen dostop, poleg tega so adaptirali obstoječe sanitarije in izvedli še nekatera druga nujna dela. Letošnja investicija je bila vredna 40 milijonov tolarjev, od tega je šolsko ministrstvo prispevalo 19 milijonov, preostalo pa občina Moravske Toplice. Interventna dela so bila praviloma opravljena med poletnimi počitnicami, občine so šolskemu ministrstvu že predložile ustrezno dokumentacijo, na podlagi le-te so bila sredstva odobrena, izplačana pa bodo do konca tega leta.

A. N. R. R.

Občina Radenci –
Cvetka Marinič
namesto Mihaela Petka

Ker je bil Mihael Petek izvoljen za župana občine Radenci, hkrati pa je dobil tudi največ glasov za občinskega svetnika na listi Radenski občini vrtno ponos, se je moral odpovedati slednjemu. Namesto njega bo po naslednji nova občinska svetnica Cvetka Marinič, ki je kandidirala na omenjeni listi. M. J.

Na Nikodemovih večerih skozi oči škofov

Cerkev bogata zaradi izjemne velikodušnosti

Medtem ko je mariborska škofija v dolgovi, celjski so grofje izumrli pred 550 leti, soboška ni bogata

»Ko sem bil študent, sem točno vedel, kaj škofje narebajo, kot duhovnik sem vedel, kaj bi škofje morali narediti, sedaj, ko sem škof, pa skoraj nič več ne vem,« se je pošalil murskosoboški škof dr. Marjan Turnšek na okrogli mizi, ki je v Mariboru potekala v okviru Nikodemovih večerov. Tam so se prvič po ustanovitvi novih škofij zbrali škofi, ki so spregovorili o tem, kakšno delo jih čaka v novih škofijah in pri delu z ljudmi. Pogovor je vodil teolog dr. Ivan Štuhec.

Nove škofije so vzpostavljene, trenutno so v fazi ureditve posameznih konkretnih nalog. Prednost škofij je, da se lahko tudi odnosi drugače gradijo in vzpostavljajo, saj bo več možnosti za pristne vezi in bodo tudi župniki pogostejše v stiku z župljani.

Kar se tiče slovenskega neba, vidi dr. Turnšek v svoji škofiji veliko svetlih zvezd.

Spregovorili so tudi o podobnosti cerkve in prvih nalogah. »Slutim, da je najbolj potrebno, odgovori-

ti na vprašanje, kako bomo skupaj evangelizirali, kako bomo jaz in ti, jaz kot škof, ti kot duhovnik in ti kot vernik, skupaj odgovorili na konkretno potrebo tvojega soseda, ki se je oddaljil od cerkve, da bi zopet prestopil prag cerkve ali bi se družina vključila v življenje cerkve,« je povedal soboški škof in nadaljeval: »Najprej je treba organizirati Karitas, saj je to prva govorica, ki jo oddaljeni sliši ali doživi. Ljubezen, dobrot, solidarnost. Če je človek navorjen po pripravljenosti vernikov, da mu služijo, bo verjetno na drugem koraku slišal tudi božjo besedo.«

Je škofija revna kot cerkvena miš?

Ali je vaša škofija revna kot cerkvena miš in ali ste že kaj dobili od bogate matere iz Maribora, se je glasilo vprašanje. »Po dogovorjenem ključu pripada

novi murskosoboški škofiji 13,8 odstotka nekdanjega skupnega proračuna.

Včasih se reče, da je cerkev bogata. Ljudje mislijo na škofa in mogoče duhovnika, čeprav smo cerkev vsi verniki. Če sta župnija z župniščem in cerkev lepo urejeni, ne moremo reči, da je to župnikovo. Župnik je lahko prestavljen čez noč in bo tam vse pustil. V prejšnjem obdobju cerkev ni imela skoraj nič, vzdrževala se je z darovi vernikov.

Sedaj je dobila nekaj svojega nazaj in kar so verniki s svojimi certifikati zaupali cerkvi, so podarili sami sebi. Kritizirajo nas, ker je nekdo dobro gospodaril in iz tega nekaj naredil, kako pa bi nas šele kritizirali, če bi nam vse propadlo,« smo lahko slišali. Mariborski škof Stres pa je dodal, da je cerkev bogata zaradi izjemne velikodušnosti in radodarnosti vernikov.

Duhovnik presodi, kdo je zrel za zakon

Dotaknili so se tudi vprašanja podeljevanja zakramentov, kot sta zakon in birma. »To je velik problem, saj po župnijah vidimo, da cerkvenih porok skoraj ni več. Ampak če duhovnik dva ne pripravljena pusti v zakon, goljufata dva človeka in celo cerkev, pravijo. Dr. Turnšek pa vidi tudi veliko potrebo po pripravah na zakon. »Ker vsi ne potrebujejo enake priprave, bi jo morali pripraviti v več verzijah. Duhovnik mora presoditi, kdo je pripravljen na zakon, in če je prepričan, da kdo ni, mora jasno reči: Oprostite, to ne gre!« Podobno je pri zakramentu birme. Nekateri lahko do določene duhovne stopnje dozoriijo prej kot drugi. »Skupaj s starši moramo ugotoviti, kdaj bo otrok dovolj zrel za birmo. Starši bi morali dojeti, da je privilegij otroka, da je sedem let hoditi k verouku, sosedov pa je šel k birmi že po šestih letih,« je povedal dr. Turnšek.

A. Nana Rituper Rodež

Duhovniki iz bojazni, da porok ne bo, znižujejo kriterije in omogočijo poroko vsakemu paru, čeprav kateri ni pripravljen. Priprava na zakon bi morala biti zahtevnejša.

Prvo leto društva Ozara v Ljutomeru

Pomoč tudi na domu

Ozara je humanitarno društvo, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva, osnovni namen njegovih programov pa je reševanje in lajšanje psihosocialnih stisk in težav ljudem s težavami v duševnem zdravju in njihovim svojcem. Pred letom dni je pisarna za informiranje in svetovanje Ozara začela delovati tudi v prostorih župnijske Karitas v Ljutomeru.

Manuela Božič, vodja ljutomerske pisarne, pravi, da ima program Ozara številne prednosti, saj gre za terensko delo, ki omogoča uporabnikom, da sami izbirajo, kje in na kakšen način želijo prejemati pomoč: »To pomeni, da jih ne čakamo v pisarni, ampak jih obiščemo na domu oziroma pač tam, kjer se sami počutijo najbolj varne. Mi dajemo in zagotavljamo individualno pomoč, svetovanje, iščemo skupne rešitve in

uporabnike usmerjamo ter informiramo pri reševanju njihovih težav.

Skušamo ustvariti sproščeno in spodbujajoče okolje za druženje in pogovore. Skratka težimo k pozitivnemu vplivu na izboljšanje psihosocialnega funkcioniranja posameznika.«

Poleg svetovanja ponujajo še številne druge storitve, kot so prostočasne aktivnosti, v okviru katerih izvajajo ustvarjalne delavnice, hodijo na izlete, organizirajo in obiskujejo razstave in športne prireditve ter organizirajo druge športne aktivnosti na pobudo svojih uporabnikov. Zaenkrat deluje ljutomerska pisarna dvakrat tedensko, in sicer ob četrtnih in petkih, vendar Božičeva pravi, da se na njih lahko obrnejo kadarkoli.

Vanja Poljanec, foto: V. P.

Manuela Božič, vodja pisarne za informiranje in svetovanje Ozara v Ljutomeru. »Pri svojem delu se zavedamo, da duševne stiske in krize doživljajo vsi ljudje. Nekateri jih rešujejo sami s pomočjo najbližje okolice, drugi pa nimajo nikogar, bi jim bil pripravljen prisluhniti. Duševna stiska se zato stopnjuje v krizo.«

Cipot: »V Moravskih Toplicah nam gotovo ne bo dolgčas«

Cilj je projekt Oaza zdravja

Na konstitutivni seji občinskega sveta občine Moravske Toplice so v komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja imenovali Alojza Glavača (SDS) iz Sebebores, Martina Horvata (SLS) z Ivanec, Jožefa Matiša (LDS) iz Sebebores, Viktorja Časara (SD) iz Mlajtinec in Štefana Bogdana (predstavnik madžarske narodnostne skupnosti) iz Motvarjevca. Prvi trije so bili že do zdaj v komisiji, medtem ko sta bila zadnja dva imenovana na

novo. Tako kot v prejšnjih dveh mandatih bo tudi tokrat vlogo predsednika opravljal Glavač.

Novi stari župan Franc Cipot je dejal, da je prva naloga občine, najprej opraviti še imenovanja v krajevnih skupnostih, kjer ni bil nihče določen za opravljanje pomembnejših funkcij, nato pa sprejeti nabor projektov za evropska sredstva. »Ta nabor je treba narediti za obdobje 2007–2013 in ga do novega leta oddati na ustrezne institucije. Po prvih predvidevanjih

gre za 66 milijonov tolarjev investicijskih vlaganj na našem območju. To niso vlaganja, kjer bi občina sofinancirala, bo pa sodelovala.« Poleg komunalnih stvari (ceste, kanalizacije, čistilne naprave ipd.) in predvsem gospodarskih aktivnosti je zbral Cipot glavne cilje v skupnem velikem projektu, ki se bo imenoval Oaza zdravja. Kot najpomembnejše točke je naštel: športni center (na lokaciji zdajšnjega lovskega doma v Moravskih Toplicah), okoljski center (v okviru Čiste narave, pokrival

pa bi širše območje od občine zelenjadarski center, mreža malih klinik, paket naselij Prekmurska vas, zavetišče za mlade živali (lokacija je že zagotovljena, čakajo samo še na zeleno luč ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), doživljalski turizem (kulinarčni center, adrenalinski park, kamp, Rimsko čardo. Svetnike je malo, ali so v ta projekt všteti tudi bioplinarna, gradnja igrišča pri OŠ Bogojina in skupna vrtogradišča oz. vinska klet. Cipot je na vsa vprašanja odgovoril pritrdilno, svetnik Tibor Vovš pa si je zaželel več novih delovnih mest za občane in spomni, da bi v Prosenjakovcih morali zgraditi ustrezno trgovino.

T. K.

Praznično
zavit NLB
Osební kredit.

Vem zakaj.

NLB

www.nlb.si

Otroci z različnimi pretresljivimi zgodbami, a s podobno vsebino

Krizni center za mlade odprt 24 ur na dan

»Ti otroci doživljajo različne oblike nasilja, imajo doma nevzdržne razmere, težave s starši pa tudi različne probleme z odraščanjem.«

Bila je že temna noč, rahlo meglena in zaradi hladnega vetra neprijazna, ko sem pozvonila pred vrati Kriznega centra za mlade v Lendavski ulici v Murski Soboti. Med tem ko sem čakala pred vrati, sem premišljevala, kako hudo mora biti otroku, ko v svoji stiski stoji sam pred temi vrati, pozvonil, čaka in se odloča, kako bo povedal, da potrebuje pomoč. Vrata mi je odprla vodja KC Simona Neuvirt Bokan in me povabila v prijetno stanovanje.

Če je ponedeljek in otroci so v dnevni sobi gledali Našo malo kliniko, ki je ne zamudijo za nič na svetu. Usedli sva se v topli kuhinji, od koder se pogled razpira na veselo pobarvane stene in vrata. Tri leta je od takrat, ko je ta center za mlade od 7. do 18. leta v Lendavski ulici odprl vrata. Le redke so bile noči, ko pri njih ne bi bilo nobenega otroka, morda kdaj med počitnicami. Letos se je pri njih ustavilo okoli trideset otrok, ki so potrebovali interventne nastanitve, kar je manj kot prejšnja leta, vendar so otroci ostali tudi 50 ali celo 60 noči. Povečalo pa se je število dnevnih obiskov in otrok, ki popoldneve preživijo pri njih ali poiskajo le kakšen nasvet.

K nam prihajajo tudi otroci iz sosednjih blokov. Velikokrat zaradi dolgčasa, sem se pridejo učiti in poiskati učno pomoč, včasih pridejo, da se nam potožijo, pa tudi zato, da nam povedo kaj veselega, da so dobili dobro oceno, na primer, »pove Neuvirtova.« Mnogi otroci so nas vzeli za svoje in marsikateremu nadomeščamo starše, če le-ti popoldan delajo. Pri nas lahko ostanejo tja do 18.30, potem pa jih napotimo domov, da starši ne bi bili v skrbeh.

Vsak otrokov problem je resen

Prvi pogoj, da otrok ostane pri nas, pa je, da si sam želi. Otroci so pri nas najpomembnejši in

prav tako resno vzamemo vse njegove probleme. Prisluhnemo mu in se lotimo reševanja njegovih problemov.

Če želi, vključimo družino, starše, morda babico ali druge sorodnike, skupaj se dogovorimo tudi o tem, ali o zadevi obvestimo matični center za socialno delo, šolo ... Vključimo tiste ljudi in institucije, ki lahko prispevajo k rešitvi problema in za katere si otrok želi, da sodelujejo.

Zgodbe, zaradi katerih otroci poiščejo pomoč pri nas, so zelo različne, mnoge tudi precej pretresljive. »Ti otroci doživljajo različne oblike nasilja, imajo doma nevzdržne razmere, težave s starši pa tudi različne probleme z odraščanjem.« Temelj vsega pa je, da doma ne najdejo skupnega jezika. Mi otroku najprej zagotovimo, da se pri nas počuti varnega, potem ga poslušamo in se povežemo s starši ali skrbniki, da bi skupaj začeli reševati nastali položaj. Če se odzovejo in pridejo, se začnejo med seboj poslušati in storjen je prvi korak na poti k reševanju.

V Krizni center lahko pridejo otroci sami, vrata so odprta 24 ur na dan, pogostejše pa jih v center usmerijo iz Centra za socialno delo, tudi policije, šole ...

Če pride k nam sam, ponavadi prej pokliče po telefonu, mi pa ga povabimo na pogovor. In ko otrok enkrat pride k nam, ponavadi ne želi domov in ostane pri nas. Ostanejo nekaj dni, tednov, potem se vrnejo k staršem, če ne gre drugače, pa v rejniško družino, mladinski dom ali kakšen zavod.

Najin pogovor se je iztekel, iz dneve sobe se je slišal smeh, vmes nas je kateri od otrok prišel malo pogledat, kakšen je postal žejen, ugotovili smo tudi, da je enemu medvedek s pižamice, ki bi moral biti spredaj, pristal na hrbtu, da je boljše otroška zobna pasta od tiste prave pekoče ... običajen večer, bi lahko rekli. Po odjavi špici nadaljevanke so se odpravili spat. Še prej pa umivanje zobkov in potem hop v postelje, Simona jih

Vodja KC za mlade Simona Neuvirt Bokan pravi, da prihajajo k njim otroci iz različno situiranih družin z različnimi pretresljivimi zgodbami, a s podobno vsebino. V njihovo hišo se lahko otroci, ko so v stiski ali živijo v nevzdržnih razmerah, zatečejo 24 ur na dan. Foto: A. N. R. R.

je še enkrat pokrila, jim ugasnila lučko in zaželela lahko noč. V njeni pisarni pa je še do jutra gorela luč, če bo na njihova vrata morebiti potrkal kakšen prestrašen otrok, ki bo pri njih poiskal varno zatočišče.

A. Nana Rituper Rodež

Janez Sovič iz Križevca pri Ljutomeru: »Star sem tritnosemdeset let. Bil sem poklicni šofer tovornega vozila in nikoli nisem povzročil prometne nesreče. S 1. decembrom so mi podaljšali vozniško dovoljenje za dve leti. Še vedno namreč sedem za volan svojega fička, ki sem ga kupil pred slabimi dvajsetimi leti, in se zapeljem v Ljutomer, Mursko Sobotu, v toplice v Banovcih ali kam drugam.«

Miran Ros iz Vučje vasi: »Kaj si najbolj želimo v našem kraju? Mislim, da je želja vseh nas, da preživimo kolone tovornih vozil, ki se neprenehoma valijo skozi kraj. Lepo bi tudi bilo, če bi nas priključili na kanalizacijsko omrežje občine Križevci pri Ljutomeru, če bi uredili boljšo cestno povezavo iz Vučje vasi do broda v Krogu in s tem bližnjico do Murske Sobotice, če bi uredili kolesarske steze ...«

Jožef Veran, direktor Avtobusnega prometa: »Vizija in strategija sta vezani na linjski prevoz, kajti to je še vedno naša osnovna dejavnost, ki nam daje tri četrtine prihodkov. Prepričani smo, da se bo ta prevoz potnikov kmalu uredil po vzoru evropskih držav. Enkrat bodo pač morali ugrizniti v to, dlje bodo čakali, več škode bodo naredili. Če ne drugi, jih bodo v to prisilili tuji. Certus, Sap, Slavnik – tu so že v glavnem tuji lastniki. Ko bodo imeli dovolj veliko kritično maso, bodo pritiskali na državo, kajti evropska prometna politika je sprejeta in naša država jo bo morala začeti uresničevati v praksi.«

Edvard Mihalič, novi župan občine Rogošci: »Županovanje prevzemam s prijetnimi občutki, čeprav vem, da mi bodo metali polena pod noge. Še do danes nisem prejel popolnoma ničesar od dosedanjega župana, v časopisih pa berem, kako lepo potekajo predaje poslov v drugih občinah. Jaz bi rad delal! Pisal sem mu, pa mi je odgovoril, da bo to storil kvečjemu do 31. decembra. Tako to ne gre!«

Stanko Škalčič, direktor Muralesa: »V Muralesu doberšen del proizvodnih zmogljivosti zapolnjujemo z naročili iz tujine, zaradi fiksnega tečaja evra v cene ne moremo vključiti inflacije in drugih stroškov, ki prav tako naraščajo. Skoraj tretjino stroškov v ceni izdelkov predstavljajo plače, zaradi večjega zanimanja za biomaso pa rastejo tudi cene lesa.«

Janja Vučko, predsednica društva za izobraževanje Logos Izakovci: »V likovnih delavnicah rišemo, barvamo, izdelujemo čestitke in izdelke za božič, izrezujemo snežinke, delamo plakate in pripravljamo stvari za razstave. Vmes pojemo, se pogovarjamo in pazimo drug na drugega. Včasih se razdelimo v skupine, tako da ima vsaka svoje delo. Na rokodelskem krožku šivamo obleke za punčke, prtičke, kvačkamo, izdelujemo rože iz krep papirja ... Športne aktivnosti potekajo v telovadnici OŠ Beltinci. Še vedno prevladuje nogomet, čeprav si vzamemo čas tudi za odbojko, rokomet, košarko, badminton in še kaj bi lahko našli. Število članov na športnih delavnicah se večja, nazadnje nas je bilo že štideset. Ob petkih sta na sporedu folklora in ura pravljic.«

T. K.

Šalovci – Sprejeli poslovnika delovanja občinskega sveta

Pred kratkim se je na drugi seji sestel občinski svet občine Šalovci. Potrdili so predlagane člane ter predsednike odborov in komisij, ki jih predlagala komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (njen predsednik je Anton Knaus, člana pa Albin Gubič in Vendel Škaper). Odbor za proračun in finance ter občinsko premoženje bo vodil Albin Gubič, odbor za gospodarstvo, turizem, varstvo okolja, urbanizem in gospodarske javne službe bo nadzoroval Emil Šebok, odbor za kmetijstvo in pospeševanje razvoja podeželja bo prevzel Alojz Jakič, odbor za družbene dejavnosti bo vodil Anton Knaus, komisijo za statutarna in pravna vprašanja Emil Jakoša, komisijo za nagrade in priznanja Janez Bedič in komisijo za narodnostna vprašanja Vendel Škaper. Sprejeli so tudi poslovnik delovanja občinskega sveta, ki so ga morali na novo sestaviti predvsem zaradi zakonskih sprememb, ter prodali eno od parcel v poslovno-obrtni coni v Šalovcih – prvi kupec zemljišča je ECOS, d. o. o., iz Murske Sobotice (tako se imenujejo tudi tipske bioplinarne, ki jih izdelujejo strokovnjaki INOKS-a).

Izbirni predmet romska kultura

Podatkih ministrstva za šolstvo in šport je v šolskem letu 2006/07 na 109 slovenskih osnovnih šolah vpisanih 1587 romskih učencev, na osnovnih šolah pa otroke s posebnimi potrebami pa še dodatnih 136 otrok, medtem ko obiskuje osnovno šolo za odrasle 450 Romov. V romske vrte je vključenih 98 otrok, v redne odbojke pa so vključeni na približno štiridesetih slovenskih vrtcih na Dolenjskem, Beli krajini, Štajerskem in v Prekmurju. Ministrstvo je financiralo projekt normaliziranja romskega jezika, ki se je končal julija letos, o tej temi pa naj bi na predlog Zveze Romov Slovenije v začetku leta 2007 sklicali okroglo mizo. Prav tako

S pesmijo na pomoč

V večnamenski dvorani v Puconcih je občinska zveza kulturno-turističnih društev že drugič pripravila dobrodelni koncert z naslovom Pesem za svetli trenutek. Pred več kot nabito polnim avditorijem so nastopili šolarji z osnovne šole Puconci, skupina Metulj, Franc Gorza (na posnetku), Sandi ter Danijel Horvat in Adrijana Gjergjek. Celoten izkupiček od prodaje vstopnic bo šel za pomoč eni družini in dvema posameznikoma, ki živijo v težkih življenjskih ali zdravstvenih razmerah. T. K.

Miklavževa koncerta na Cvenu in v Ljutomeru

Pevce Franc Gorza je ob pomoči sponzorjev minulo nedeljo v Zadržnem domu na Cvenu in v kulturnem domu v Ljutomeru pripravil t. i. Miklavžev koncert. Poleg Gorze so nastopili še ansambel Štrk, D'Kwaschen Retashy, Halgato band, Drago Jošar, Kaja in Saša Makoter, Daniel Horvat, Maja Seršen, pevka iz Banovec (na fotografiji) in drugi.

Občinstvo je lahko spremljalo več kot uro in pol trajajoči program, zanimivost koncerta pa je bila tudi eden od zadnjih nastopov skupine Halgato v originalni sestavi.

T. K.

Starši otrok sveta v Mariboru

Sklad Združenih narodov za pomoč otrokom, ki ga bolj poznamo po kratici UNICEF, letos praznuje 60 let delovanja. S številnimi aktivnostmi se jubileja spominjamo tudi v Sloveniji, predvsem z večjimi projekti, zagovorniškiimi akcijami, aktivnostmi v šolah, izdajo voščilnic, predstavitevimi brošurami in razstavami. Vrhunec dogajanja bo dobrodelna prireditve Starši otrok sveta, ki bo v naši bližini, in sicer v soboto, 9. decembra, ob 19.45 v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru.

Častni pokrovitelj bo predsednik države dr. Janez Drnovšek, poleg ambasadorjev UNICEF-a pa bodo pred publiko nastopili izvajalci Jan Plestenjak, Jara Raja, Trkaj, T-set, Nikolovski, Aki Rahimovski, Luis in mnogi drugi. Voditelj prireditve bo Lado Bizovičar. Vsi nastopajoči so se odrekli honorarju. Vsa zbrana sredstva bodo namenjena UNICEF-ovim programom pomoči otrokom sveta, namen prireditve pa je pridobivanje zaobljubljenih darovalcev – staršev otrok sveta.

T. K.

Matjaž Pavlinjek, najboljši inovator po izboru Območne gospodarske zbornice za Pomurje

Uživa v konstruiranju

Prejeto zlato priznanje za inovacijo rastlinske čistilne naprave je pravo darilo za trideseti rojstni dan

Da je njegova iznajdba res zadetek v polno, je spoznal, ko ga je Gospodarska zbornica Slovenija izbrala med deset najboljših v Sloveniji, tako da je tokratno pomursko zlato priznanje za inovacijo le potrditev prave odločitve. Pravzaprav je to že četrta čistilna naprava, ki jo je konstruiral Matjaž Pavlinjek, po izobrazbi gospodarski inženir. Nastala pa je predvsem zaradi pobud in potreb trga.

Modularni princip čistilne naprave, kakršnega si je zamislil Matjaž, bo prav zares lahko prinesel revolucijo v reševanje slovenskih okoljskih problemov. Tudi sam je spoznal, ko je s helikopterjem preletaval Slovenijo, da je gradnja hiš močno razpršena, saj okrog 50 tisoč gospodinjstev nima nobenih možnosti, da bi se priključila na kanalizacijske sisteme, in če k temu dodajo še okrog 200 tisoč potencialnih kupcev na Hrvaškem (predvsem v Dalmaciji), je trg zagotovljen. Odločitev za okoljski program se je že pred leti izkazala kot zelo pravilna. To potrjujejo tudi nagrade: za pametni koš, ki sam sporoči komunalnemu podjetju, kdaj je napolnjen, pa za dvatisočlitrski rezervoar za deževnico in seveda za klasično čistilno napravo. Matjaž Pavlinjek pa najbolj uživa seveda ob konstruiranju kajakov, saj vsako leto ponudi dva nova modela – spomladi bo ribiče razveselil s posebnim kajakom prav zanje.

»Zaradi velikega povpraševanja sem se odločil, da bom naredil modularno – zaprto rastlinsko čistilno napravo. Njena prednost je v tem, da je zanjo potrebnega veliko manj prostora kot za druge rastlinske čistilne naprave, da te module položijo v skopane jame brez predhodnega betoniranja, da sistem lahko nadgrajujejo do 25 enot velikosti, dodajati module po želji, da je vse zaprto, tesni, da se lahko nadgradi na že obstoječe greznice, bazeni se lahko transportirajo, ker so lahki in se zlagajo drug v drugega, vse pa je narejeno iz reciklirane umetne mase. Njena prednost je tudi ta, da je brez obratovalnih stroškov, ker ni električnih napeljav. Ne vem, da bi kaj takega že kje obstajalo,« je povedal Matjaž Pavlinjek iz podjetja ROTO. Pred tem so že prodali okrog tisoč klasičnih čistilnih naprav, če bi jim dodali še tiste manj zahtevne, ki so jih razvili po željah čeških in slovaških kupcev, je ta številka še večja. Prepričan je, da bo prodaja tudi rastlinskih čistilnih naprav zelo dobra – prvič jo bodo podrobno predstavili na spomladanskem gradbenem sejmu, ko bodo prejeli certifikat EN 12566 avstrijskega gradbenega inštituta pa jo bodo začeli prodajati. Naprava mora biti namreč leto dni na testiranju – spomladi pa bo potekel ta rok – in šele nato bodo zanjo dobili certifikat.

Bernarda B. Peček

Nov Zakonu o gospodarskih zbornicah

Mura izstopila iz zborničnega sistema

Nov Zakon o gospodarskih zbornicah, ki ga je državni zbor sprejel konec maja letos, prinaša dve bistveni novosti. Odpravlja obvezno članstvo, hkrati pa omogoča ustanavljanje novih gospodarskih zbornic. Prav na račun obveznega članstva je bilo v preteklosti veliko pripomb in negodovanj, saj so člani zatrjevali, da je zbornica sama sebi namen, od plačane članarine pa nimajo koristi. Po usklajitvi statuta pravnega naslednika Gospodarske zbornice Slovenije se določila starega Zakona o gospodarski zbornici Slovenije ne uporabljajo več, to pa že prinaša določene posledice.

Napovedi tistih, ki so zatrjevali, da bo prišlo do množičnega izstopa iz članstva, se sicer še ne uresničujejo v celoti, so se pa v nekaterih gospodarskih subjektih že odločili, da zaenkrat ne bodo več člani zbornice. Med prvimi večjimi podjetji, ki so se odločila za izstop iz članstva v Gospodarski zbornici Slovenije, je bila skupina Gorenje Velenje, izstop pa je potrdil tudi Borut Meh, direktor uprave Mure.

Po Mehovih besedah je Mura Gospodarski zbornici Slovenije sporočila, da s 24. novembrom izstopa iz zborničnega sistema. Za ta korak se v Muri niso odločili iz prepričanja, da gospodarska zbornica ni potrebna, pač pa želijo, da se nova zbornica ustrezno organizira in pripravi ustrezno ponudbo, na tej osnovi pa se bodo potem odločili za članstvo. Predsednik Murine uprave trdi, da je bila dosežanja članarina za Gospodarsko zbornico Slovenije krivična do delovno intenzivnih dejavnosti, saj sta bili osnova za članarino masa plač in amortizacija. Po Mehovem prepričanju gospodarstvo gospodarsko zbornico potrebuje, vendar mora ta delovati v interesu gospodarstva in tako kot podjetja upoštevati racionalnost v delovanju.

Ludvik Kovač

Ljutomerski Murales

Med vodilnimi slovenski- mi izdelovalci pohištva

Po izločitvi iz Marlesa Ljutomerski mizarji nikoli niso poslovali z izgubo

Praksa je potrdila, da je bila odločitev Ljutomerskih mizarjev, ki so se pred osemnajstimi leti odločili za samostojno pot, pravilna. Če bi takrat ostali v okviru Marlesa, jih danes verjetno ne bi bilo več, Ljutomerski Murales pa se je v teh letih razvil v mizarско podjetje, ki se po uspešnosti in tudi velikosti uvršča v slovenski vrh v tej dejavnosti. V osemnajstih letih nikoli niso poslovali z izgubo, razmere na trgu, ki so se iz leta v leto spreminjale, pa so uspešno obvladovali.

Leto 2004 je bilo za Ljutomerske mizarje veliko ugodnejše od lanskega, ko so se razmere na trgu poslabšale, vendar v primerjavi s krizo, ki so jo doživljali, razmere vendarle niso imele zanje dramatičnih posledic, pravi direktor Stanko Škalič. Tudi v kriznih razmerah je družba normalno funkcionirala, za posodabljanje proizvodnje in nove naložbe so namenili 230 milijonov tolarjev, poslovno leto pa so sklenili s 130 milijoni tolarjev čistega dobička.

V Muralesu vsako leto precej sredstev namenijo za posodobitev proizvodnje, zdaj pa gradijo 1.400 kvadratnih metrov toplotno izoliranih in ogrevanih skladiščnih prostorov za suhi les in polizdelke.

Če se pred osemnajstimi leti ne bi odločili za izločitev iz Marlesa, mizarске proizvodnje v Ljutomeru danes verjetno ne bi bilo več, pravi Stanko Škalič, direktor Muralesa, ki se po velikosti in uspešnosti zdaj uvršča med vodilna tovrstna podjetja v državi.

Podoben poslovni izid pričakujejo tudi v tem letu, čeprav se na trgu srečujejo z vedno zahtevnejšimi kupci, ki povprašujejo po manjših serijah izdelkov, kar proizvodnjo seveda draži. Na Ljutomerske mizarje pritiskajo tudi s ceno, saj jim ne priznavajo rasti cen reprodukcijskega materiala in drugih stroškov. Ker v Muralesu

dobršen del proizvodnih zmogljivosti zapolnjujejo z naročili iz tujine, zaradi fiksnega tečaja evra v cene ne morejo vključiti inflacije in drugih stroškov, ki prav tako naraščajo. Skoraj tretjino stroškov v ceni izdelkov predstavljajo plače, zaradi večjega zanimanja za biomaso pa rastejo tudi cene lesa. Murales od 53 do 55 odstotkov

proizvodnje izvozi na tuje trge, kamor prodajajo izdelke lastne blagovne znamke in izdelke, ki jih izdelujejo za tuje blagovne znamke. Izdelke lastne blagovne znamke, za katero dela 60 odstotkov proizvodnih zmogljivosti, prodajajo na slovenskem tržišču in na trgih nekdanje Jugoslavije, medtem ko največ naročil za izdelke tujih blagovnih znamk dobivajo iz Nemčije, okoli sedem odstotkov izdelkov pa prodajo tudi na ameriškem trgu. Proizvodnja za ta trg zaradi tečaja dolarja trenutno ni nimiva in delajo z izgubo, vendar skušajo kupce obdržati, saj pričakujejo, da se bodo razmere spremenile. Na ameriškem trgu se srečujejo tudi z močno konkurenco izdelkov iz Kitajske, vendar je Murales na tem trgu prisoten z izdelki višjega kakovostnega razreda.

Da se lahko kosajo s konkurenco, morajo posodabljati tehnologijo, zato vsako leto dobršen del sredstev namenijo za investicijsko opremo. Lani so pridobili za naložbe v krojno linijo tudi 50 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev, zdaj pa gradijo 1.400 kvadratnih metrov skladiščnih prostorov za suhi les in suhe elemente. Skladišče bo toplotno izolirano in ogrevano, naložba pa bo vredna milijonov tolarjev. Posodobili so nekaj proizvodne opreme, precej sredstev pa so namenili tudi za naložbe, ki ne prinašajo dohodka, so uredili okolico in preplastili asfalt.

Ker jim ostane precej odpadnega lesa, so septembra lani začeli izdelovati briquete za trg, pričakujejo pa se tudi na proizvodnjo peletov. Povpraševanje po novih proizvodih je veliko, saj so do leta izdelali in prodali že čez 300 tisoč briкетов, zato razmišljajo, da bi vrstno proizvodnjo povečali, kar bi datno surovino za te potrebe pa dokupovali. Tudi pridobivanje ekološke energije iz biomase ni ključeno, vendar je to prevelik investicijski zalogaj, zato o njem zaenkrat le razmišljajo.

Ludvik Kovač

Dve evromuhi na en mah!

Če do 22. decembra 2006 zamenjate tolarске prihranke v evre in vežete depozit, dvakrat prihranite. Z ugodnejšim menjalnim tečajem boste namreč pridobili, z odlično 3-odstotno letno obrestno mero pa po treh mesecih depozita prihranke še oplemenitili. Bi ju radi na en mah ujeli? Pohitite v najbližjo poslovalnico in preverite ponudbo.

Informacije: 080 88 00

Bank Austria Creditanstalt d.d. Ljubljana, Šmarinska 140, Ljubljana

Bank Austria
Creditanstalt

Prireditev v mesecu DECEMBRU

Mercator Center
Murska Sobota
Plaše 1, Murska Sobota

V soboto,

9. decembra 2006,

ob 11.00 uri,

Vas vabimo

na ustvarjalno

delavnico

VENČEK

IZ

SUHIH

KRAJEV.

ODPIRALNI ČAS V DECEMBRU

Ponedeljek - sobota, od 8.00 do 20.00 ure
Vsa nedelja, 3., 10., 17., 24. in 31. decembra
odprto od 8.00 do 14.00 ure

25. decembra 2006, zaprt!
28. decembra 2006, odprto od 8.00 do 12.00 ure

Mercator najboljši svet

Avtobusni promet Murska Sobota in linijski prevozi

Zaradi ignorantske države bodo prisiljeni ukinjati avtobusne linije!

Pri javnem potniškem prometu vse stoji zaradi države – Še vedno niso sprejeti že pripravljeni novi standardi

Osnovna dejavnost podjetja Avtobusni promet, katerega 50-odstotni lastnik je družba Linija, so še vedno linijski prevozi. Letos se na tem področju ni spremenilo nič, čeprav bi bilo nujno, da država sprejme nekaj odločnih in odločilnih ukrepov. Kaj pomeni 53,14 ali 59,9 tolarja povprečne kompenzacije, vedo le tisti, ki živijo od linijskih prevozov. Ključni problem je, da kljub sklenjenim dogovorom z Direkcijo RS za ceste država svojih obveznosti ne izpolnjuje, je prepričan direktor Avtobusnega prometa Jožef Veren. Zato so cene vozovnic še vedno dokaj visoke, čeprav je bilo obljubljen, da bodo vsaj izenačene z železniškimi, če ne celo znižane. In izguba Avtobusnega prometa je letos večja kot lani.

Zakaj so visoke cene vozovnic še posebno pereč problem za pomursko regijo?

»Zato, ker naše občine še vedno ne razmišljajo tako kot druge. Na primer na mariborskem območju občine že od nekdaj dodatno subvencionirajo mesečne vozovnice dijakom in zaposlenim. V Novi Gorici imajo celo zastoj vozovnice – občina plača vozovnice in na ta način razbremeni gospodarstvo, saj se podjetjem ta strošek zmanjša, poveča pa se število potnikov. Menda se je v pol leta povečalo kar za 120 odstotkov. S tem pa so razbremenili tudi mestni pro-

met, povečali varnost, zmanjšali onesnaževanje okolja in sprostili parkirišča.«

Murska Sobota ima velik problem zaradi zasedenih parkirnih prostorov z vozili delavcev, ki bi lahko prihajali v službo z avtobusi?

»Ključni problem so res linijski prevozi, da se to preveč pavšalno subvencionira – smo tista regija, kjer gospodarstvo stagnira ali nazaduje, kjer nataliteta pada in so migracije negativne, zato smo dodatno prikrajšani pri številu potnikov. V devetih mesecih smo zmanjšali število kilometrov za štiri odstotke, to pomeni, da smo krčili ponudbo. Hkrati se nam je povečal strošek za gorivo tudi za štiri odstotke. Najbolje so zasedene proge, kjer je gostota prebivalstva največja, in sicer v smeri proti Lendavi in Gornji Radgoni. Bistveno slabše je na območju štajerskega hribovitega dela in na Goriškem. Ključni problem je, da privarčujemo le, če ukinemo avtobus tudi v času, ko je največ potnikov. Če pa ukinete tudi ta avtobusni prevoz, ljudje dejansko nimajo več možnosti. Že sedaj me kliče kakšna ženska in mi oči-ta, češ dobila sem službo tam in tam, avtobus pa ne vozi, zato ne bom sprejeta v službo ...«

Se vam ne bi bolj splačalo, da bi na slabo zasedenih progah vozili manjši avtobusi, morebiti sodobni kombiji, kakršne imajo vaši zasebni konkurenti?

Servisna dejavnost in dejavnost prodaje avtomobilov so za Avtobusni promet zgolj podporna dejavnost, trdi direktor Jožef Veren.

»Problem je, da takrat, ko se vozijo tudi dijaki, število potnikov ne upada, sicer pa bi morali imeti dvojna vozila. Preračunali smo, da če imaš 30 potnikov ob najaktualnejšem času, nima smisla kupovati malih avtobusov, pri 35-sedežnih avtobusih niti ni take ponudbe kot bi morala biti. Če pa jemlješ iste kombije, kar je res ceneje, pa to ni več avtobus. Prevozniki se po močno hribovitem terenu res odločajo za te manjše avtobuse. Za šolske prevoze je v 90 odstotkih še vedno potreben

veliki avtobus. Mi jih imamo 70 in še vedno so v glavnem vsi namenjeni za linijske prevoze.«

Katere proge so najbolj ogrožene, ste morali katere ukiniti ali jih boste?

»Mi nismo ukinili nobene ključne proge, poskušali smo le z racionalizacijo. Letos je prometno ministrstvo predlagalo standarde dostopnosti prebivalstva, torej da bi določili, kakšne intervale oziroma dostopnost do javnega potniškega prometa je treba imeti glede na naselja, odst-

Veren o kupovanju delnic in 33-odstotni lastnini Agroservisa ni želel govoriti: »Glede lastništva nimam povedati nič novega. Statuta še nismo spremenili, kar piše v njem, torej še vedno velja. To, da si notranji lastnik, je pri nas še vedno vrednota. Kupovali smo delnice, vendar razpršeno, ni prišlo do enostranskega večanja deležev.«

tek prebivalstva, zaposlenost. Vsak prebivalec Slovenije bi moral imeti možnost, koristiti javni potniški promet. Standarde so pripravili, vendar jih niso sprejeli. In prav na osnovi teh standardov bi morali pripraviti vozne rede in uvesti spremembe. Dejstvo pa je, da s tem, ko ukinjamo kilometre, zadeve ne cenimo, ker smo še vedno ohranili konice. Če se bo takšno stanje nadaljevalo, bomo prisiljeni ukinjati prevoze tudi takrat, s tem pa določena naselja ne bodo imela možnosti uporabe javnega prometa.«

Kako bi vi rešili problem povečanja potnikov na avtobusih in parkirnega mesta?

»Prvi ukrep bi bil, če bi država izpolnila obljubo in pocenila vozovnice. Drugi ukrep bi moral priti iz mestne občine in od delodajalcev. Če prihajajo zaposleni z osebnim avtomobilom v službo in so že od Beltincev v koloni, pridejo v službo že utrujeni in živčni. Nekateri delodajalci, predvsem tujci, prav zaradi tega podpirajo javni prevoz.

Marsikaj bi se dalo spraviti na javni prevoz, s tem bi se razbremenila parkirišča in ceste. To pa mora biti v interesu delodajalcev, občin in države!«

Zdaj pa razmišljajo le o selitvi avtobusne postaje in nadaljnji gradnji v središču mesta ...

»Če pa bodo kdaj začeli razmišljati o mestnem prometu, bo problem že to, da nimajo pripravljenih lokacij za postajališča. Tu se nič ne dogaja.

Na primer mimo BTC-ja vozijo skoraj vsi avtobusi proti Goriškemu in marsikateri bi tam lahko ustavil.«

Bernarda B. Peček

Z zdravstveno kartico po Evropi

Odprt trg tudi za zdravstvene storitve

Trije pomurski žulji
Boruta Miklavčiča

»Slovenska zdravstvena kartica je bila ob uvedbi najmodernejša v Evropi, je na predstavitvi rezultatov evropskega projekta Netcards in srečanju s partnerji iz zdravstva v pomurski regiji dejal direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije Borut Miklavčič.

Slovenija je s svojo pametno kartico s čipom razvojni prehitela marsikatero evropsko državo. Majhnost države in samo ena zdravstvena zavarovalnica obveznega zdravstvenega zavarovanja sta bili pri tem prednost. Toda Evropa pri uvajanju sodobne kartice zdravstvenega zavarovanja ubira hitre korake, bolje rečeno, z njo poskuša dohiteti evropska načela prostega pretoka kapitala, storitev in ljudi. Dostop do javnih zdravstvenih storitev na račun osnovnega zdravstvenega zavarovanja za vse Evropejce po vsej Evropi je namreč tisto socialno načelo, ki terja prilaganje kartice zdravstvenega zavarovanja. Prelomna je bila namreč razsodba evropskega sodišča leta 1998, ki je razsodilo, da imajo zavarovanci pravico koristiti osnovne zdravstvene storitve na račun svoje zavarovalnice kjerkoli po Evropi. Pravica zgolj do nujnih zdravstvenih storitev v tujini je s tem postala preteklost.

Borut Miklavčič pa ni le prisluhnil rezultatom projekta Netcards, ampak je pomurske direktorje zdravstvenih zavodov vzel v precep zaradi previsoke porabe oziroma predpisovanja zdravil, predvsem antibiotikov, ter previsokega deleža bolniških dopustov. Najbolj jih je slišal direktor murskosoboškega zdravstvenega doma Jožef Felkar, saj njegovi zdravniki predpišejo bistveno več antibiotikov od slovenskega povprečja. Opozoril je tudi, da bo ZZS morala tudi prihodnje leto poslovati pozitivno, to pa pomeni, da bo v tem okviru moral ostati tudi program zdravstvenih storitev pri izvajalcih in pravicah zavarovancev.

Zdravstvene zavarovalnice obveznega zdravstvenega zavarovanja po Evropi so zato prisiljene iskati takšno kartico, ki bo dala v vsakem trenutku izvajalcem zdravstvenih storitev informacijo, kako je z zavarovanjem bolnika in kdo bo plačnik storitve. Samo to je pomembno, potem pa državljani lahko brez težav gre k zdravniku z

enega na drugi konec Evrope, če tako hoče. Če torej zgodbo pogledamo samo s te zadnje plati, potem drži, kar je dejal Borut Miklavčič, da se z uvajanjem univerzalne kartice olajša pot našemu zavarovancu v Evropi in seveda evropskemu, ki stopa v Slovenijo, omo-gočimo dostop do zdravstvenih storitev.«

Mednarodni konzorcij neprofitnih zdravstvenih zavarovalnic iz desetih evropskih držav je zato lani začel s poskusnim projektom Netcards (Netc@rds), s katerim so preizkušali možnost zamenjave očesno berljive evropske kartice zdravstvenega zavarovanja in drugih listin za uveljavljanje zdravstvenih storitev v tujini z elektronsko kartico. V njem sodeluje tudi ZZS, ki je za pilotno regijo izbral Pomurje. Pomurski zavarovanci so tako od marca lahko uveljavljali zdravstvene storitve v pilotnih regijah v projekt vključenih držav tudi z nacionalno kartico zdravstvenega zavarovanja, tuji bolniki pa enako pri desetih izvajalcih zdravstvenih storitev v Pomurju. Slednji so ta čas skupno obravnavali 223 tujih zavarovancev. Direktor bolnišnice Ernest Borec je menil, da je projekt prinesel poenostavitev administrativnih postopkov, Ivan Zajc, direktor Pomurskih lekarn, pa je dejal, da izvajalcem še ni prinesel najboljših obravnave. O izkušnjah pomurskih zavarovancev v tujini pa je težko govoriti, saj je z nacionalno kartico zdravstvene storitve v tujini iskal le en zavarovanec.

Skratka, rezultati so takšni, da bodo s projektom nadaljevali tudi v Sloveniji, pomurski regiji pa se bo prihodnje leto pridružila še primorska.

Majda Horvat

NALOŽBENO ZAVAROVANJE
Z JAMSTVOM GLAVNICE
Triglav **ALFA**

POVEČAJTE SVOJ

KAPITAL

Enkratno vplačilo
samo do
31. 12. 2006

Uspešnost nevtrálnih naložbenih strategij je neodvisna od smeri gibanja finančnih trgov.

MODRA ŠTEVILKA
080 555 555

triglav

Barometer

Jožef Felkar, direktor murskosoboškega zdravstvenega doma, ima probleme z zdravstveno zavarovalnico, saj zdravniki tega doma predpišejo bistveno več antibiotikov, kot je slovensko povprečje.

Daniel Kozar je kot član slovenske kuharske ekipe osvojil dve bronasti medalji na svetovnem kulinaričnem prvenstvu.

Darko Milanič, najresnejši kandidat za slovenskega nogometnega selektorja, je izbran v sanjsko enajsterico legionarjev, ki so igrali v graških klubih.

Doc. dr. Mitja Lainščak, dr. med., spec. internist, zdravnik murskosoboške bolnišnice, je prejel nagrado javnega sklada Ad futura v letu 2006 Futurum - Prihodnost. Nagrada je namenjena desetim najboljšim doktorskim disertacijam iz naravoslovja, tehnike in medicine mladih doktorjev znanosti, letos pa so jo podelili prvič.

Franjo Makovec, župan Martina na Muri, ima tudi osebni interes pri gradnji mostu in ceste, saj je na levem bregu njegova posest, kjer namerava odpreti gramoznico.

Izpoved človeka, ki je zbolel za azbestozo

»Zdaj sem jaz na prvem mestu«

Neozdravljiva bolezen je kakor prah na pljučih – Če razmišljaš o njej, je le huje, moraš se sprijazniti

F., 63 let, okolica Murske Sobotice, prime zavojček sladkorja in ga strese v skodelico kave. Počasi premeša vsebino, sledi požirek. Iz škatle na mizi vzame cigareto, si jo prižge in globoko potegne prvi dim. »Odkar sem zbolel za azbestozo, so mi prepovedali kajenje, vendar ne bom nehal.« Nisem še videl, da kdo tako prefinjeno in z užitkom kadil? »vprašam. F. odgovori: »Mnogi mi to pravijo. To počnem zaveštno. Zdaj sem jaz na prvem mestu, zato si privoščim in uživam tudi v takšnih majhnih stvareh.« Doda, da je bila napaka, ker že prej ni tako razmišljal o sebi.

F. je prišel v stik z azbestom med letoma 1961 in 1963, ko je delal v podjetju v Ljubljani, ki se je ukvarjalo z izolacijami. »Azbest je bil uvožen iz Velike Britanije. S posebnim strojem – imel je ročno polnjenje – smo azbest nanašali na določeno mesto, kjer smo ga morali ravnati še z desko.« Tovrstno delo je opravljal v ladjedelnici Uljanik v Pulju in v tovarni

železniških vagonov Gaša v srbski Smederevski Palanki. V prvem primeru so izolirali ladijske kabine, v drugem spalne vagona. »Nenehno se je kadilo, krpo čez usta je imel le tisti, ki je usmerjal cev. Da je azbest škodljiv, nismo bili poučeni, tudi sami nismo vedeli, tako da nismo imeli nobene zaščite,« se spominja F. V splitski ladjedelnici se je srečal z azbestnim platnom. Platno je krojil s škarijami in skupaj s stekleno volno so pokrivali ventile. »Delali smo deset, 12 ur dnevno.« V ljubljanskem podjetju – »O imenu ne bi.« – je delal do odhoda na službenje vojaškega ro-

ka. Šele tam je spoznal, kako škodljiv je azbest v resnici. Po vojaščinu se je vrnil v Prekmurje in po 37 letih službe postal takoj imenovani tehnološki presežek.

Boj za priznanje bolezni

Nekje pred 15 leti je F. začutil, da ni vse v redu z njegovim zdravjem. »Naj vas ne bo strah, zaprosite zdravnika napotnico za pregled.« Diagnoza je bila neizprosna: azbestozo. Bolezen je neozdravljiva, na rentgenski sliki se na pljučih vidi kot nekaj podobnega prahu. Spremlja jo oteženo dihanje,

Aprila letos je bil sprejet zakon o odpravi posledic uporabe azbesta. Trenutno je v postopku novela zakona, ki želi odpraviti diskriminacijo med azbestnimi bolniki: zakon namreč priznava pravice le tistim, ki so bili izpostavljeni škodljivim vplivom azbesta pri svojem delu, ne pa tudi tistemu, ki je bil kako drugače izpostavljen, na primer okoliško prebivalstvo. »Ko se razpravlja o azbestozii, nas žalijo. Nimajo nobene statistike, govorijo le, koliko odškodnine bo morala plačati država,« komentira F.

»Nenehno se je kadilo, krpo čez usta je imel le tisti, ki je usmerjal cev. Da je azbest škodljiv, nismo bili poučeni, tudi sami nismo vedeli, tako da nismo imeli nobene zaščite.«

meja napora obolelega je majhna. »Recimo med kolesarjenju se hitro utrudim, zaradi kašlja se zbujam sredi noči.« F. ne bi smel kaditi, alkoholnih pijač že četrto leto ne pije. Razmišlja pa zanimivo: »Sprijaznil sem se z boleznijo, o njej ne govorim.« Prizna, da se je med trajanjem postopka za priznanje bolezni oziroma pravice do odškodnine obremenjeval s tem, da je bolan. »Tudi sedaj, ko se pogo-

varjava, se tako počutim.« Pravi, da sebi prej ni posvečal velike pozornosti in ni našel časa zase, odkar je zbolel, pa je drugače: »V naravi in s hobiji se sproščam. Uživati sem začel že v najmanjših stvareh.« Sredi prejšnjega meseca je s pomočjo izterjave končno dobil odškodnino zaradi bolezni. »Ves postopek je trajal pet let: začelo se je s komisijo v Ljubljani, maja je sodišče sklenilo, da sem upravičen do denarja.« Denar odtehta bolezen? »Toliko je bilo vsega, da sem – pošteno povedano – izgubil živce. Nekateri, ki sem jim bil priča v postopku, kot so bili oni meni, so že umrli. Zadoščanje je predvsem moralno. Denar? Da, ko bi bil mlad, bi mi prišel prav, vzel bi avto in odpotoval nekam, zdaj ne,« odgovori F. Andrej Bedek

Art center znova v ringu interesov

Deložacija in neuspela

Ministrstvo za kulturo: »Ne smemo posegati v lokalno pristojnost«

Zgodba o jari kači, imenovani Art center, se vleče že precej časa. Težave z objektom nekdanje stražarnice v Središču na Goričkem so se začele že kmalu po njegovem nastanku leta 2000.

Center je bil ustanovljen z namenom, gostiti umetnike, prirejati kolonije in podobno, dosedanje delovanje pa so zaznamovala predvsem nesoglasja med glavnima ustanoviteljema, društvom Onej in občino Moravske Toplice. Pomanjkanje dialoga je doseglo vrelišče v četrtek z deložacijo.

Prvo dejanje

Policija je v četrtek z nalogom sodišča naročila štirim uporabnikom Art centra, da poberejo stvari in zapustijo objekt. Tam so varnostniki tudi zamenjali

Protest v petek popoldne ...

ključavnico in vgradili alarmne naprave, nekaj časa pa naj bi bilo tudi zagotovljeno fizično varovanje objekta zaradi preprečitve nasilnega

vselitve. Uporabniki, ki so po mnenju sodišča ilegalno prebivali v objektu brez uporabnega dovoljenja, so odredbo ubogali.

Drugo dejanje

Toda že v petek so s svojimi somišljeniki pred občinsko stavbo v Moravskih Toplicah pripravili mirni protestni shod, na katerem so nosili majice in plakate z napisom EU podpira, lokalna oblast (včasih tudi »župan«, op. p.) zavira. Predstavniki medijev so pokazali petico brez datuma, na kateri je petnajst podpisov vaščanov Središča, ki naj ne bi imeli nič proti, če se umetniki zadržujejo v njihovem okolju. Svojo pobudo o vrnitvi v Art center so poslali vladi, različnim ministrstvom in evropskim organizacijam. Napovedali so nadaljevanje mirnih protestov pred objektom.

Tretje dejanje

Devet protestnikov iz različnih slovenskih kulturnih institucij ...

Osmi rojstni dan nakupovalnega središča BTC CITY

V soboto je bila avla nakupovalnega središča BTC CITY premajhna za številne obiskovalce, ki so želeli skupaj s skupino Turbo Angels počastiti njegov osmi rojstni. Ponudba trgovin že diši po bližajočih se praznikih, v tem duhu so bile ta dan organizirane tudi otroške delavnice.

Kot se za jubilej spodobi, so izmed več kot 500.000 tisoč kuponov, ki so jih zvesti obiskovalci nakupovalnega središča dobre tri mesece odlagali v nagradni avtomobil, izžrebali šest in razdelili tudi šest privlačnih

nagrad. Najdragocenejšo nagrado, avtomobil znamke Chevrolet spark 0,8 S iz Avtohiše Kolmanič & Dokl, je dobila Helena Plej iz Lackove ulice v Radencih. TV-sprejemnik bo šel v Puconce k srečnežu Alešu Gergeku, hišni kino DVH pa k Jožefi Zamuda iz Trdinove ulice v Radencih. Mikrovalovno pečico je prejela Hermina Marič iz Ulice Štefana Kuharja v Murski Soboti, sesalnik Vladimir Pejčič iz Razlagove ulice v Murski Soboti in likalnik Jolanka Šanca iz Domanjševca.

Vsi nagrajenci bodo (so že) dobili potrdila o nagradah po pošti.

DURS je dohodninsko odločbo najprej poslal na napačen naslov, šele nato na pravega

Pomota ali ne, morate plačati

Isti davčni zavezanec lani sploh ni prejel odločbe, na bančni račun so mu le vrnili preveč plačane dohodnine – Letošnjo odločbo je prejel 29. novembra, vendar so na položnici, ki je priložena odločbi, napačni podatki o njegovem prebivališču

»Če bi jaz tako ravnal, kot so oni, bi me nemudoma kaznovali,« pravi davkoplačevalec iz občine Puconci –

njegove podatke hranimo v uredništvu –, ki lani sploh ni prejel dohodninske odločbe, letos pa šele slab mesec po

določenem roku. »Veste, kaj me je najbolj razjezilo pri vsem tem, potem ko so mi odločbo končno poslali do-

naslovom. Zgodba se je sicer začela že junija, ko je njegova odločba romala na naslov v Rogaško Slatino. Ime in priimek sta bila prava, naslov Celjska ulica 9. Tamkajšnja pošta – na pošiljki je datum 26. junij – naslovnik ni našla. Po skoraj petih mesecih je odločba priromala na pravi naslov v puconsko občino. Kako se je to lahko zgodilo, smo spraševali odgovorne. »Do napačnega naslova in s tem povezane prvotno neuspešne vročitve odločbe je prišlo zaradi napačnega podatka v naših evidencah o zavezančevem stalnem prebivališču. Čeprav je, kot navajate, na dohodninsko napoved napisal pravi naslov, je naslov, ki ga uporabljamo v upravnih postopkih, povzet iz naših uradnih evidenc in je vezan na davčno številko zavezanca. Pri vnosu dohodninskih napovedi v naše evidence se tako prevzamejo podatki o kraju stalnega prebivališča iz naših uradnih

napake smo stanje v naših evidencah že popravili,« se glasi njihov odgovor. »Presenetljivo, koliko truda so in bodo vložili v to, da mi dostavijo pravilno odločbo, kajti lani je sploh nisem prejel. Takrat me najbrž niso tako »aktivno iskali«, ker ni bilo treba doplačati dohodnine,« komentira sogovornik. Na vprašanja, kdo je odgovoren za nastali zaplet in ali je predpisana kazen, če davčna uprava pravočasno ne vrne odločbe, natančnih pojasnil nismo dobili. Seveda so pripisali, da ste dohodnino dolžni plačati, ker je odločba vsebinsko pravilna. »Poznam ljudi, ki vrnjen denar od dohodnine, ki jim ga ponavadi nakažejo pred poletjem, porabijo za dopust. Vem za tiste, ki dohodnino morajo doplačati, to pa storijo z regresom, ki ga dobijo v tistem času. Tako bi bilo lahko morda tudi v mojem primeru,« je še zmotilo jeznega davkoplačevalca, ki ne more niti

okupacija

obljube ni držalo, ampak je v petek zvečer vstopilo v objekt skozi strešno okno ter zabarikadiralo vsa okna in vrata. Policisti iz soboške policijske postaje so ob spremstvu varnostnika na kraju dejanja uspeli vdreti v stavbo in obvladati protestnike. Pri tem so uporabili tudi sredstva za vklepanje in vezanje. Zoper osumljence je bila podana kazenska ovadba zaradi suma kaznivega dejanja kršitve nedotakljivosti stanovanja, nato pa so bili spuščeni na prostost. Med devetimi protestniki ni bilo članov društva Onej, saj jim je tako odsvetoval njihov odvetnik. Vendar po mnenju predsednika društva Zdravka Pravdiča vstop ni bil nezakonit, saj je šlo za javno ustanovo.

Nasprotujoča si mnenja

Pravdič je skupaj z Vito Žgur, sicer tudi Prešernovo nagradjen, pred tem že večkrat ponovil, da si občina Moravske Toplice želi prisvojiti objekt sedaj, ko so ga prostovoljci obnovili. »Društvo Onej je leta 1999 uspelo na razpisu programa EU – Phare Credo in pridobilo sredstva. Onej je vložil v obnovo in gradnjo centra 45 milijonov tolarjev, občina pa le 5 milijonov. Tukaj je že bilo več umetniških kolonij, razstav in delovnih akcij, letos spomladi pa je ekipa centra predstavila tudi projekt Enlarge The Funny Side of Europe, serijo kratkih risank o državah EU, ki jo je pripravila mednarodna ekipa scenaristov.« Na drugi strani pa v. d. direktorja Zavoda Art center Petra Pika Pevec, ki je bila na pobudo občine imenovana marca letos, trdi, da je društvo Onej samovolj-

no uporabljalo prostore centra in da za objekte ni bilo pridobljeno uporabno dovoljenje. »Zato je zavod vložil na sodišče že več tožb proti društvu Onej in Pravdiču, med drugim tudi zato, ker si je društvo protipravno prilastilo denarna sredstva v višini treh milijonov tolarjev.« Deložacija je sodišče nameravalo izvršiti že letos spomladi, vendar jo je še pravočasno preprečil odvetnik društva. Na ta sklep se je društvo pritožilo, a je višje sodišče pritožbo zavrnilo.

Stallšče ministrstva za kulturo

Kulturno ministrstvo je v ponedeljek podalo izjavo, v kateri se ograjuje od arbitrarne vloge, saj so ustanovitelji Art centra dve občini in društvo Onej, zato je problematika v domeni lokalne pristojnosti. Ministrstvo pa obžaluje veliko finančno in kulturno škodo, ki je nastala zgolj zaradi delne izvedbe in sofinanciranja programa. »Ministrstvo je bilo ves čas nankonjeno Art centru in je dolgo čakalo na izpolnitev pogodbenih obveznosti. Kljub nekajkratnim pozivom, naj posredujejo ustrezno dokumentacijo, ki bi bila podlaga za izplačilo sredstev, smo zahtevke prejeli brez žiga in podpisa odgovorne osebe, blokirano pa je bil tudi račun,« se je glasila izjava, v kateri ministrstvo pravi, da ne more posegati v pristojnost sodišča in lokalnih oblasti, ker gre pri Art centru za lokalni javni zavod.

T. K., foto: N. J.

mov, se niso niti toliko potrudili, da bi na položnici, ki je bila poleg, napisali moje pravilne podatke.« Jeza bi lahko postala še večja: na Vestnikova vprašanja po elektronski pošti je davčni urad v Murski Soboti med drugim odgovoril, da je omenjeni zavezanec dolžan plačati dohodnino, čeprav gre v danem primeru za očitno pomoto organa.

A biti jezen na davkarijo (beri: državne organe) je Sizičovo delo. Naš sogovornik je bil zato pripravljen plačati položnico, čeprav je bil na njej napačen naslov njegovega prebivališča. Kakor so sporočili s soboške davkarije, bo zdaj prejel kopijo odločbe in položnico s pravim

Murskosoboški davčni urad se je opravičil zaradi napak, ki so se zgodile pri vročitvi. Sporočili so še, da bodo izdali sklep o popravni pomote in kopijo odločbe brez napak, priložili pa bodo tudi popravljeno položnico.

evidenc na podlagi davčne številke. Ker smo zaradi množičnega vnosa napovedi, ki so ga za nas opravljal tudi študentje, pri vnosu dohodninske napovedi spregledali, da gre za neujemanje zavezančevih in naših podatkov o prebivališču, smo prvotno poskušali vročiti odločbo na napačen naslov. Po ugotovitvi

mimo reklame za elektronsko dohodnino na prejeti odločbi, zato v šali doda: »Po teh izkušnjah, ki jih imam, se bojim, da bo le-ta končala, ko jim bom po elektronski pošti poslal napoved, nekeje v Afriki.«

Andrej Bedek, foto: Natalija Juhnov

Čista toplina. Plina.

Ustvarjanje toplote iz obnovljivih virov energije je ključna naloga pri zagotavljanju energije prihodnosti. Petrolova podjetja razvijajo in izvajajo projekte, ki bodo zagotovila čisto toplino in plin za prihodnost. Predpogoj za to je, da imamo na voljo čisto energijo. Petrolova podjetja so se združila in ustvarila Petrol Energy, ki bo zagotovila čisto energijo za prihodnost. Petrol Energy bo zagotovila čisto energijo za prihodnost. Petrol Energy bo zagotovila čisto energijo za prihodnost.

080 22 66 postavitev plinohrama in dostava plina

PETROL

Barometer

Matjaž Pavlinjek je prejel zlato priznanje območne obrtne zbornice in priznanje GZS za inovacijo modularne čistilne naprave, ki deluje po postopku prečiščevanja odpadnih voda v bazenih ali ribnikih s trstikami.

Boris Kotnjek, 53-letni ekonomist iz Lendave, je kandidat za predsednika AMZS-šport in ima podporo svojega matičnega društva Speedway Team Lendava.

Cveto Žalik, direktor Nafta, je dokaj neodločen pri pojasnjevanju o sanaciji vrtin in odvozu odpadkov v Žitkovce.

Stanko Polanič je napovedal, da pri prevzemu Farm Ihan ne bodo popuščali. Vzoredno s tem pa zaokroža dejavnost znotraj dveh holdingov. Gradbeni holding, ki bo ustanovljen do konca leta povezuje Pomgrad, Konstruktor in Raški zidar, kmetijsko živilski pa skupino Panvita, Kras Sežano in Farme Ihan, če bo prevzem uspešen.

Ivo Rotdajč, direktor Pomurskih mlekar, naj bi se povezoval s Celjskimi mlekarjami.

Solstvo in gospodarstvo

Z roko pod roko!

Gospodarska zbornica OE Murska Sobota, srednje strokovne in tehniške šole ter pomursko gospodarstvo bodo posneli promocijski film za povečanje vpisa

Kako spodbuditi zanimanje mladih za tehniške in strokovne šole? Je to izbira zanimivejših programov, za katere so že skoraj zamudili vlak, pridobitev osnovnošolcev z višjim nivojem znanja ali morebiti povezava z obrtniki, ki bodo potem svoje »varovance« praktično usposabljali. Vsekakor bodo morala svoje prispevati tudi podjetja, ki potrebujejo kadre, in dolgoročno načrtovati potrebe, usposabljati mentorje za specializacijo kadrov, ponujati štipendije ... in še nekaj, česar na torkovi okrogli mizi v okviru PAZU-ja ni omenil nihče: ponuditi jim boljše plače.

Najuspešnejše pomursko podjetje s področja elektronike ta čas štipendira šest učencev v programu mehatronike na Ptuj. Čeprav se vpis v programe elektrika, elektronike, računalničar in energetik na Srednji poklicni in tehniški šoli v Murski Soboti povečuje iz leta v leto in se že nekaj časa ve, da bolj kot klasične strojnike podjetja potrebujejo mehatronike, tega programa v Pomurju ni. Učni proces se seli iz šol v podjetja. Varstoj Lendava že nekaj časa sam skrbi za svoj kader, ki ga potrebuje, kajti ne potrebuje klasičnih varilcev, ampak varilce specialiste in varilce tehnologe, je povedal Janez Orban. Na tak način deluje tudi Nafta Strojna, je povedal David Franko, ki je imela pri prepričevanju mladih, naj se odločijo za tehniški poklic, nemalo težav – otroci, katerih starši so imeli v preteklosti slabe izkušnje z nekim podjetjem, se le težko odločijo zanj, čeprav je zdaj stabilno.

Varisa ima v tujini kar trideset kooperantov, ker v tem okolju niso našli primernih sodelavcev. Ko so prevzeli prekvalifikacijo ljudi brez dela, so bili na koncu kuharji in natakari najboljši varilci. Nekaj torej ni v redu s poklicnim usmerjanjem osnovnošolcev. In še: dve srednji šoli s strokovnimi in tehničnimi programi na majhnem pomurskem prostoru ne bi smeli delovati kot konkurenca, ampak kot partnerici – dogovorijo naj se za kakovostne programe in dajo otrokom dovolj kakovostnega in uporabnega znanja. Zakaj se še vedno toliko mladih vpisuje v gimnazijo in ekonomsko šolo (zaradi prepričanja staršev), čeprav je prav teh največ med brezposelnimi? Predlog Angele Marton, da bi imeli tudi v Pomurju tehniško gimnazijo, je med nekaterimi navzočimi natelet na nemajhno negodovanje. Morebiti pa bi bilo dobro, da bi začeli mladim govoriti tako, kot je povedal Slavko Režonja: »Štvari so se v zadnjih letih obrnile. Zdaj pride strojni inženir v tovarno in takoj dobi lepo pisarno, računalnik in novo opremo. Ko pride v službo ekonomist, dobi strgano aktovko in gre na teren ...«

B. B. Peček

Od krajinskega parka Goričko

vsi pričakujejo boljše življenje in priložnosti

Pri konzerviranju je potreben konzervans

Poiskati moramo tiste zadeve, dejavnosti, ki bodo ljudem koristile, ne pa biti bolj papeški od papeža, je komentiral celotno izvajanje predstavnikov zavoda Krajinskega parka Goričko (Janko Halb, Stanka Dešnik, Mojca Makovec – ZZZ in dr. Aleksander Šiftar) koordinator petkove okrogle mize z naslovom Krajinski park Goričko – izziv in priložnost za sonaravni razvoj dr. Mitja Slavinec. Kajti lahko se zgodi, da bodo ljudje čez čas krivili za vse svoje tegobe prav krajinski park.

En zadnja leta se jim je splačalo preorati 700 travnikov v njive, saj so bile za njive dodeljene višje subvencije kot za travnike. In tako smo pri problemu, ki najbolj žuli naravovarstvenike, ki trdijo, da lahko Slovenijo čez leta doleti kazen, če ne bo sprejela ukrepov za zaščito zemljišč, zaradi katerih so bila določena območja uvrščena v mrežo Natura 2000. Toda to je mogoče le v sodelovanju z vsemi ministrstvi: okoljskim, kmetijskim in finančnim. Če želimo ohraniti mozaičnost Goričkega, bomo morali ukrepati zelo hitro. Načelnik UE Murska Sobota Geza Farkaš je prisotne seznanil z naslednjimi podatki: na območju krajinskega parka so prodali 53 nepremičnin – stavbnih zemljišč s kmetijskimi površinami, med kupci je največ državljanov Velike Britanije, osem Avstrijcev pa tudi Nizozemec, Kanadčan, Španec in Dubajčan. Dr. Majda Bagar Povše je opozorila na »slovenske nesmisle«: ker je Kitajska zasadila vinograde v velikosti dveh Slovenij, se vsa Evropa pripravlja na prestrukturiranje vinogradništva: slovenska kmetijska ministrica to podpira, vključuje se pa ne. Dr. Vilijema Kozica moti predvsem množično gobarjenje in s tem onesnaževanje gozdov, poleg tega pa na Goričkem še vedno ni kanalizacije in urejenih vodotokov – preden se kaj zaščiti in prepove, bi morali urediti osnovne okoljske probleme. Dr. Anton Vratuša je ob koncu okrogle mize opozoril, da moramo organizirano spremljati pojav novih sosedov, preprečiti morebitne špekulacije in imeti od tega čim več medsebojnih koristi.

Bernarda B. Peček

Dr. Aleksander Šiftar, predsednik strokovnega sveta zavoda: »Ljudje kmetujejo tako, da preživijo, zato se podoba krajine spreminja. Vseeno bo treba ohraniti mozaično podobo iz preteklosti, zaradi katere je bil park ustanovljen. Tu bi morala država uvesti nekaj ukrepov, da bodo ljudje preživeli, kajti le redkim je znano, da so subvencije predvidene le še za nekaj let. In kaj bo s kmetijstvom potem? Slovenija se mora spomniti na svojo posebnost in biti tudi pri sajenju sadnega drevja inovativnejša – prvo drevo jonatan je posadil v začetku prejšnjega stoletja bodonski duhovnik. Zdaj pa je nerazumno, da je tisti, ki sadi klinton in jurko, v Prekmurju lahko kaznovan, v Avstriji pa veselo prodajajo sok in vino iz tega grozja.«

Znanstveniki (mali in veliki) Pomurja za napredek regije

V Pomurju smo prvi in edini

V Murski Soboti se je v sredo končal festival znanja, inovacij in kreativnosti Mladi za napredek Pomurja, ki ga pripravlja Regionalni center Zveze za tehnično kulturo Murska Sobota. Prva dva dni so se predstavili akademiki Pomurske akademije znanosti in umetnosti, v drugem delu festivala pa mladi ustvarjalci, ki po svoji ustvarjalnosti in inovativnosti daleč preraščajo in presega razvoj v deželi ob Muri.

Pomurske znanstvenike imamo skoraj na vseh raziskovalnih področjih in v vseh znanstvenih disciplinah, ugotavlja predsednik PAZU-ja dr. Mitja Slavinec. Namen druženja je medsebojno spoznavanje in predstavitev pomurski javnosti. »So posamezna področja, kjer je njihova zastopanost nekoliko večja. Eno od teh je zgodovina in prav zgodovinarji so se v sodelovanju z drugimi institucijami povezali pri projektu Zgodovina Prekmurja in naj bi v treh letih izdali monografijo. Veliko članic in članov imajo s področja računalništva in matematike, ki se povezuje pri vzpostavitvi nadgradnje

že obstoječe višje šole informatike, ki bi jo bilo smiselno nadgraditi po vzoru kmetijskega programa v Rakičanu.«

Velika želja je, spodbuditi povezovanje dela in znanja naših ljudi z institucijami, kjer so lahko koristni, ter da se pokažejo možnosti za sodelovanje.

Pripravljenost za sodelovanje?

Kdo pa je bolj pripravljen na sodelovanje, znanstveniki ali gospodarstveniki? Implikacija znanosti v gospodarstvo ima težko pot, če gospodarstvo nima absorpcijskih sposobnosti, potegniti znanje, ali če se ne zaveda, katero znanje potrebuje. V Pomurju je žal tako in je težko najti podjetje, ki lahko ponudi okolje za znanstveno raziskovalno sodelovanje. Naš cilj je povezava z gospodarstvom, kar nam glede na možnosti tudi uspeva. So pa tudi druge institucije, na primer pri prijavi kulturnih projektov, tako se muzej povezuje s SAZU-jem pri določenih projektih.

A. Nana Rituper Rodež
Foto: Nataša Juhnov

Na konferenci so svoje delo predstavili tudi štirje novi doktorji znanosti, člani PAZU-ja, na katere lahko regija računa. Dr. Melita Hajdinjak, dr. Alenka Erjavec, dr. Vilijem Kozic in dr. Darja Kerec so se pridružili 94, kolikor jih je danes zbranih pod streho Pomurske akademije znanosti in umetnosti, in le dva še manjkata do magične stotice. Obljubljajo, da vsakega stotega čaka posebno presenečenje.

Fundacija PIF je pomurskim študentom podelila 111 štipendij, od tega 72 zlatih štipendij MO Murska Sobota, za katere je namenjenih 30 milijonov tolarjev, in 39 enkratnih štipendij nadarjenim študentom, katerim so razdelili dva milijona tolarjev. Poleg štipendij dobijo tudi klavzulo, da bodo en mesec delali pri podjetju iz Pomurja. S tem želijo znanje približati mladim in omogočiti, da mladi več časa porabijo za študij in manj za delo. Pri tem pa ne smejo pozabiti tudi na zabavo in študentsko življenje, ki je pomemben del vsakega študija.

Minister dr. Žagar na obisku v Pomurju

Sta njihova dobrota in prijaznost Pomurcem bič?

Na sestanku, kako prispevati h kakovosti življenja v Pomurju, so se v Dobrovniku zbrali pomurski župani, načelniki in škofa. Povabili so tudi ministra za regionalno politiko dr. Ivana Žagaja, za katerega upajo, da jim lahko pomaga in svetuje. Minister Žagar je spregovoril tudi o ustanavljanju pokrajin, ki naj bi začele v letu 2009, in novostih pri financiranju.

»Imamo nabor nalog, ki se usklajujejo na medresorskem nivoju in bi jih prenesli na lokalni nivo. V te namene bi se po regijah razdelilo 370 milijard tolarjev, ta sredstva pa bi lahko učinkoviteje upravljali,« je povedal minister. Opozoril je na novosti pri financiranju in omenil. Pri svojem delu so si na ministrstvu zastavili tri glavne programe: okoljevarstveni, prometni ter ravnanje s človeškimi viri. Poleg tega imajo tri prioritete, prva je gospodarska cona, v vsaki pokrajini naj bi bila ena, druga je turistično-kulturna v povezavi s športom, za tretjo pa imajo na razpolago 550 milijonov tolarjev in bo v naslednjih sedmih letih namenjena za razvoj regij. Predvideva se, da bi pomurska dobila 2 milijardi 150 milijonov tolarjev na letni ravni, in ta sredstva bi nadomeščala neposredne finančne spodbude. Škofa dr. Marjan Turnšek in mag. Geza Erniša sta spregovorila o tem, kako lahko cerkve prispevajo k povečanju kakovosti življenja. Načelniki upravnih enot so povedali, da bo državna uprava na lokalni ravni prilagojena novi lokalni strukturi. Župane je zanimalo, kako je s skupnim vodovodnim projektom, saj od julijskega podpisa vse spi. Turnški župan Jožef Kocet pa je skupaj z drugimi župani ugotavljal, da na srečanju ni bilo županov velikih občin, in vprašal, ali ti »štirje veliki« morda ne vodijo svoje posebne politike.

A. Nana Rituper Rodež

SPAR SLOVENIJA, d.o.o., Ljubljana, Letališka cesta 26 www.spar.si

Ponudba velja do 12.12.2006 oz. do prodaje zalog.

SPAR

INTERSPAR

NAJCENEJŠI V SLOVENIJI!

200,- CENEJE

Lino keksolino

Otroška hrana Lino keksolino, Podravka, 500 g

599,-

84,- CENEJE

209,-

€ 0,87

Alpsko mleko 1.6% m.m., Q10, Ljubljanske mlekarne, 1 l

ALPSKO mleko

136,- CENEJE

279,-

€ 1,16

Posebno rumena jajca za pecivo in rezance velikost M, Meja Šentjur, 10/1

279,-

€ 1,16

Najcenejši izdelek v Sloveniji smo preverili v programu GfK Leaflet Monitor (izvajalec GfK Graf Itto) in je preverjeno cenejši od enakega izdelka, ki je bil od 1.1.06 do 22.11.06 objavljen v različnih akcijskih letakih.

Prerečeni v evro so informativni in so izračunani po tečaju zamenjave 1 EUR = 239,640 SIT

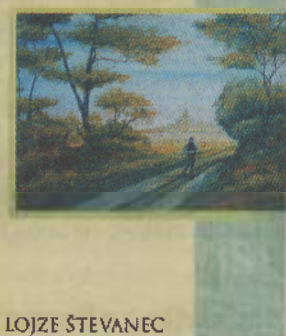
Dobrodošli v novem hipermarketu SPAR Černelavci
v centru **Maximus** ponedeljek - sobota: 8.00 - 20.00, nedelja: 8.00 - 12.00

Nova knjiga dr. Lojzeta Števaneca

Vrtinec krutosti in košček sanj

Tudi četrta knjiga dr. Lojzeta Števaneca z metaforičnim naslovom *Hoja v svetlobo* (Društvo upokojencev M. Sobota, 2006) se napaja iz izvirav avtorjevega spomina. Tokrat le-ta poseže v čas druge svetovne morije ter v »povojno obnovo«, dogajanje pa umesti v obmursko vas Velika vas, ki ne preživlja zgolj družbenih sprememb, ki jih prinašajo okupacijske sile, temveč in predvsem drobne usode posameznikov. Pisec skozi optiko otrok, dveh bratov in sestre ter drugih, gradi pripoved o Zelkovi družini, za katero moramo reči, da spada v arhetip kranjčevske družine: revščina namreč primora gospodarja, da pošlje otroke »služit«; brata Jožek in Branko tako doživljata na lastni koži pomanjkanje in ponižanje, hkrati pa sanjarita, kot vsi Velikovaščani, o zemeljskih nebesih.

HOJA
V SVETLOBO

LOJZE ŠTEVANEČ

Ki pa se prvič jasno podrejo, ko starojugoslovanske sile ob umiku dvignejo v zrak bližnji murski most, zato postaja reka še bolj kruta in vse manj »vezalja«. V vasi se kar prehitvevajo dogodki, okupacijske oblasti pa postajajo vse bolj okrutne; še posebej vas zakipi ob koncu vojne, ko se na nebu pojavljajo prva zavezniška letala, ko kar po vrsti prihajajo osvoboditelji, pred njimi pa madžarski begunci, ki nananjajo zlom sile osi. Prav v bližini se vkopavajo ruski vojaki, ki jih obstrlejujejo nemške sile, vaščani se morajo umakniti, Kellerjevo ubije granata, nenadoma tudi »umre dedi, ki je bil steber, ob katerega so se prislanjali, rdečearmeji razbijejo bližnjo graščino – skratka vrtinec, ki noče in noče pojenjati. Ljudje, pijani od konca vojne, še opazili niso svoje revščine, ki so jo pustili za seboj pustošenje, požigi, plenjenje in rušilne mine, s katerimi so Nemci čez reko zasipavali vasi,« zapiše Števanec, nova oblast, ki pa vse bolj in bolj robi po svoje, pa postaja prej utopija kot realnost. Babica, ki na koncu voli novo oblast, je, podobno kot mnogi drugi, zmedena, ker so se na oblast »povzpeli vse vrste iztirjenci«, le otroci, Jožek, Branko, Mirko in Jan, doživljajo vse to kot čas deškega postavljatva. To pa jih tudi drago stane: Jana namreč pokonča mina in družina čez noč odraste. Še več, deset let pozneje Branko na delovni akciji spozna Jožico, ki mu bo nekoč, vsaj slutiti je tako, postala družica.

V Števanecovi pripovedi se vrstijo tudi mnoge »stranske« spominke refleksije, barvane z etno-socialno-kritičnim tonom, zato prinaša knjiga bogat vpogled v takratni čas, za katerim so še danes marsikje rane. Števanecova Hoja v svetlobo jih ne bo zacelila, jih bo pa morda pomagala zgladiti.

M. V.

Novice iz kulture – Kirbiševe pike

V Galeriji PAC v Murski Soboti so odprli razstavo del akademkega slikarja Dušana Kirbiša. Kirbiš se je rodil leta 1953 na Jesenicah, svoje slikovno in grafično izraževanje pa je zaključil v Ljubljani, Londonu in Berlinu. Leta 1990 je študijsko bival tudi v New Yorku. Kirbiševa dela so v več javnih zbirkah po Sloveniji in tudi v Zrenjaninu v Srbiji, za svoje izdelke pa je prejel številne nagrade. Gostoval je že v nekaterih evropskih prestolnicah pa tudi v Avstraliji. Danes je Kirbiš redni profesor, ki poučuje na oddelku za tekstilno tehnologijo Fakultete za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. T. K.

Drugo regijsko tekmovanje pevskih zborov Štajerske in Prekmurja

Najboljši je Orfej

Srebrno priznanje je prejel MPZ Štefana Kovača

Še pred kratkim so se vrnili domov iz Katalonije, kjer so sodelovali na 27. mednarodnem zborovskem festivalu Internacional de cant coral Catalunya centre, ta konec tedna pa so ponovno slavili. Komorni zbor Orfej iz Ljutomerja je prejel na drugem regijskem tekmovanju pevskih zborov Štajerske in Prekmurja, ki je bilo ta konec tedna v Ormožu in ga organizira javni sklad za kulturne dejavnosti, zlato priznanje in največ točk.

Orfej, vodi ga Romana Rek Gnezda, je dobil poleg zlatega priznanja in najvišje ocene še posebno priznanje za najboljši mešani zbor pa tudi priznanje za najboljšo izvedbo sodobne slovenske glasbe. Na tekmo-

nju so se predstavili s Prešernovo Gazelo št. 5, ki jo je uglasbil Damjan Močnik. Sodelovalo je devet zborov, med njimi tudi Mešani pevski zbor Štefana Kovača, ki je dobil srebrno priznanje. Žirijo na regijskem tekmovanju so sestavljali Stojan Kuret, slovenski zborovodja in dirigent, docent na tržaškem glasbenem konservatoriju, Urša Lah, akademska glasbenica, zborovodkinja zbora ljubljanskih srednješolcev Veter in akademkega zbora Toneta Tomšiča ŠOU v Ljubljani ter Marko Vatovec, akademski glasbenik, dirigent in docent za zborovsko glasbo na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Sicer pa je bil komorni zbor Orfej ustanovljen leta 1989 in ga že od začetka vodi Romana

Rek Gnezda. Najbolj jih je zaznamovalo povabilo leta 1994, ko jih je k sodelovanju povabil priznani slovenski zborovodja, profesor Janez Bole, ki je bil umetniški vodja nekaterih najvidnejših slovenskih vokalnih zasedb, kot so Slovenski oktet, Akademski pevski zbor Toneta Tomšiča in Slovenski madrigalisti. Pod imenom Slovenski madrigalisti je nastopal tudi zbor Orfej.

Zbor je že nastopal na vidnejših festivalih doma in v tujini. S koncertnimi turnejami so nastopali v Sloveniji, na Madžarskem, Franciji, Nemčiji, Italiji, Avstriji, Švici in na mednarodnem festivalu v Španiji. Snemali so za Radio Slovenija, Radio Maribor ter slovensko in madžarsko televizijo.

Vanja Poljanec

Komorni zbor Orfej, zmagovalac drugega regijskega tekmovanja pevskih zborov Štajerske in Prekmurja.

Ulična abstrakcija

Mladinski in informativni kulturni klub v Murski Soboti ne prireja samo koncertov, kot bi se lahko komu zdelo na prvi pogled. Tukaj potekajo tudi raznovrstna neglasbena dogajanja, kakor ravno v teh dneh, ko MIKK gosti mednarodno multimedij-sko delavnico »META.id interactive digital stroytel-ling«, kjer sodelujejo umetniki iz Francije in Slovenije.

Istočasno pa je še na ogled fotografska digitalna razstava Abstrakcija 2006, ob kateri so organizatorji – MIKK in Foto klub Murska Sobota – podelili nagrade in diplome avtorjem najboljših del. Najboljši je po mnenju žirije Janis Salnajs, na drugo mesto se je uvrstil Simon Podgoršek, na tretje pa Janko Lipovšek. Diplome za fotografski natečaj so dobili tudi Jože Bratuš, Miha Fišer in Dejan Jauk. Opozoriti pa je treba še na prejšnjo razstavo, kjer se je kot ulični umetnik s svojimi deli predstavil Gregor Purgaj. Na razstavi »Out of my shell« novodobni »street« artist ni zanikal povezave s t. i. »grafitti artom«, dodal pa je svojo prepoznavno estetiko.

T. K.

www.vestnik.si

Podjeto in informacije: Ulica Novaka 13, Murska Sobota

Evrodenarnica in evrokalkulator SAMO v decembru

1.000 SIT 4,18 EUR

SAMO V NAROČNIŠKI SLUŽBI VESTNIKA
v Ulici arhitekta Novaka 13 v Murski Soboti

Dan odprtih vrat slovenske kulture

Pomurske kulturne institucije bolj sramežljivo

Prešernov rojstni dan, 3. december, sicer ni razglašen za praznik, je pa dan, ko naj slovenske kulturne ustanove obiskovalcem odprejo svoja vrata. Brezplačno seveda.

In če je prišlo v Sloveniji na ta dan na svoj račun nekaj tisoč obiskovalcev v galerijah, gledališčih, muzejih, knjižnicah, so se pomurske kulturne ustanove odzvale bolj medlo. Na seznam dvestotih brezplačnih prireditev, ki jih je objavilo ministrstvo za kulturo, se je iz pokrajine ob Muri uvrstila le Galerija Murska Sobota.

Pa še tam so se odločili, da bodo ta dan zaznamovali v petek in soboto po običajnem urniku, in ne v nedeljo, kakor je po koledarju. Obiskovalci so si lahko ogledali vrhunsko razsta-

vo erotičnih del kiparja Draga Tršarja in, kot je povedala Jelka Geder Kosi, v Galeriji ni bilo kaj več obiskovalcev kot ponavadi. Ostrejša je bila direktorica PIŠKA, po mnenju katere je tak dan le sprenevedanje. »Mi smo lahko samo žalostni, saj vsak mesec trepetam, ali bomo lahko zbrali dovolj denarja za plače. Na ministrstvu naj najprej uredijo financiranje knjižnice.« Tudi iz drugih pomurskih ustanov o kakšni posebnosti ne poročajo.

Resda je ta dan prišel ravno na nedeljo, ki jo najraje namenimo družinskemu življenju, ampak tudi v zavest nam še ni

prišlo, da bi skupaj obiskali kakšno kulturno institucijo, si ogledali muzej, razstavo ali se udeležili predstave. Ja, vedno večji trgovski centri se znajo bolj približati ljudem in s svojo ponudbo in prireditvami kao kulturnimi privabiti publiko. Marketinški prijemi jim uspevajo veliko bolj kot kulturnim ustanovam. Vprašanje je, ali ni publike ali ni dovolj javnosti, toda če ne bo ponudbe, tudi publike ne more biti.

Odgovor na vprašanje, zakaj prihaja do tega, pa je gotovo globlji.

A. N. R. R.

Komentar

(Ne)varnost

Možje postavbe so dobili dobro trojko. Tako so jih ocenili državljani: na lestvici od ena do pet so jim dali za zaupanje 3,39 in za delo 3,35, tri četrte Slovencev pa se počuti varno v svojem okolju. Rezultati so skratka lepi: slaba polovica zaupa svoji policiji, slovenski policisti so med prebivalci, ki se počutijo varne, dobro zapisani. Je res tako, vprašam, kako varen sem, razmišljam. Ne dovolj, primeri iz prakse me skrbijo.

Nedavno se je pred lokalom v središču Murske Sobote zgodil brutalen napad: tisti, ki so sedaj povsod nezaželeni, so kratko malo namlatili dva fanta. Eden jo je pošteno skupil in končal v mariborski bolnici. Srdljivo: zjutraj se iz nočnega življenja vračaš domov, pa te pričakajo najmanj trije brutalneži. Z udarci te zbijejo na tla, brce letijo naokoli. »Batine« dobiš naključno, fantje so se izžveleli nad prvim, ki je prišel mimo. Brez razloga. Sliši se grozno, a zgodilo se je. Prejšnji teden sem spremljal sojenje, ker je pred diskom osemnajstletnik s pivsko steklenico po vratu porezal leto dni starejšega vrstnika. Napadalec in žrtev se nista poznala, obtoženi se ničesar ne spomni, ker je bil pijan. Nekateri silaki, ki jim sodijo za pretepe, se prosto sprehajajo po mestu. Zgodba je podobna: pretepenega niso poznali. Na prostost je prišel nasilnež, ki je na sojenju, ko so ga oprostili, kričal, kako bo z vsemi obračunal. Ni težko izbrskati podobnih primerov.

Akcija: policijske patrulje ob koncih tedna delajo »na polno«. Med drugim redno posredujejo pri razgrajanjih, pretepih ipd. Kar sem pred leti videl v Ljubljani, ko nikoli nisi srečal le enega policista v avtu, na intervencije je hkrati šlo več patrulj, je zdaj pri nas.

Ne zatiskajmo si oči niti pred izsiljevanjem najemnikov lokalov. »Reketiranje«, pravijo temu: če ti bomo mi pazili na varnost v lokalu, bo v redu, če ne, ti ga razbijemo. Seveda za plačilo. V ozadju je kriminal. Navsezadnje: enkrat me je ogovoril redar pri vratih nekega lokala. Spomnil se me je s sojenja napadalca na Petka, ko so jih spustili, je bil med prvimi, ki jim je segel v roko. Nekateri iz streljanja v Kranjčevi ulici so tudi veselo skrbeli za red v lokalih.

Nerazumljivo: na okrogli mizi uredništva o nasilju med mladimi ravnatelj šole in policijski strokovnjak natančno ponazorita, kakšno je stanje. Kdo v večini primerov izsiljuje, kdo tepe, kdo je zloben ... A v istem trenutku mi oba zatrdita: ne poimenujte jih, bova imela težave. Halo, saj prav takega kriminala me je strah. Tisti, ki z gospodarskimi malverzacijami kuje dobičke in se gre gospodarski kriminal, me ne ogroža. Dobro, privoščim mu najvišjo kazen. Tistega, ki se postavlja po mestu, izsiljuje in nadleguje, se bojim.

Po službi skočim na dve pivi. Med vožnjo domov naletim na radar, ponudijo mi alkotest. Steče postopek proti meni: lahko sem ob vozniško dovoljenje, denarna kazen mi ne uide, v končni fazi končam na sodišču. V očeh policista, sodnika, morda še koga postanem zločinec. Ne dobesedno, vendar vseeno. Ker sem fer in se ne izmikam postopkom, dokaj hitro sledi epilog. Pa se postavim drug proti drugemu: jaz in zgoraj zapisani akterji primerov.

Zgolj spotoma: v začetku prihodnjega leta bodo znani rezultati ankete o razmerah znotraj policije. Podatki, ki so pred tem pričrtili v javnost, niso vzpodbudni: le 13 odstotkov policistov zaupa vodstvu policije, polovica bi jih, če bi imela boljše ponudbo, iz policije takoj odšla. Naročnik raziskave – notranje ministristvo – se je nemudoma odzval: podatki so iztrgani iz konteksta in nikakor ne odražajo dejanskega stanja, saj niso znanstveno obdelani. O. K., verjamemo, vendar zaenkrat, če sledimo številkam, vsak drugi, ki skrbi za varnost, tega ne želi več početi. In v kateri državi prebivalci zaustavljajo in pregledujejo avtomobile policije? Torej: kako varen sem?

andrej.bedek@p-inf.si

Pomurka in Pomurec meseca novembra

Začeli smo z izborom Pomurke in Pomurca meseca novembra. Za tri kandidatke in tri kandidate so poslušalke in poslušalci Radia Murski val oddali prvih 20 glasov, s pošiljanjem SMS-sporočil na številko 051 693 693 in z glasovanjem prek glasovnice, ki je objavljena v tej številki Vestnika, pa bomo izbrali kandidatko in kandidata za Pomurko in Pomurca leta, ki jih bomo med mesečnimi zmago-

valci izbirali v finalu konec decembra.

In kako ste se odločili prejšnji mesec?

Skupno vas je glasovalo 123. Poslušalci Murskega vala in bralci Vestnika ste odločili, da je Pomurka meseca oktobra Jana Norčič, dr. med., specialistka pediatrije, upokojena zdravnica, ki ji je Združenje za pediatrijo pri

Slovenskem zdravniškem društvu na četrtem slovenskem pediatričnem kongresu podelilo Avčinovo priznanje za življenjsko delo in dosežke na področju bolnišnične pediatrije. Prejela je 79 glasov. Pomurec meseca oktobra pa je postal z 82 prejetimi glasovi Vlado Karoly, direktor podjetja GMT, ki je bilo razglašeno za najhitreje rastoče podjetje v Dravsko-pomurski regiji.

SMS-sporočila z izpisanim imenom in priimkom kandidatke in kandidata (glasovati morate tako za moškega kot žensko), ki mu namenjate svoj glas, pošiljajte na GSM, številka je 051 693 693.

Izpolnjene glasovnice iz Vestnika pošljite najkasneje do naslednjega petka, 15. decembra, na naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom Za Pomurko in Pomurca leta.

Kandidati za Pomurca meseca novembra

1. Docent dr. Mitja Lainščak, doktor medicine, specialist interne medicine, dobitnik nagrade Futurum, ki jo je letos prvič podelil Javni sklad Ad futura. Nagrada je bila namenjena desetim najboljšim doktorskim disertacijam s področja naravoslovja, tehnike in medicine, ki so jih v zadnjih treh letih zagovarjali mlajši od 33 let v RS. Mitja Lainščak je v svojem doktorskem delu raziskoval obravnavo bolnikov s srčnim popuščanjem v specializirani ambulanti, ki je prilagojena lokalnim razmeram regionalne bolnišnice. Dr. Lainščak, ki je od 13. novembra docent medicinske fakultete, je za nagrado prejel štiri milijone tolarjev, ki jih bo namenil za doktorski študij v tujini. Za svoje raziskovalne dosežke je bil Mitja Lainščak že večkrat nagrajen, najpomembnejša pa je nagrada Evropskega kardiološkega združenja.

2. Jožek Horvat - Muc, predsednik Zveze Romov Slovenije, ki ga je vseslovenska revija Naša žena razglasila za izjemno osebnost leta, kar je najvišje priznanje v akciji Ljudje odprti rok. Laskavo priznanje si je prislužil s svojim večletnim delom pri reševanju romske problematike, zlasti pri izobraževanju in socialnem položaju Romov, in s trudom, da bi večinsko prebivalstvo in Romi medsebojno različnost sprejemali s toleranco in spoštovanjem drug drugega. Jožek Horvat - Muc je izdal več knjig, med njimi je tudi zanimiv slovarček romskih besed, ki bi ga bilo v teh dneh, ko nestrpnost do Romov, predvsem pa do družine Strojani kipi čez rob, koristno ponuditi slovenski in romski javnosti v branje in razmislek – da bi se bolj razumeli in znali biti khetaun – skupaj. Jožek Horvat Muc tudi v teh preglatih razmerah ostaja trezne glave in deluje pomirjujoče.

3. Alojz Šteiner iz Murske Sobote je bil pred kratkim povišan v generalmajorja, kmalu zatem pa imenovan za namestnika načelnika generalštaba slovenske vojske. Alojz Šteiner je uveljavljeni častnik, ki je začel z vojaško kariero med osamosvojitveno vojno prav v Pomurju. Alojz Šteiner je po izobrazbi diplomirani obramboslovec, uspešno je končal šolanje na Poveljniško štabni šoli – generalštabni program, lani pa je na National Defence University v Washingtonu magistriral na Industrial Collegeu ameriške vojske.

Ob koncu akcije bomo 11 glasovalcev izžrebali in nagradili!

Kandidatke za Pomurko meseca novembra

1. Zdenka Čebašek Travnik, kandidatka za varuhinjo človekovih pravic, Sobočanka, ki svojo uspešno poklicno kariero doktorice medicine in specialiste za psihiatrijo ustvarja v Ljubljani, začela pa jo je kot splošna zdravnica v M. Soboti. Zdaj je na Psihiatrični kliniki pomočnica strokovnega direktorja in predavateljica na katedri za psihiatrijo na medicinski fakulteti v Ljubljani in na več drugih fakultetah. Je nadzorna zdravnica Zdravniške zbornice Slovenije, sodna izvedenka za psihiatrijo, svetovalka in supervizorka za delo z odvisnimi od alkohola ter ob številnih drugih angažiranih tudi članica strokovne skupine za pripravo smernic za zdravljenje odvisnosti od alkohola.

2. Mag. Tatjana Buzeti z Zavoda za zdravstveno varstvo M. Soboti, mlada strokovnjakinja, ki se trudi, da bi vsi skupaj bolj zdravo živeli in da bi Pomurje postalo razvojno uspešna regija, kjer kot priložnost vidi razvoj turizma. Na ministrski konferenci Svetovne zdravstvene organizacije na temo preprečevanja debelosti, ki je bila v Carigradu, je bil med šestnajstimi najuspešnejšimi primeri dobre prakse v Evropi nagrajen tudi projekt Vlaganje v zdravje in razvoj v Pomurju – Mura, katerega nosilec je Zavod za zdravstveno varstvo, vodja projekta pa je Tatjana Buzeti. Svetovno zdravstveno organizacijo je po besedah Buzetijeve prepričalo to, da je zdravje v regiji razvojni kapital, ki zahteva sodelovanje več institucij.

3. Polonca Hüll, dobitnica srebrne medalje ekipno na svetovnem prvenstvu v karateju v japonskem Tokiu. 21-letna Polonca je doma od Svetega Jurja pri Rogašovcih, je članica karate kluba Tromejnik Kuzma, sicer pa študentka 2. letnika biologije in nemščine na pedagoški fakulteti v Mariboru. V državno reprezentanco v tradicionalnem karateju je bila povabljen kot druga najboljša v državnem merilu. Polonca Hüll je pred tekmovalnim delom na svetovnem prvenstvu opravila še izpit za dan in pridobila mojstrski črni pas. Njen naslednji cilj je evropsko prvenstvo in zatem deseto svetovno prvenstvo leta 2009 v Grčiji.

Pomurka, Pomurec leta 2006 – oktober

Pomurka meseca:

Pomurec meseca:

Moj naslov:

Opozorilo: Upoštevali bomo samo v celoti izpolnjene glasovnice.

Policist leta

Veseli december se začne

Sobotna jutranja nesreča, ko se je – po dostopnih podatkih trindvajsetletni vojak Slovenske vojske – z avtom zalezel v ograjo murskosoboškega pokopališča, je dvignila veliko prahu. V javnosti krožijo ugibanja o hitrosti pred trčenjem: nekateri govorijo tudi o 150 kilometrih na uro. Glasnik soboške policije Jože Prša je sporočil, da je povzročitelj trk preživel brez večjih prask in v šoku peš odšel z mesta nesreče. Zanimivo: v policijski jutranji kroniki dogodek ni bil naveden. Nasprotno se je v poročilu znašel tujec, ki je v ponedeljek ob pol devetih zvečer zaradi napačne smeri vožnje v Grajski ulici trčil v drug avto. Škode je dva milijona in pol tolarjev, in ker je tuji šofer pregloboko pogledal v kozarec, ga je organ pregona predal v takojšnji postopek sodniku za prekrške. O škodi v evrih, kot pripravo na novo valuto, pa že poročča omenjeni piarovec: natančno 84 evrov škode je po njegovih izračunih naredil vandal, ki je na parkirišču pred lokalom v Gorici z brnjanjem poškodoval fasado, izpulil cipreso in za nameček razbil še nekaj steklenic. V petek so iz dveh blokov ukradli gasilna aparata: nepridipravi očitno vse leto skrbijo za požarno varnost in ne le oktobra. Ime tedna pa je vsekakor pijan možki, ki je na bencinskem servisu v Murski Soboti sedel v službeni avto varnostnika in od njega zahteval, da ga odpelje domov. Varnostnik ga je prijazno odslavil, zato je bil deležen plazu neprimernih besed. Ime tedna je umiril šele policijski plačilni listek. Veseli december se je torej že začel. A. B., foto: N. J.

Intering Holding zaokrožuje dejavnosti

Bitka za prevzem prerašča v vojno?

Lastniške spremembe v Farmah Ihan in Kmetijskem gospodarstvu Rakičan ne bodo vplivale na povezovanje Panvite in Krasa Sežana

Priprava študije o zdruzevanju Skupine podjetij Panvite in Krasa Sežane se nadaljuje, dogajanja okoli lastniških sprememb v Kmetijskem gospodarstvu Rakičan in Farmah Ihan pa na to povezovanje nimajo vpliva, nam je včeraj zatrdil Stanko Polanič, direktor Interlinga, ki je večinski lastnik Skupine Panvite. Izdelava študije o zdruzevanju, ki bi morala biti končana do konca novembra, se je zavlekla, ker so se spremenili računovodski standardi in je bila potrebna ponovna ocenitev podjetij. Po Polaničevih besedah bo to trajalo še nekaj časa, saj morajo v obeh družbah v skladu z računovodskimi standardi narediti popravek kapitala in šele potem, ko bodo imeli tudi ustrezne skupščinske sklepe, bodo lahko začeli delati na formuli o povezovanju.

Kot smo izvedeli, v tem primeru naj ne bi šlo za združevanje, pač pa bodo ustanovili skupno novo podjetje, na katero bodo sedanji lastniki prenesli svoje lastniške deleže oziroma kapital iz obstoječih družb. Interling Holding bo tako prenesel na novo podjetje svoj 66-odstotni delež, ki ga ima v Kmetijskem gospodarstvu Rakičan in v MIR-u Radgona, družba Brinovka, ki je skoraj 90-odstotni lastnik Krasa Sežana in Mesnin dežele Kranjske, pa bo svoj delež tudi prenesla v novo podjetje. Po Polaničevih napovedih bo januarja vse nared za povezovanje, nadaljnji potek dogodkov pa bo odvisen od dogovorov med predstavniki zainteresiranih družb.

Taxgroup. Medtem se je zgodil še nakup lastniškega deleža v Kmetijskem gospodarstvu Rakičan, saj je družba 13 M svoj četrtinski delež, ki ga je imela v Kmetijskem gospodarstvu Rakičan, prodala Farmam Ihan. Po nekaterih informacijah do tega nakupa naj ne bi prišlo, vendar nam je Marko Višnar, direktor družbe Farme Ihan, že prejšnji teden potrdil, da je kupčija s 13 M sklenjena, podobno pa nam je včeraj potrdil tudi Stanko Polanič. Po njegovem jih ta nakup ne moti, se pa družba Interling Holding še vedno zanima za nakup deležev v Farmah Ihan. Tudi ugibanja, da za Taxgroupom, ki je kupoval delnice v Farmah Ihan, stoji družba Interling Holding, so se uresničila, zanimal pa jih ni niti Polanič, ki je dejal, da so te delnice pripravljeni še naprej kupovati, vendar jih ni na voljo. Kar je bilo na trgu, so odkupili, saj ima Interling Holding

v Farmah Ihan, d. d., že 20 odstotkov lastništva, v družbi pooblaščenki pa 40-odstotni delež. Stanko Polanič priznava, povzročata nakup deležev in nasilno prevzemanje lastništva tako z ene kot druge strani izčrpavanje, vendar če ni mogoče najti skupnega jezika za sodelovanje, je treba ubirati takšne poti. Vsaj zaenkrat kaže, da bo takšno izčrpavanje še naprej neizbežno, vprašanje je le, kdo bo pri tem vzdržal dlje časa. Po njegovem delež, ki ga imajo Farme Ihan v Kmetijskem gospodarstvu Rakičan in so ga pridobile z odkupom delnic od družbe 13 M, ne bo vplival na njihov prevzem ihanskih farm. Odločitev za ta prevzem je resna in Polanič je prepričan, da bodo iz te vojne izšli kot zmagovalci.

Ludvik Kovač

Stanko Polanič, direktor družbe Interling Holding, je prepričan, da bodo iz vojne, ki jo vodijo s Farmami Ihan, izšli kot zmagovalci.

Neposredna plačila za kmetijske okoljske ukrepe za leto 2006

Izplačila v letu 2007 in 2008

Ministrstvo za kmetijsko, gozdarstvo in prehrano je objavilo konec novembra na svojih spletnih straneh pojasnilo o izplačevanju podpor nosilcem kmetijskih gospodarstev. V njem so zapisali, da je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru proračuna 2007/08 načrtovalo porabo sredstev, namenjenih za kmetijske subvencije v skladu s Progra-

mom razvoja podeželja 2004-2006 ob upoštevanju Programa razvoja podeželja 2007-2013 in drugih ukrepov skupne kmetijske politike. Sredstva za izplačila ukrepov iz Programa razvoja podeželja 2004-2006 se v skladu z režimom financiranja iz sklada EKJUS in v skladu s sprejetim programom lahko koristijo do konca leta 2008. V letih 2004 in 2005 je Ministrstvo za kmetij-

stvo, gozdarstvo in prehrano z uredbami nosilcem kmetijskih gospodarstev omogočilo pridobitev sredstev za usposobitev gospodarstev za izvajanje nitratne direktive. Število prispelih vlog, ki so izpolnjevale pogoje, je močno presežilo vsa pričakovanja. V sistem dodeljevanja subvencij z letom 2007 v celoti vstopajo zahteve navkrižne skladnosti. V podporo temu je izvedba ukrepa nitratne direktive

v celoti nujna, s tem pa tudi zagotovitev dodatnih finančnih sredstev, ki so za ta namen zagotovljena v proračunu RS 2007/08. V letu 2006 bo izplačana večina zahtevkov upravičencem za neposredna plačila, ki se nanašajo na podpore za površine in drobnico. Maja in junija 2007 pa bodo izplačani tudi drugi zahtevki za neposredna plačila za govedo.

Izravnalna plačila za območja z omejenimi dejavniki za leto 2006 bodo upravičencem izplačana v začetku leta 2007. Prav tako bodo v letu 2007 izplačana vsa izplačila za ukrep podpore izvajanja EU-standardov.

Zahtevki, ki so jih vlagatelji vložili za kmetijsko okoljske ukrepe v letu 2006, pa bodo deloma izplačani v letu 2007 in deloma v letu 2008.

Poleg navedenih plačil bodo redno tekla izplačila mesečnih rent za ukrep zgodnjega upokojevanja. Odločbe za upravičence, ki so leta 2006 vstopili v ukrep, bodo izdane konec leta 2006, je zapisano v pojasnilu ministrstva.

Odgovor na prispevek

Obvezno članstvo v kmetijsko-gozdarski zbornici

Ponavadi na polemike in razna mnenja v člankih ne odgovarjam, ker menim, da ima vsak pravico izražati svoje mnenje. V intervjuju, ki je bil objavljen na Murskem valu glede članstva KGZS, sem na večino vprašanj g. Alojza Graha že odgovoril, vendar na kratko še podajam mnenja in stališča, saj gre za širši kmetijski interes.

Kot je znano, ima večina kmetijsko naprednih držav v EU obvezno članstvo v KGZ (Avstrija, Nemčija, Italija, Francija itd.). Tudi v anketah, ki so bile opravljene v Sloveniji, se je večina slovenskih kmetov opredelila za obstoj KGZS z obveznim članstvom, saj so mnenja, da lahko le taka zbornica v polni meri zastopa in predstavlja svoje člane – vse kmete, ne glede na velikost njihove kmetije, usmerjenost ali plačilo višine članskega deleža v KGZS. KGZS je s svojimi strokovnimi službami tudi verodostojen partner (za razne zadeve) raznim državnim in lokalnim ustanovam.

Moje mnenje in mnenje drugih je, da bi se spremenila oblika in način plačila članskega deleža v KGZS, kar sem tudi omenil v pogovoru na Murskem valu.

Register članstva v KGZS se vodi za celo Slovenijo na zborničnem uradu v Ljubljani. Glede na velikost kmetij v Prekmurju Vaš primer najbrž ni edini. Zaradi takšnih primerov, kot so Vaš in podobni Vašemu, najbrž ni treba reševati članstva in obstoja KGZS samo z ukinjanjem obveznega članstva v KGZS.

Delovanje KGZS in tudi KGZS OE Murska Sobota je javno in transparentno. Članski deleži se zbirajo v Ljubljani na KGZS, kjer so zaposleni strokovnjaki, ki delujejo v okviru zborničnega urada. Na KGZS, OE Murska Sobota ni nobenega zaposlenega s plačo. Za funkcioniranje organov OE pa se dobiva denar iz Ljubljane. V OE delujejo svet OE in štirje odbori izpostave (Ljutomer, Gornja Radgona, Murska Sobota, Lendava). Pri svetu OE delujejo tudi trije strokovni odbori.

Člani sveta OE dobijo za udeležbo na seji 10.000 SIT, predsedniki OE dobijo 10.000 SIT, člani OE 5.000 SIT. Članom strokovnih odborov se sejnine ne plačujejo. Predsedniki OE dobijo za pripravo sej sveta, vodenje sej, izvajanje sklepov, za udeležbo na sejah OE, raznih občinskih zbora, prireditvah in drugih sestankih v OE ali drugod (takih udeležb je po večini na mesec pet do osem), za uporabo lastnega telefona, faksa, računalnika in drugo mesečno 50.000 SIT.

Osebnostno menim, da smo omenjeni funkcionarji OE upravičeni do navedenih sejin.

Preden se bo ponovno odločalo (če se bo) o obveznem članstvu v KGZS, se bo treba temeljito poglobiti in ugotoviti, kaj pomeni KGZS s svojimi strokovnimi službami za slovensko kmetijstvo in slovensko podeželje. Pomurje je najbolj kmetijska regija z največjim deležem tistih, ki jim je kmetijstvo osnova za preživetje, zato nam ne more biti vseeno, kako (če sploh) bomo povezani, kako nastopati do državnih ustanov in kdo nas bo sploh predstavljal ali zastopal.

Jože Meolic, predsednik KGZS, OE M. Sobota

Miklavž prinesel okrog 200 litrov vina

Podjetje Radgonske gorice je na Janjevi Vrhovi letos že šestnajstič pripravilo Miklavžovo trgatavo. Pričakujejo, da bodo iz grozdja, ki je zraslo na petsto trdnih, iztisnili dvesto litrov vina, ki ga bomo lahko poskusili šele prihodnje leto. Stopnja je dosegla 154 Eo-jev, kar bo vino uvrstilo v suhi jagodni izbor. Sicer pa so v podjetju z letošnjo trgatavo zadovoljni. Na 277 hektarjih vinogradov so natrgali približno tri milijone kilogramov grozdja, iz katerega je nastalo okrog dva milijona litrov mošta. Čeprav se podjetje namerava usmeriti v proizvodnjo penin, bodo pri tradicionalni trgatavi, kot sta Miklavževa in svečniska, ta bo prihodnje leto februarja, še trajali. Vanja Poljanec

Izobraževanje kmetovalcev

Datum	Kraj	Lokacija	Ura	Ukrep	Področje
08. 12. 2006	Pertoča	vaško-gasilski dom	9.00	REJ	Sonaravna reja domačih živali
08. 12. 2006	Fitovci	vaški dom	17.00		Kletarski večer - Pogovor o vinu in ob vinu
12. 12. 2006	Čentiba	vaški dom	17.00		Kletarski večer - Pogovor o vinu in ob vinu
12. 12. 2006	Krašči	turistična kmetija Ferenc	9.00		Obnovitveni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu
13. 12. 2006	M. Sobota	dvorana KGZS - Zavod MS	9.00		Obnovitveni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu
14. 12. 2006	M. Sobota	dvorana KGZS - Zavod MS	9.00		Vodenje FADN-knjigovodstva
14. 12. 2006	Lukavci	gasilski dom	9.00		Obnovitveni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu

Punčke, ogrlice, zapestnice ...

Konec minulega tedna so pripravili v Genterovcih bogato in zanimivo razstavo ljudske ustvarjalnosti, ki jo spodbujajo v okviru Kulturnega društva Hetes. Šlo je za prikaz dveletnega dela krožka ročnih del, kjer članice med drugim šivajo in kvačkajo pod mentorskim vodstvom Ete Török iz Zalaegersége na Madžarskem in Margit Horvat iz Čentibe, ki je mojstrica ljudskih vezenin. Krožek deluje od leta 2004. Posebnost njihovega dela je izdelovanje izvirnih madžarskih izdelkov, negujejo pa tudi običaje in navade iz domačega okolja. Kot novost so bile tokrat razstavljene punčke iz krp, ogrlice in zapestnice. J. Ž.

Gradnja pločnika skozi Mostje

Občina Lendava je te dni začela z obsežnimi gradbenimi deli v Mostju, kjer gradijo prvo fazo pločnika – od pokopališča do sredine vasi v dolžini 600 metrov. Gradbena dela so zaupali podjetju Legartis iz Lendavskih Goric, ki bo uredilo meteorno kanalizacijo in pripravilo stezo za asfaltiranje. Ta naložbena faza je ocenjena na okoli 25 milijonov tolarjev. Sredstva so zagotovili iz proračuna občine Lendava ter s sofinanciranjem države in EU. Načrtujejo tudi nadaljevanje gradnje pločnika do Genterovec in v končni fazi obojestranski pločnik v Mostju, kjer so zaradi velikega prometa najbolj izpostavljeni pešci in kolesarji. J. Ž.

Od prvega fotografa do okrepčevalnice v Sotini

Alojz je bil legenda

Pred kratkim smo obiskali lepo urejeno okrepčevalnico na Sotini, kjer smo bili gostje prijazne družine Šbüll, ter zvedeli marsikaj zanimivega o njihovem življenju in delu

Šbüllova gostilna je bila izbrana tudi za naj... lokal v občini Rogašovci.

Njihov dom se nahaja na lepi točki, mimo katere vodi pot do najvišjega hriba v Pomurju – Sotinskega brega oz. Kugle, ki meri 418 metrov nadmorske višine. Tam je tudi začetek sprehajalne poti do Tromejnika, pa še na izvir prave slatine v njihovi bližini ne smemo pozabiti.

Fotografiral, kolesaril ...

Pogovor je najprej stekel o njihovem pokojnem očetu Alojzu, ki je bil v letih od 1928 do 1990 edini in najstarejši ter prvi fotograf na Goričkem. Bil je samouk in odlikoval se je predvsem po tem, da je sam pridobil kemikalije za razvijanje slik. Uporabljal je posebni fotografski aparat, ki ga je kupil v Franciji in ki je imel leseno ohišje. Njegova posebnost je bila tudi, da je do leta 1960 izdeloval fotografije v temnici na plošče. Fotografiral je ljudi za dokumente, hodil na poroke, pogrebe ... Posebej so ga zanimali tudi vojaki, ki jih je srečeval kot graničarje. Več njegovih izvirnih starih fotografij je okvirjenih in izobešenih na stenah njihovega lokala. Pokojni fotograf Alojz je do svojega 90. leta vozil kolo in se udeleževal tudi Maratona treh src v Radencih, kjer je bil običajno najstarejši maratonec. Osvojil je več priznanj. Žal se je leta 1995 poslovil s tega sveta.

Prihajajo tudi gostje iz Avstrije

Na domačiji je ostal sin Alojz, ki se skupaj z ženo Marijo ukvarja z gostinsko dejavnostjo. Še prej ga je življenje zaneslo k vojakom in nato v mornarico, in sicer je bil kuhar na starejšinski rečni ladji. Z njo je preplul Donavo, Tiso, Savo in Dravo ter si pridobil veliko izkušenj za delo v gostinstvu. Medtem se je upokojil in predal lokal sinu Štefanu, rade volje pa mu z ženo Marijo pomagata pri delu.

Tudi Štefan si je že ustvaril družino. Ima tri

Štirje rodovi družine Šbüll iz Sotine

otroke, ki radi priskočijo na pomoč pri gostinskih opravilih. Imajo bogato ponudbo hrane in pijače, zato jih radi obiskujejo tudi gostje iz Avstrije pa tudi izletniki se ustavljajo pri njih, preden se podajo na izletniške točke.

Z vsem pa le niso zadovoljni. Tako njih kot njihove goste moti sotinski kamnolom, do katerega vodi pot mimo njihovega lokala in hiše, zato je podnevi strašen hrup in se čuti smrad po izpušnih plinih. Alojz upa, da se bo to enkrat uredilo.

Dominika Tibaut

Na kratko

Radmožanci

Na ocenjevanju *perecev*, ki je potekalo v prostorih vaško-gasilskega doma v Radmožancih, je sodelovalo enajst gospodinj. Vsi *pereci* so bili ocenjeni kot vrhunski izdelki. Zlata priznanja so prejele Magdalena Rudaš iz Radmožanec, Gizela Volgyi iz Pinc in Zdenka Kolar iz Renkovec. V Radmožancih so pripravili še razstavo ljudskega izročila, ročnih del in lesenih izdelkov. Uspela pa je tudi četrti kulinarična razstava doma pridelanega fižola. J. Ž.

Beltinci - Odranci

Pred kratkim je bilo v Beltincih in Odrancih srečanje Slovenskega Cecilijinega društva, ki ima sedež v Ljubljani in povezuje cerkvene glasbenike iz vse Slovenije. Zbralo se jih je okrog petdeset. Imeli so delavnico o pritrkavanju na zvonove, spoznavali so orgle, poslušali so več predavanj idr. Ob koncu so se zbrali v odranski cerkvi, kjer so prisluhnili nastopu cerkvenih pevskih zborov dekanije Lendava. Velja omeniti, da jih je v Beltincih obiskal tudi mur-skosoboški škof dr. Marjan Turnšek. J. Ž.

Ljutomer

Člani sekcije cvetličarjev in vrtnarjev pri Območni obrtni zbornici Ljutomer so pripravili četrto razstavo o adventnemu času. Tudi tokrat so k sodelovanju pritegnili izdelovalce domače in umetnostne obrti, popestriti pa so jo želeli še z nekaterimi sorodnimi obrtnimi dejavnostmi (umetno kovaštvo, steklarstvo, mlinarstvo). Povabili so tudi članice iz sosednje OOO Gornja Radgona in Murska Sobota ter dodobra zapolnili razstaveni prostor ljutomerske galerije Anteja Trstenjaka. N. Š.

Lendava - Črenšovci

Ljudska univerza Lendava izvaja skupaj z ministrstvom za šolstvo in šport projekt z naslovom Opismenjevanje romskega prebivalstva, ki nima kočane osnovne šole. V oddelku, ki deluje v Lendavi, je vključenih sedem Romov iz romskega zaselka Dolga vas, en oddelku pa je na OŠ Franceta Prešerni Črenšovci in ga obiskujejo štiri Romi iz romskega zaselka Kamenci pri Črenšovcih. Od rasti Romi naj bi v šolskem letu 2006/2007 končali šolanje od prvega do četrtega razreda devetletke. J. Ž.

Srečanje veteranov

V nedeljo je bilo pri Gradu na Goričkem, v tamkajšnjem v gasilskem domu, v organizaciji občinske gasilske zveze 1. srečanje gasilskih veteranov iz vseh sedmih društev, ki delujejo v okviru zveze. Od vabljenih 45 veteranov se jih je srečanja udeležilo 30. Po pozdravnih nagovorih so vsem podelili zahvale za njihovo delo in pripravili tudi pogostitev. M. Š.

Večer pesmi in plesa

Pomurska pokrajinska zveza društev upokojencev ter komisija za kulturo in izobraževanje pri pokrajinski zvezi pripravili v sodelovanju z občino Odranci in tamkajšnjimi upokojenci Večer pesmi in plesa, to je prvi kulturni večer upokojencev Pomurja. S pesmijo, plesom in glasbenimi točkami so se predstavili ljudski pevci in pevke iz Renkovec, Odranec in Bratonec ter Porabja, ljudski godci iz Melincev, družina Šernek iz Črenšovci in citrarji OŠ Dobrova ter folklorne skupine iz Ljutomer, Melincev in Števanovec v Porabju. Prireditelj je lepo uspela, zato bo zveza tako ohranjanja ljudskega izročila gojila in negovala tudi v prihodnje. J. Ž.

Ivan Duh iz G. Radgone ima naročen Vestnik od 1948. leta Usoda mu ni prizanesla

Zakaj je ostal zvest našemu časopisu? Ker je edina stalnica v njegovem življenju. Ker je tako navajen. Ker ga rad prelista ...

Srečali smo se na vrtu, na njegovem najljubšem kraju, njegovi največji dragocenosti in največjem veselju. Ob majhnem koščku vrta si je namreč naredil leseno utico, usesti smo se k priročni mizici na terasi z ograjo.

Da me ne bi zeblo, je položil na klop debelo podlogo, na mizo pa brisačo ... da se ne bi umazala. O čem in kako naj se pogovarjamo, če nas loči toliko let, toliko svetov? Pa je pogovor kar stekel. Saj veste: o vrtu, kjer sem tudi sama nekoč kopala zemljo in sejala solato, o otrocih, o vsakdanjih skrbih ... o tem, kako so pred leti v G. Radgoni vse dol zapravili, celotno komunalo, vse razprodali, zdaj pa spet na novo kupujejo ...

Ivan Duh je oče štirih otrok, 1983. leta mu je umrla žena in je ostal sam z otroki. To so bila najtežja leta. Delal je pri Komunali, po službi, predvsem pa ob koncu tedna, je delal dodatno v sosednji Avstriji pri kmetih in podjetnikih. Vse je delal, kar je bilo treba komu postoriti. Fizično se je izčrpal, samo da je preživel družino. Kajti samo s plačo komunalnega delavca mu ne bi uspelo. Dela in vztrajnosti pa je bil navajen vse življenje. Rodil se je na Janževem Vrhu in že kot majhen fant je šel, tako kot mnogi fanti po 2. svetovni vojni, za hlapca na večjo kmetijo. Ko bi ga kmet moral zavarovati in prijaviti, ga ni več potreboval. Nato se je zaposlil v zadrugi na Janževem Vrhu, kjer je delal do 1959. leta. Nato je deset let delal kmetijskem posestvu na Hr-

Fanika in Ivan živita v majhnem stanovanju na Simoničevem bregu, vsak dan pa prideta na vrt na Trate.

vaškem, potem pa prišel domov in od 1969. do 1989. leta delal pri Komunali v G. Radgoni - bil je *totngrobar na Vaispresu*, ko so vse jame kopali ročno, pravi Ivan. O svojem življenju nasploh pa pravi, da ni imel nič dobrega. Delo, delo in še enkrat delo in skrbi ... 1973. leta je dobil stanovanje v Kerenčičevi ulici v G. Radgoni, ko pa je Kompas želel dobiti tisto stavbo za trgovino, so mu dodelili stanovanje v Mladinski ulici 18 (na Tratah) v G. Radgoni. In že takrat, ko je še stanoval na Janževem Vrhu, mu je poštar Puklavac namignil, naj naroči novi časopis Vestnik: *»To je bilo davnega 1948. leta. Puklavac mi je reka, če ga čen naročiti, pa sen ga pač naroča. In od tistihmal sen ga mea pač. Enkrat sen doba, ka bi mora iti z vlakom. Pa sen nej ša ... Vestnik še vedno rad čitan, samo tisto grobo napisano, ker slabo vidin,«* je pripovedoval Ivan, ki je star 73 let in živi svoje, prav zares samosvoje življenje. Zanjnih 19 let ga deli s Faniko Kangler na Simoničevem bregu. Skupaj živita v majhni garsonjeri, zato so tudi stroški temu primerno majhni za njuno majhno pokojnino. *»Vete, tan gor so sami bogomoljci. Jes pa ne hodin rad v cerkev, zatok pa me nemojo preveč radi, ...«* je malce nagajivo pripovedoval o sosedih in pogledoval Faniko.

Vsako jutro, v vsakem vremenu in letnem času prideta na svoj vi-

kend. Tu imata *mušceka* Mikija, ki ga morata nahraniti zjutraj in zvečer. Včasih gre še komu rezat gorice, na vrtu pa pridelujeta solato, grah, rdečo peso ... Zjutraj pa ne hodi le zaradi mačka v Mladinsko ulico - nekakšen interni družinski dogovor imajo, da oče vsak dan še skuha kosilo svojima sinovoma, ki sta zaposlena in brez družin. Ena hčerka, ki je bila stoo- dstopna invalidka, je že pokojna, druga hčerka pa živi na Dunaju.

»Ja, tak je pač, nečejo se oženi- ti. Tak jin je bolše ... Žoge raje bršejo. Mogoče na tiho kaj mata, pa jaz ne ven,« je Ivan še poko- mentiral življenje svojih sinov.

Bernarda B. Peček

Varovani dom Ščavnica

Na Zgornji Ščavnici je bila pred kratkim slovesnost ob otvoritvi in blagoslovitvi dislocirane bivalne enote Zavoda Hrastovec, ki so jo poimenovali Varovani dom Ščavnica, v njej pa je našlo svoj dom 30 varovancev. Prostore, ki jih je na območju nekdanjih delavnic za izdelavo cementne opeke postavila družina Marjana Peserla, je ob številnih gostih in bodočih prebivalcih enote odprl minister za delo in družino Janez Drobnič, ki se je zahvalil delavcem Zavoda Hrastovec, da na tak način omogočajo varovancem Zavoda lepše življenje. Vodja Varovanega doma Ščavnica, medicinska sestra Andreja Kavčič, nam je ob tem povedala, da je v varovanem domu poskrbljeno za 24-urno varstvo. Prehrano imajo organizirano tako, da jim zaposleni delavci pripravijo zajtrk, kosilo in večerjo pa jim pripeljejo iz kuhinje Zavoda Hrastovec. V Varovalni dom Ščavnica so se stanovalci vselili 25. oktobra. Veseli so, da so jih krajanji tako lepo sprejeli, in si želijo tudi v prihodnje dobrega sodelovanja in sožitja. Besedilo in foto: Ludvik Kramberger

Janez Sovič iz Križevca pri Ljutomeru noče prodati fička

»To je stroj, ki ve, kam naj me pelje«

Kdo se vozi s tem fičkom, smo se spraševali, ko smo ga srečevali na poti med Ljutomerom in Križevci ali kje drugje. Za volanom je sedel možakar visoke starosti, ki je vozil tako, kot vele- vajo prometni predpisi.

Pred kratkim smo mu z znan- cem iz Prlekije sledili in sled nas je pripeljala k triinosemdesetlet- nemu Janezu Soviču v Križevcih pri Ljutomeru. Najprej smo mu v šali omenili, da smo prišli zato, ker bi radi kupili njegov jekleni konjiček.

»Niti govora! Ne prodam ga. To je stroj, ki mi že skoraj dvajset let verno služi ..., ki ve, kam naj me pelje,« nam je odločno odgovoril. Bil pa je pripravljen na pogovor in fotografiranje za naš tednik. Razkril nam je, da je bil nekaj let najprej zaposlen kot traktorist pri

nekdanjem Vinogradniško-živino- rejskem kombinatu Ljutomer, nato pa je vse do upokojitve leta 1983 vozil tovorno vozilo pri Kmetijski zadrugi Ljutomer.

»Nikoli nisem bil med povzročitelji prometne nesreče, ne s to- vornim in ne z osebnim avtomobi- lom, ker sem upošteval omeji- tve hitrosti in druge prometne predpise. Leta 1987, ko sem bil že upokojen, sem si zaželel nov avto, in to kar najmanjšega. Še dobro, da so se takrat dobili *fički*. Kupil sem ga v M. Soboti in še vedno se vozim z njim. Na odprti cesti, kjer ni omejitev, gledam, da je hitrost med 80 in 90 kilometri, skozi na- selja pa upoštevam predpisano hitrost s prometnimi znaki. Naj- večkrat se z ženo Angelo zapelje- va kam po opravkih, recimo v Lju- tomer ali M. Soboto, včasih pa na- ju vodi pot na kopanje v toplice v Banovcih ali Moravcih pri Mali Nedelji. Te dni so mi podaljšali voziško dovoljenje za dve leti.«

Janez nam je tudi povedal, da je slišal, da v Srbiji spet izdelujejo *fičke*, češ da so v Turčiji kupili li- cenco. Če bo možno, si bo kupil novega. Jože Graj

Triinosemdesetletni Janez Sovič iz Križevca pri Ljutomeru se večkrat ponosno zapelje kam s svojim fičkom, ki ga nikakor ne želi prodati. Foto: J. G.

Praznično
zavit NLB
Osební kredit.

Vem zakaj

NLB

www.nlb.si

Pomelaj za vzgojiteljice in učiteljice

Razvojno-izobraževalni center v rakičanskem gradu je pripravil v sodelovanju z Zadrugo za razvoj Pomelaj Mala Polana 4-urno delavnico za vzgojiteljice in učiteljice, na kateri so spoznavale izdelovanje adventnih venčkov, angelčkov, zajčkov, rož in župkov iz naravnega materiala, kot so ličje, smrekovi storzi, zelod, rafija idr. Pridobljeno znanje bo udeleženkam vsekakor koristno pri delu z mladimi. Dvajset udeleženk sta »poučevali« Marija Laki in Bernarda Raščan iz zadruge Pomelaj, J. Ž.

Čista toplina.

Našim kupcem plina in kurilnega olja zagotavljamo doma porabo, kar pomeni, da imajo možnost plačevanja z blagno lažjo situacijo pri plačevanju. Razporedite tudi na 12 obrokov, odločite se za lahko tudi za BlizKredit Petrol. Dober informacije na brezplačni številki 080 22 66 in na www.petrol.si.

080 22 66

dostava plina za plinohram in kakovostnega kurilnega olja

PETROL

V nekaterih stvareh smo enaki kot nekdani bratje Slovenci – legionarji z juga

Knjiga, v kateri so se znašli trije »muralisti«

Tako to dela »dežela hribov«. V Avstriji predstavitev poteka nekoliko drugače kot pri nas. Avtor je ves čas blestel z duhovitimi domislecki in besednimi igrami ter pripravil kviz, kjer je kar sam določil tekmovalce, spremljava harmonikarja ni utihnila od začetka do konca, po »uradnem« delu pa so si gostje sami postregli s pikantnim golažem in pivom. Kdo bi si mislil, da je šlo v bistvu za predstavitev nogometne knjige?

Kdaj je »offside«?

Avtor Wolfgang Kühnelt je zbral na dvestotih straneh vse podatke o slovenskih, hrvaških, srbskih in bosanskih nogometaših pri dveh graških klubih, GAK-u in Sturm. Pri tem so mu veliko pomagali tudi igralci sami, s slovenskega območja sta bila to predvsem Aleš

Ves čas predstavitve se je vrtela videoprojekcija z znanimi obrazi »jugo fuzbala« kot npr. tukaj z Alešem Čehom.

Savo Ekmečić je prišel iz Mostarja, dolga leta je bil kontroverzni vratar pri GAK-u, danes dela kot gostilničar in trener amaterske ekipe graških »rdečih«.

Čeh in Darko Milanič. Prvi je kar enajst let nosil rdeči dres GAK-a, drugi pa je odigral skoraj dvesto tekem v črno-bellem dresu Sturma. Predstavitev knjige *Legionäre aus dem Süden* oz. *Legionarji z juga*, ki jo je izdala Pavlova hiša iz nam bližnje Potrne, je potekala v pivnici Gösser v Gradcu. Kot že rečeno, je Kühnelt svoje delo pospremil s hudo mušnimi komentarji: »Čeprav gre za nogomet, pa knjiga ni čisto strokovna. V njej je namreč samo enkrat omenjen »offside« oz. prepovedani položaj oz. »abseits«, in sicer v stavku »Abseits der städte Wien, Graz und Salzburg ...« (besedna igra iz nemškega jezika, kjer »offside« in zunaj pomenita isto, op. p.). Prav tako je knjiga zelo optimistična, saj je v njej samo štirikrat omenjena

beseda »poraz« in kar dvanajstkrat beseda »zmaga«. V knjigi pa se tudi ruši mit o nepotrebnosti tujcev v oho ho tako zelo kakovostni avstrijski prvi ligi.«

Savo – življenjski umetnik

Brez tujih nogometašev avstrijski klubi ne bi imeli takšnih uspehov, kot so jih zabeležili ob velikih dosežkih igralcev iz nekdanjega jugoslovanskega prostora. »Nogomet v Avstriji je trenutno v krizi, zato je ta knjiga dober opomin, kakšni nogometaši so igrali tukaj pred petnajstimi in dvajsetimi leti. Sam sem presenečen nad tem, koliko ljudi se je zbralo na predstavitvi knjige, ki v glavnem govori o igralcih, ki so že končali kariero,« je bil navdušen Savo Ek-

mečić, Bosanec iz Mostarja, ki je v голу GAK-a med letoma 1978 in 1985 ne- prekinjeno branil kar 269 tekem. Starejši bralci se ga bodo gotovo spomnili po dejstvu, da je kot prvi v Avstriji na srečanjih začel nositi do kolen dolge hlače in tako ustvaril neke vrste kult. Ekmečić je bil »življenjski umetnik«, ki je nasprotne napadalce spravljal ob živce s tem, da jih je preigraval kot za šalo. Ko so njegovega kolega Želimirja Vidovića v nekem intervjuju povprašali po njegovem najljubšem filmskem igralcu, je kot iz topa izstrelil: »Savo Ekmečić!«

Sobočan Mitja velik up pri črnih

Nasprotno pa je dosegel Željko Vuković, Hrvat iz Dvora, svoj nogometni zenit šele v zrelih letih. Kot igralca GAK-a in naturaliziranega Avstrijca ga je selektor Oto Barić šele pri 39 letih postavil v reprezentančno vrsto naše severne sosedice. »S to knjigo je končno prišlo priznanje, da smo legionarji v Avstriji prispevali k razvoju tukajšnjega nogometa. Verjetno je bila bližina doma eden od ključnih vzrokov, da so se igralci iz nekdanje Jugoslavije tukaj počutili zelo dobro in odigrali kvalitetne tekme,« meni Vuković, ki pravi, da ima vse manj atraktivna avstrijska liga problem z uvozom mladih in talentiranih igralcev, ki se raje odločajo za druge države. Eden od teh mladih in talentiranih nogometašev, ki ostajajo v Avstriji, je tudi 23-letni Sobočan Mitja Murec, o katerem pišejo – tako kot tudi o drugih legionarjih z juga – z zelo lepimi besedami, njegovo ime se omenja celo v naslovu enega od poglavij. Mitja, sedaj standardni član enajsterice Sturma, je eden od treh nekdanih članov NK Mura, ki so si zaslužili prostor v knjigi. Ostala dva sta Željko Kovač, ki je igral za GAK v obdobju 1972/1973, in Milan Miklavič, trener Mure in v obdobju 1992/1993 tudi trener GAK-a.

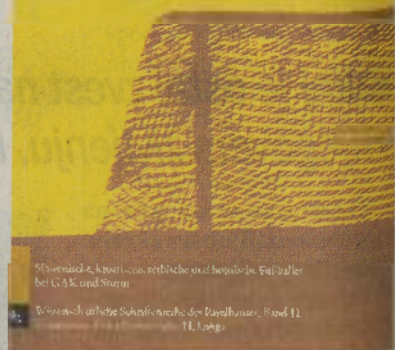
Za konec pa še vprašanje za vas: Kaj pravite, koga so avtorji razglasili za najboljšega »južnjaškega legionarja« vseh časov v Gradcu? Ta naziv je pripadel Hrvatcu Ivici Vastiću, ki so ga poimenovali »nogometni bog«. Rojeni Dalmatinec je bil tako uvrščen v sanjsko enajsterico, kjer so še: Savo Ekmečić, Angelo Devescovi, Darko Milanič, Željko Vuković, Ranko Popović, Boban Dmitrović, Aleš Čeh, Želimir Vidović, Mario Bazina, Božo Bakota in Ivica Osim.

Tomo Koles,

foto: Jure Zauneker

LEGIONÄRE AUS DEM SÜDEN

Wolfgang Kühnelt

Igralci, omenjeni v knjigi, v drugem največjem avstrijskem mestu uživajo status »legend«

Sanjska enajsterica: Savo Ekmečić, Angelo Devescovi, Darko Milanič, Željko Vuković, Ranko Popović, Boban Dmitrović, Aleš Čeh, Želimir Vidović, Ivica Vastić, Mario Bazina, Božo Bakota in Ivica Osim.

39-letni avtor Wolfgang Kühnelt je študiral sociologijo in hispanistiko, sedaj pa je poslovni vodja komunikacijskega podjetja in izdajatelj internetnega mesečnika.

Del mape z izborom prehodov »jugo« igralcev v Gradec in Kapfenberg

Željko Vuković se je rodil v Dvoru na Hrvaškem, igral je za GAK, sedaj dela kot lastnik bara v Gradcu in se pripravlja na trenersko kariero.

ZA ZDRAVJE

Vzroki in dejavniki tveganja, ki vplivajo na zdravje, so zelo kompleksni in segajo od osebnih predispozicij do življenjskega sloga, ki je rezultat vplivov socialnega, kulturnega in ekonomskega okolja. Čedalje več držav v Evropi se zaveda, kako pomembno je medsektorsko načrtovanje politik za razvoj zdravja, kajti zagotavljanje optimalnega zdravja je hkrati osnova in tudi naložba v socialnoekonomski razvoj.

Pomurje kot ekonomsko in socialno najbolj ogrožena regija v Sloveniji je tudi po zdravstvenih kazalcih na repu lestvice. V Pomurju sta višja umrljivost in obolevnost zaradi kroničnih nenalezljivih bolezni, življenjski slog pa je manj zdrav.

To skrb zbujačo stanje je bilo izhodišče, da je Ministrstvo za zdravje RS v sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo, Uradom za vlaganje v zdravje in razvoj v Benetkah ter z močno regionalno podporo spodbudilo razvojni program Vlaganje v zdravje in razvoj v Pomurju – Mura. Cilj programa MURA je, da bi razumeli zdravje kot razvojni kapital regije in obratno, razvoj kot osnovo boljšega zdravja. Specifični cilji programa so bili oblikovani s partnerji na osnovi širše problematike regije na področju zdravja, kmetijstva, okolja, izobraževanja in gospodarstva s poudarkom na turizmu. Dolgoročni cilj programa je izboljšati zdravje, življenjski slog in kakovost življenja ljudi v regiji.

Na ministrski konferenci Svetovne zdravstvene organizacije na temo preprečevanja debelosti, ki je potekala od 15. do 17. novembra v Carigradu, je bil med 16. najuspešnejšimi primeri dobre prakse v Evropi nagrajen tudi ta projekt. Priznanje je bilo podeljeno za uspešno medsektorsko sodelovanje na področju promocije zdravja, zdrave prehrane in zdrave turistične ponudbe.

Nagrada je priznanje tako državi Sloveniji kot regiji Pomurje, ki se zavedata, da sta razvoj in implementacija koncepta »zdravje v vseh sektorskih politikah« ob starajoči se populaciji in velikem deležu kroničnih bolezni v sodobnih družbah nujno potrebna za zmanjšanje bremena kroničnih bolezni in hkrati zagotavljanje največjih razvojnih potencialov.

Ministri za zdravje evropskih držav so na konferenci sprejeli tudi deklaracijo o debelosti, ki predstavlja vedno večji problem javnega zdravstva predvsem v visoko razvitih državah sveta.

Svetovna zdravstvena organizacija je leta 1997 potrdila, da je debelost bolezen, ki je opredeljena kot kronična presnovna bolezen, za katero je značilno čezmerno kopičenje maščob v telesu. Debelost tudi s stališča javnega zdravja postaja bolezen, ki jo uvrščamo med velike probleme javnega zdravstva. Bolezen se naglo širi in vedno bolj tudi finančno obremenjuje zdravstvene sisteme. Obolevnost se povečuje zaradi različnih kroničnih nenalezljivih bolezni, kot so: visok krvni tlak, sladkorna bolezen, srčno-žilne in možgansko-žilne bolezni, različne oblike rakavih bolezni in druge. Vse našteje bolezni so za slovensko populacijo pomembne predvsem zato, ker so to tiste bolezni, zaradi katerih prebivalci Slovenije tudi najpogosteje umiramo.

Razvoj učinkovitih strategij za preprečevanje kroničnih nenalezljivih bolezni in zmanjšanje razlik v zdravju je kompleksna naloga. Nobena posamezna država nima vsega potrebnega znanja, vsaka pa lahko prispeva svoj del k skupni strategiji. Na 56. zasedanju regionalnega odbora WHO je bila letos septembra sprejeta evropska strategija o preprečevanju in nadzoru nenalezljivih bolezni. Nameni strategije so zaščita in krepitev zdravja ter preprečevanje kroničnih bolezni s celovitim ukrepanjem na področju javnega zdravja na lokalnih in nacionalnih ravneh ter na širši regijski ravni. Strategija naj bi končno zmanjšala družbeno breme kroničnih nenalezljivih bolezni. Pri razvijanju in izvajanju celostne strategije je treba upoštevati načelo povezovanja, kar pomeni oblikovanje politike na področju kroničnih bolezni, izvajanje dejavnosti za krepitev zdravja in preventive ter uravnoteženo zdravstveno dejavnost z močno osnovno zdravstveno dejavnostjo.

Na Zavodu za zdravstveno varstvo Murska Sobota že vrsto let razvijamo javne zdravstvene metode in pristope ter izvajamo številne aktivnosti in projekte za promocijo, varovanje in krepitev zdravja s ciljem, izboljšati zdravje ter povečati zdravstveno pismenost in lastno odgovornost za zdravje pomurskega človeka. Veliko pozornost namenimo sodelovanju z vsemi udeleženci v regiji, vladnimi in nevladnimi organizacijami, razvojnimi agencijami, občinami, župani, in želimo ponuditi maksimalno strokovno podporo pri kreiranju lokalne politike in pri razvoju regije ter izpolniti svoje poslanstvo v interesu javnega zdravstva.

Teodora Petraš, dr. med., spec.
Mag. Tatjana Buzeti, univ. dipl. Ing.
živilske tehnologije

Foto: Nataša Juhnov

- Skrbimo za svoje zdravje
- Pomen cepljenja za zdravje
- Z zelenjavo in sadjem proti prehladu
- Od Panonskega morja do zdravih vrelcev ...
- Terme sončni park VIVAT, dežela prijaznih in gostoljubnih ljudi in neokrnjene narave
- Pestra ponudba za zavarovance Vzajemne
- Pomurske lekarne v skrbi za vaše zdravje

Pomen cepljenja za zdravje

Namen cepljenja je spodbujanje imunskega odziva, da se razvije zaščita pred določeno nalezljivo boleznijo. Po vnosu cepiva v telo pride pri cepljeni osebi do aktiviranja imunskega sistema, ki privede do tvorbe protiteles in razvoja spominkih imunskih celic.

Izkušnje kažejo, da so cepljenja prinesla ne le za posameznika, temveč za vse človeštvo ogromno prednosti.

Relativno visok delež cepljenih proti posameznim boleznim v Sloveniji zagotavlja ugodno stopnjo varnosti pred razširjanjem nalezljivih bolezni in varuje tudi redke necepljene, ki zaradi zdravstvenih razlogov ne smejo biti cepljeni. Tako se ne bodo vrnila bolezni, zaradi katerih so naši otroci nekoč potrebovali železna pljuča in bergle (davica, otroška paraliza), se borili z lajajočim kašljem in obupnim lovljenjem sape (oslovski kašelj), se rodili s prirojenimi okvarami srca, slepoto in gluhostjo (rdečke) ali pa celo umrli zaradi ošpic ali hemofilusnega meningitisa.

Poleg obveznih cepljenj, ki jih predpisuje minister za zdravje in so navedena v Zakonu o nalezljivih boleznih (Ur. list RS, 69/95), so na voljo tudi cepiva za bolezni, ki lahko povzročajo hude zaplete in ne redko tudi invalidnost. Tako zanesljivo zaščito lahko dosežemo s cepljenjem proti klopnemu meningoencefalitisu, hepatitisu A in B, gripi ter pnevmokokni pljučnici.

S sistematičnim in doslednim izvajanjem obveznega programa cepljenja ter drugih priporočljivih cepljenj bomo preprečili širjenje nalezljivih bolezni, ki nas ogrožajo in jih je mogoče preprečiti s cepljenjem.

Teodora Petraš, dr. med., spec. epidemiologije

Z Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota svetujemo Skrbimo za svoje zdravje!

Naj bo zdravje naša vrednota in naš cilj

Prinaša nam več energije, več življenjske moči, manjše tveganje za srčno-žilne bolezni in večje samozaupanje.

Kako?

- Prehranjujmo se zdravo.
- Bodimo telesno aktivni.
- Vzdržujemo primerno telesno težo.
- Premagujemo stres.
- Izogibajmo se razvadam (kajenje, čezmerno uživanje alkohola ...).
- Udeležimo se rednih preventivnih pregledov in preiskav (ženske

obiščimo ginekologa).
• Spoznajmo samega sebe, naša tveganja in si vzemimo čas zase.
In samo taki – zdravi, krepki, močni in zadovoljni – lahko življenje polno uživamo.

Telesna dejavnost je pomembna za zdravje

Redna telesna dejavnost zmanjšuje tveganje za nastanek številnih bolezni.

Med zdravju koristne oblike telesne dejavnosti prištevamo poleg športnih tudi druge oblike gibalnih dejavnosti, kot so npr. hoja in različna domača opravila.

Vedno lahko izberemo tisto gibalno aktivnost, ki je primerna naši starosti, telesnim sposobnostim, dnevnim obveznostim in materialnemu položaju.

Ste vedeli, kako koristna za naše zdravje je HOJA?

Hoja je naš najnaravnejši in najbolj preprost način gibanja. Je popolna telesna dejavnost za boljše zdravje. Primerna je za vsakogar: za malčke, otroke, najstnike, odrasle, starostnike.

Je preprosta, varna in »celo« zastonj.

Hodimo lahko kjer koli in kadarkoli: v šolo, v službo, po stopnicah, v trgovino, po opravkih, v naravi.

Oprema za hojo ne zahteva velikih stroškov. Osnovno vodilo pri njeni izbiri naj bo udobnost in učinkovitost.

Redna hoja krepi vzdržljivost srca in pospešuje krvni pretok. Z redno hojo zmanjšamo verjetnost srčnega infarkta za polovico. Hoja krepi moč in vzdržljivost mišic ter kosti in sklepov. Če zmorete, dodajte redni hoji po

ravnini tudi nekaj vzponov. Hoja tudi krepi kostno moč in ohranja naše telo gibljivo, kar je še posebno pomembno v starosti.

Strokovnjaki priporočajo 30 minut hoje na dan večino dni v tednu.

Hodimo veliko in uživamo v gibanju!

Zdenka Verban Buzeti, prof. zdravstvene vzgoje
(Povzeto po strokovnih virih, dostopnih pri avtorici)

Spoznajmo in obvladajmo stres

Poznamo stres tudi mi?

Ali ste vedeli, da je 70 do 80 odstotkov vseh obiskov bolnikov pri zdravniku zaradi bolezni, ki so povezane s stresom?

Stres je odgovor posameznika, ki se poskuša prilagoditi in privaditi notranjim in zunanjim dražljajem – stresorjem. Sprožijo ga lahko tako pozitivni kot negativni dogodki. Pomembni pa sta tudi življenjska naravnost posameznika in kakovost medosebnih odnosov z ljudmi, ki ga obdajajo. Določen dogodek bo zato za nekoga stresen, za drugega pa dobrodošla spodbuda v življenju.

Za normalno življenje je nekaj stresa nujno potrebnega. Težava pa nastane tam in takrat, ko je stresnih

situacij preveč, so preveč zgoščene, premočne in predolgo trajajo.

Kaj lahko storimo sami, da bomo lažje obvladali stres?

- Spoznajmo stres in svoj odziv nanj.
- Priznajmo si stres, pogovorimo se z nekom, ki nam je blizu.
- Ukrepajmo, kadar na razmere lahko vplivamo.
- Sprejmimo razmere, ki jih ne moremo spremeniti.
- Načrtujmo svoje aktivnosti in čas.
- Izberimo redno telesno dejavnost, ki nam je v veselje.
- Pomembna sta sprostitvev in počitek.
- Jejmo zdravo in raznovrstno hrano.
- Dvignimo svojo samopodobo.
- Imejmo širok krog prijateljev ter tesne in pogoste stike z njimi.
- Izberimo besedico NE, ko česa ne zmoremo ali ne obvladamo.
- **Zaupajmo v svoje sposobnosti, jih prepoznavajmo, si jih priznajmo in jih cenimo.**

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO MURSKA SOBOTA

Z zelenjavo in sadjem proti prehladu

Pred nami je zima. Z zimo pa prihaja tudi čas prehladov. Kako se jim upreti? S pestro prehrano z veliko sadja in zelenjave, vsakdanjo telesno aktivnostjo, dovolj počitka in spanja ter rednim prezračevanjem bivalnih prostorov. Proti gripi pa je seveda najučinkovitejše cepljenje.

Uživanje zelenjave in sadja v sklopu vseh petih obrokov je najboljši način, da ostanemo zdravi. Sadje in zelenjava so vir vitaminov, rudnin, vlaknin in antioksidantov. Vse te snovi varujejo zdravje.

V prihajajoči sezoni prehladov je zelje več kot dobrodošlo, bogato je z vitaminom C, rdeče zelje pa tudi s provitaminom A, 10 dag svežega zelja zagotavlja približno polovico dnevnih potreb po vitaminu C.

Tudi kislega zelja ne smemo zamenjariti. Uživajmo ga čim več surovega.

Čebula naj bo v vsakdanji prehrani. Med drugim krepi telesno odpornost, saj je pravi zaklad mineralov (kalij, kalcij, fosfor, baker, molibden, mangan, krom). Vsebuje tudi vitamin C, vitamin B, folno kislino, flavonoide, hlapne žveplove spojine in druge učinkovite snovi. Tudi druga zelenjava ima odlične učinke na zdravje. Zato uživajmo zelenjavo vseh barv.

V zimskem času so nepogrešljive pomaranče, grenivke, limone, kivi, jabolko ... Vsebujejo vitamine, minerale, topne vlaknine, bioflavonoide

in druge zdravju prijazne snovi. So bogat vir vitamina C, ki krepi obrambo. Izjemno bogastvo hranilnih snovi uvršča tudi jabolko med sadje z največ učinkov na zdravje. To potrjuje tudi rek Eno jabolko vsak dan odžene zdravnika stran.

Torej dovolj razlogov, da redno uživamo zadostne količine zelenjave in sadja. Kaj to pomeni v vsakdanji prehrani? Zaužijmo najmanj 3–5 enot zelenjave ter 2–4 enote sadja.

Prim. mag. Branislava Belovič, dr. med., spec. soc. med. in pediatrije

Hitro pripravljena pisana enolončnica

- 2 konzervi tune v lastnem soku (155 g vsaka)
- 40 dag zamrznjene koruze
- 1 čebula
- 2 stroka česna
- 1 žlica limoninega soka, malo kisa
- 2 srednje veliki rdeči papriki
- 1 žlica olja + 1 žlička olja
- 2 žlički rdeče paprike
- pet zelenih poprovih zrn

Koruzo skuhamo. Med tem ko se koruza kuha, sesekljamo čebulo. Segrejte ponev, dodajte olje in sesekljano čebulo. Premešajte in dodajte žlico vode. Dušite pokrito minuto ali dve. Dodajte na kocke narezano papriko, poprova zrna in sesekljan česen. Zalijte s pol litra vode in kuhajte le toliko, da paprika ostane še trda. Umešajte odcejeno koruzo in tuno. Pustite, da vre nekaj trenutkov. Umešajte žličko olja in dve žlički rdeče paprike ter dodajte enolončnici. Postrezite s polento. Lahko dodate kuhan riž.

Kaj je enota zelenjave?

1 srednje velika skleda (cca 20 dag) surove listnate zelenjave – solata, radič, špinata

1 skodelica (cca 10 dag) kuhane ali surove sesekljane zelenjave – brokoli, cvetača, korenje, zelje, ohrovt, kolerabica, stročji fižol, kislja repa, kislja zelje

2 manjši papriki ali paradižnika (cca 15 dag), manjša pesa ali koleraba (cca 10 dag), manjša čebula (cca 10 dag)

1 majhen kozarec (1 dl) zelenjavnega soka

Enot ni treba meriti, naj so le kot splošno vodilo. Ker vaja dela mojstra, s pomočjo števila zaužitih enot preverite, ali ste dosegli vnos priporočene količine zelenjave in sadja. Že danes preverite, ali ste zaužili tri sadeže. Preprosto je. Poskusite.

Kaj je enota sadja?

Srednje veliko jabolko, banana, pomaranča, breskev, hruška, manjša grenivka

Skodelica jagod, malin, ribeza, borovnic, narezanega ali vložnega sadja

15 jagod grozdja, 3 male mandarine ali marelice, 9 malih sliv, češenj ali višenj, rezina ananasa (cca 14 dag), rezina lubenice (30 dag), 6 večjih jabolčnih krhljev, 4 suhe slive, 2 žlici rozin

1 majhen kozarec (1 dl) svežega sadnega soka

Od Panonskega morja do zdravih vrelcev ...

Nekoč davno je Ptujsko polje, Pomurje, del Goriškega in Slovenskih goric prekrivalo Panonsko morje. Skozi čas je morje postajalo vse manj slano in se je osuševalo, najdlje je vztrajalo v najnižjih predelih Panonske nižine, kjer se je zadržalo v obliki plitvih sladkovodnih jezer in z lokvanji obraslih močvirij ter zapustilo usedline s fosili sladkovodnih polžev. Panonsko morje je deželi podarilo bogato dediščino: nahajališča nafte, zemeljskega

plina, premoga, soli in – danes najpomembnejše – termalne vode. Vse panonske terme, združene v sklopu Panonskih term, imajo vodo z dokazanimi in priznanimi zdravilnimi učinkovinami.

Črna termalna voda iz Moravskih Toplic je po sestavi hipertonična, hipertermalna in natrijev klorid karbonatna. Pomaga pri revmatskih boleznih, po poškodbah in operacijah gibalnega

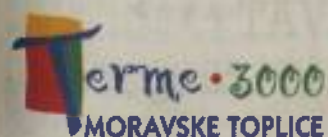
sistema, neinfekcijskih boleznih in obolenjih pljuč.

Parafinska voda iz Lendave poleg različnih zdravilnih učinkov tudi zelo ugodno farmakološko učinkuje na kožo.

Ptujská voda pomaga pri zdravljenju in rehabilitaciji revmatskih in degenerativnih obolenj, poškodbah gibalnega sistema in pri nevroloških boleznih.

V Radencih imajo poleg zdravilne termalne vode, ki učinkovito zdravi bolezni srca in ožilja, obolenja ledvic in sečnih poti, bolezni presnove, revmatska obolenja in odpravlja motnje gibalnega sistema, tudi dobro znano mineralno vodo. Tri srca.

Banovska zdravilna termo-mineralna voda s fluoridom se uporablja pri zdravljenju poškodb in pooperacijskih stanj po posegih na okostju, sklepih in mišicju.

Razkošje vodnih doživetij vam ponujamo v Termah 3000.

Celodnevna vstopnica za kopanje s kosilom za odrasle stane 4.000 sit, lahko pa si privoščite samo večerno kopanje od 18. ure dalje po 1.300 sit. Kopališče je odprto vsak dan od 8. do 20. ure.

Razmišljate, kaj bi podarili svojim najdražjim – kaj če bi jim tokrat podarili nekaj drugega? Darilni bon za kopanje, masažo, sprostitveni ali lepnotni program. Informacije po telefonu, št. je 02/512 22 88.

Se še niste odločili, kje boste preživeli najdaljšo noč ali zaplesali v novo leto.

Pokličite nas po telefonu, št. je 02/512 21 56.

Sodoben terapevtski in sprostitveni center

Sodobni terapevtski center je s svojim strokovnim osebjem, najsodobnejšo opremo in dvema naravnima zdravilnima faktorjema pravi naslov za zdravljenje in rehabilitacijo različnih revmatskih obolenj, kožnih obolenj ter stanj po poškodbah in operacijah lokomotornega sistema.

Zdravje in dobro počutje iz globlin Panonskega morja nam daje edinstvena »črna« termo-mineralna hipertonična hipertermalna Na-Magnezij hidrokarbonatna voda, ki prihaja iz globine od 1175 do 1467 metrov in je bila že leta 1964 razglašena za naravni zdravilni faktor.

Voda ima pri izviru temperaturo 72 °C, je motnega videza, slanega okusa, rahlo diši po natriju in v njej je v nestalni obliki prost in vezan ogljikov dioksid. Hidrogenkarbonatne hipertere so običajno hladne, za je voda v Moravskih Toplicah še toliko dragocenejša in redka ne samo v Evropi.

Kopanje v »črni« termo-mineralni vodi tonizira organizem, kot slanica ima analgetski učinek, kot hidrokarbonatna voda širi žile, zato izredno privlači na kronične vnetne procese različnih lokacij in vzrokov. Znan je tudi sedativni učinek, ki zmanjšuje živčno vznemirljivost in fotosenzitivni učinek na kožo, ki na soncu izredno hitro porjavlja.

Predajte se blagodejnemu učinku nege telesa in sprostitvenim programom, ki jih omogočajo najsodobnejše storitve, tudi s pomočjo »črne« zdravilne termo-mineralne vode. Sodobni center Thermalium ponuja tri sklope privlačnih programov za dobro počutje: lepote, sprostitvene in programe za nego telesa.

Tel.: 02/512 24 00, www.thermalium.si

V banovski vodi je zdravje

Terme Banovci so že desetletja znan balneološki center tako doma kot tudi v Sloveniji in vedno bolj v tujini. Redkokatero zdravilišče lahko ponudi svojim uporabnikom, turistom ali pacientom takšne možnosti kot Terme Banovci. V Banovcih nam je narava podarila celo dve vrsti termo-mineralne vode iz različnih vrtin, ki se razlikujeta po temperaturi in sestavi ter s tem tudi po različnih učinkih. En vodni vir je bogatejši s parafinskimi snovmi, drugi pa s CO₂, ki je poleg bogate saturacije z minerali osnova za zdravilni pristop pri različnih boleznih.

Svet savn

V Banovcih boste našli lepe trenutke, mir in sprostitve tudi v novih savnah z velikim počivališčem, ki so gostom na voljo od druge polovice decembra 2005. Ker so terme sredi vaškega okolja, smo tudi imena za savne poiskali v pristnem prleškem narečju.

PROTOL – ekstremna fimska savna s temperaturo od 100 do 110 °C in vlažnostjo od 10 do 25 %. Ta fimska savna je izdelana iz obloge aljaške jelke, stene okrog peči in tudi stropna napa so iz točnega bakra. Klopki in hrbtini nasloni so iz lesa limbe. PROTOL je savna z visoko temperaturo, ki je namenjena ekstremnim savnarjem.

ČRNA KUHA – normalna fimska savna s temperaturo od 65 do 80 °C in vlažnostjo do 30 %. Savna je izdelana iz starih polkrožnih brun sibirskega macesna, peč v savni je nameščena v sredini in obzidana s staro opeko. Nad pečjo je bakreni kotel za vlaženje savne. Nad klopki so lesene mreže kot držalo za eterične rastline (iglavci, seno ...).

ZELHENCA – sprostitvena fimska savna s temperaturo približno 65 °C, vlažnost 30 %. Notranjost je izdelana iz aljaške jelke. Savna je namenjena sprostitvi z večjo koncentracijo eteričnih dišav v kombinaciji z izbrano barvo in sprostitveno glasbo.

SOPOT – turška savna, temperatura od 40 do 45 °C, vlažnost 100 %. V turški savni boste lahko uživali v oblakih pare.

Tel.: 02/513 14 00, www.term-banovci.si

V maročju Rimljanov in graščakov

Voda je po balneokemijski sestavi natrijeva hidrojenkarbonatna nizko-mineralna termalna voda, ki ima pri izviru temperaturo 56 °C. Je poseben učinkovita pri zdravljenju in rehabilitaciji degenerativnih lokomotornih obolenj ter stanj po poškodbah in operativnih posegih na gibalih.

Wellness ponudba: 3-, 5- in 7-dnevni wellness paketi z masažami, polnim penzionom, ogledom vinske kleti ter pokušino vin in ogledom muzeja v gradu. Od wellness oz. zdravstvenih storitev so gostom na voljo: ročna masaža celega telesa, dolga ročna masaža telesa, biserna kopel, refleksna masaža stopal, pedikura, masaža s toplimi hladnimi kamni, turška, fimska in aroma savna, fitness, aqua aerobika ...

Zdravstvene storitve: pregled pri zdravniku specialistu, fiziatru, EKG, meritev krvnega tlaka, ultrazvok, medicinska gimnastika, hidroterapija, parafinske obloge, magnetoterapija ...

Dnevni kopalci so na voljo: celodnevne, popoldanske in večerne vstopnice, vstopnice s kosilom, turška, fimska in aroma savna, fitness in aqua aerobika.

Za silvestrovo imamo dva programa:

- klasično silvestrovanje v restavraciji Zila – glasbena skupina, gala večerja in polnočni šampanjec (cena 13.500,00 sit),
- silvestrovanje v Termalnem parku – mehanska glasba, celonočna animacija, hrana in pijača all-inclusive (cena 9.800,00 sit).

Tel.: 02/749 41 00, www.term-ptuj.si

Za sprostitve in zdravje

Edinstvena parafinska termalna voda v tem delu Evrope (voda je zelo primerna za zdravljenje, lajšanje težav in preventivno pri vseh vrstah revmatskih obolenj, stanja po poškodbah in operacijah gibalnega sistema, stanja po opeklinah, po izkušnjah obiskovalcev voda ugodno deluje tudi na psoriazo in na kronična vnetja rodil).

Posebna ponudba: kopanje + kosilo 2.800 sit.

NOVOI Body wrapping

Savne: 2 fimske, 1 turška, 1 infrardeča.

V Termah Lendava ekskluzivno ponujamo tudi regeneracijsko komoro PANHTERMAL, za dobro počutje in novo energijo bomo poskrbeli tudi s terapijo AQUA DETOX, ponujamo pa še masaže (ročna, s kamni, indijska masaža glave), aromaterapije, parafango.

Upočasnite korak, naredite nekaj več za svoje zdravje in nas obiščite!

Tel.: 02/577 41 00, www.term-lendava.si

V kraljestvu treh src

Poleg Centra zdravlja in sprostitve CORRIUM, kjer ponujamo zdravstvene in wellness storitve, najdete pri nas še kozmetični ter frizerski salon in seveda bazenski kompleks s sistemom bazenov na 1.460 m². Sestavljajo ga: notranji plavalni bazen z navadno, vendar rahlo ogrevano vodo do 29 °C, notranji in zunanji termalni bazen (33–34 °C), notranji bazen s toplimi vrelci (do 37 °C), čofotalniki za otroke z navadno ogrevano (28 °C) in termalno vodo (33–34 °C), bazen za knajpanje s hladno vodo ter šest različnih savn in solarij.

ODPIRALNI ČAS

BAZENI vsak dan od 9. do 21. ure, SAVNE vsak dan od 12. do 21. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 21. ure.

Center zdravlja in sprostitve CORRIUM je opremljen z vsemi najsodobnejšimi aparaturami za diagnostično obdelavo srca in ožilja. Za naše goste 24 ur skrbi tudi medicinska ekipa – internisti, kardiologi, fiziatrji in balneologi. V Termah opravljamo rehabilitacijo bolnikov: po srčnem infarktu, po operacijah na srcu ali ožilju, pri arterijskih obtočnih motnjah spodnjih okončin, angini pektoris, ob visokem krvnem tlaku, po možganski kapi, po poškodbah in operacijah lokomotornega aparata, pri težavah ledvičnih in sečnih poti (prostata) in pri motnjah presnove (diabetes). ŠTIRJE NARAVNI ZDRAVILNI FAKTORJI: mineralna voda z naravnim CO₂, termalna voda, anorganski peloid (fango), bioklima.

Že imate darilo za svoje najbližje, prijatelje in poslovne partnerje? Še ne? Bodite izvirni in podarite DARILNI BON za eno od mnogih storitev, ki jih ponujamo v Termah Radenci!

Naj bo to kosilo ali večerja, obisk savne ali kopanje, zdravstvena ali wellness storitev, bivanje v enem naših hotelov, vrednostni bon ...

Več informacij dobite po tel. št. 02/520 27 20 ali po e-pošti: terme@terme-radenci.si

Odličnost iz globin

Odličnost iz globin

Naravne mineralne vode iz globin nekaj sto in celo tisoč metrov. Tu vplivata na njihovo kakovost in ter pod vplivom visoke temperature in pritiska nastanejo različne

Zdravilne učinke naravnih mineralnih vod so naši predniki znali ceniti že v antiki. Stari Egipčani so dopolnjevali znanja o naravnih zdravilnih bogastvih iz zemeljskih globin in uživali njih razkošno zdravilnost. V drugi polovici 19. stoletja so naravno mineralno vodo pričeli izkoriščati tudi zdravilci v Radenskih. In zaradi izredne kakovosti je Radenska kopalnica postala tudi uradni dobavitelj dunajski dvor in že pred prvo svetovno vojno so steklenice z Radensko redno potovale tudi v Vojeno.

Danes, ko vedno bolj zavedamo učinke velikega človekovega posega v naravo in pomena uravnotežene prehrane, se naravnim mineralnim vodam spet dvigajo na svoj ugled. So namreč izredno čiste, njihova kakovost, sestava in proces črpanja in polnjenja zelo strogo nadzorovani, zaradi česar njih raztopljenih mineralnih soli in elementov v sledovih pa učinek delujejo na človekov organizem in so za nekatera stanja dokazno zdravilne. Pomagajo pri mineralnih za zdravje

Mineralni snovi v telesu izpolnjujejo veliko življenjsko pomembnih funkcij. Tako je na primer kalcij odločilni gradbeni element za kosti in zamažuje železa rdeča krvna

Načeloma res lahko celotno telo potrebo po mineralnih snoveh zadovoljimo z uravnoteženo in raznoliko prehrano. Vendar je to zelo zahtevno in deluje le pod idealnimi pogoji zdravega človeka z majhno potrebo. Vsi ostali naredimo zase svojo dobravo, če redno pijemo naravno mineralno vodo, v kateri so naravno raztopljeni minerali v harmoničnem ravnesju. Vse to kot Radenska Classic? Seveda, če posebej ponašajo s svojim rednim učinkovanjem na telo in splošno počutje.

Radenska

NOVO!
1,5L

Terme VIVAT

sončni park

... dežela prijaznih in gostoljubnih ljudi in neokrnjene narave, kjer ...

www.vivat.si

DARILNI BONI
ponudbe
SONČNEGA
PARKA VIVAT
so primerno darilo ob
prihajajočih praznikih.

Hotel VIVAT ****

... prijetno in drugače ...

Terme VIVAT

... čarobnost
vodnih doživetij ...

Doživite in pustite se razvajati z raznovrstno ponudbo Term VIVAT!

Vabljeni ste v zaprte in odprte bazene s termalno vodo. Potopite se v prijetno toploto termalne vode in se razvajajte z raznovrstnimi vodnimi masažami.

V našem svetu savn boste spoznali kulturo savnanja za sprostitve misli in lepoto telesa.

Savne v Sončnem parku VIVAT

INFRARDEČA SAVNA S KRISTALI

Temperatura zraka: 40 °C

Relativna vlažnost zraka: do 50 %

Učinki: Infrardeča savna je trend sedanjega časa, ko infrardeča toplota poskrbi za globinsko ogrevanje objekta. Izločanje strupov v infrardeči savni je do trikrat večje kot v klasičnih savnah. Nižja temperatura je tudi bistveno varnejša za ljudi s kardiovaskularnimi težavami, za katere finska savna ni priporočljiva.

FINSKA ZELIŠČNA SAVNA S SONČNIM TYLARIUMOM

Temperatura zraka: do 75 °C

Relativna vlažnost zraka: do 40 %

Avtomatsko doziranje dišave (možna menjava dišave 1-krat dnevno).

Učinki: Zeliščna savna vsebuje dišave in esence, ki vplivajo na človeški organizem, na primer evkaliptus in meta za dihalne poti, rožmarin za poživitev, melisa za sprostitve in kamilica za čiščenje kože. Je vrsta savne, ki na podlagi dodatnih optičnih vplivov v notranosti savne in s pomočjo barv spodbuja sprostitveni proces. Temperature se gibljejo v zgornjem predelu nekje od 65 do 90 °C pri dokaj nizki vlažnosti zraka. Peč je podobna skali in je razsvetljena. Voda se naliva avtomatično.

KLASIČNA FINSKA SAVNA

Temperatura zraka: od 80 do 100 °C

Relativna vlažnost zraka: med 10 in 15 %

Učinki: finska savna blagodejno vpliva na telo in na celotno psihofizično počutje. S polivanjem kamnov dosežemo dodatni vroči val pare, ki dodatno ogreje prostor in pospeši znojenje telesa. Po želji se dišava v polivki menja večkrat dnevno.

TURŠKA/PARNA SAVNA (z dvema prhami)

Temperatura zraka: 40 °C

Relativna vlažnost zraka: med 45 in 65 %

Učinki: Zaradi visoke vlažnosti in arom eteričnih olj parna kopel blagodejno vpliva na dihalo. Toplota pospeši cirkulacijo v telesu, kar blagodejno vpliva na sprostitve napetosti v mišicah, para pomaga odpreti pore in s tem pripomore k naravnemu čiščenju kože, ki postane nežna in gladka. Učinkovanje parne kopeli se izboljša z vtiranjem solnih kristalov ali medu na kožo. Utiranje soli v kožo pa deluje kot peeling, ki kožo odstrani poroženelce celice, ki dajejo površini kože videz utrujenosti. Med pa s svojo hranilnostjo nahrani površino kože in ji vrne gladki videz. Med savnanjem lahko svoje telo ohladite bodisi z ledeno iz ledomata bodisi s hladno kopeljo.

Privoščite si piling v turški savni, ki pospeši krvni obtok, globinoko očisti kožo in tako poskrbi za lažje odvajanje toksinov iz telesa. Po uporabi je koža lepša in mehka. Nadamo vam: SAVNANJE S PILINGOM Z MORSKO SOLJO IN METOM: očisti kožo, polepša polt in spodbudi krvni obtok, med kožo tudi bogato nahrani. SAVNANJE S SREDOZEMSKIM PILINGOM (z morsko soljo in eteričnimi olji): očisti kožo, polepša polt in spodbudi krvni obtok, vonj eteričnih olj poskrbi za sprostitve in dobro razpoloženje. SAVNANJE S PILINGOM Z MORSKO SOLJO IN METOM: očisti kožo, spodbudi krvni obtok in odvajanje toksinov iz telesa, zelo priporočljiv je tudi pri pravljanju celulita.

Posebej priporočljiva za:

- odpravo celulita,
- priporočamo najmanj 5 tretmanov v 10 dneh, da so doseženi optimalni rezultati,
- komoro se lahko uporablja vsak dan,
- priporočajo se kombinacija s predhodnim tretmanom z Aqua detox-om,
- popolnoma odpravi celulit od stadija 1 do vključno 3, pri stadiju 4 so potrebne še kombinacije z masažo in drugimi storitvami,
- deluje po principu savnanja, vendar je najvišja temperatura 42 stopinj,
- ionizirana para pospešeno odpravi pore, da telo lažje sprejema kisik, ki je energija celicam,
- priporočajo jo tudi pri drugih boleznih: visok krvni tlak, glivična obolenja, vnetja ...
- čas trajanja posameznega tretmaja je 30 ali 45 minut, dodajo pa se prijetne arome, ki se pospešijo delovanje.

Wellness center VIVAT

... za lepoto duha in telesa ...

Nam vrača tisto, kar nam jemlje današnje hitro življenje. Prepustite se popolni sprostitvi ob naših blagodejnih masažah. V sebi odkrijte nove energije.

NOVA EDINSTVENA PONUDBA - anticelulitni program z uporabo regeneracijske kisikove komore

Primerna je za vsakogar brez stranskih učinkov, lahko jo uporabljajo vsi (tudi ljudje z visokim tlakom, srčnimi boleznimi, presajenimi organi ...) in je popolnoma varna. Ker so gostje nekoliko skeptični, ko slišijo za ozon, jim pojasnimo, da je sicer škodljiv plin ozon v majhnih količinah koristen za dezinfekcijo in razstrupljanje telesa. Celice očisti toksinov, ki potem sprejemajo čisti kisik. Ozon se sicer uporablja tudi za dezinfekcijo.

Vodna postelja JOUVENCE

odslej
3x večja
osvežitev!

www.radenska.si

Pestra ponudba za zavarovance Vzajemne

Pogovarjali smo se z Edito Rituper, pomočnico direktorja sektorja za trženje, ki vodi tudi PE Murska Sobota

Vzajemna je največja specializirana zdravstvena zavarovalnica v Sloveniji z 900.000 zavarovanci dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj. Poslovna enota Murska Sobota s svojimi storitvami pokriva področje Pomurja in s tem približno 50.000 zavarovancev.

Zakaj potrebujemo dopolnilno zdravstveno zavarovanje? Kdo vse ga potrebuje?

Zdravstveno zavarovanje v Sloveniji je urejeno tako, da smo vsi državljani vključeni v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja. Obvezno zdravstveno zavarovanje večine zdravstvenih storitev ne krije v celoti, zato moramo del cene v obliki doplačil plačati sami. Ta cene so lahko zelo visoke, izogledno pa se jim s sklenitvijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja pri Vzajemni, to je VzajemnaZdravje.

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje potrebujemo vsi, razen otrok, šolske mladine, študentov in oseb, ki so po zakonu oproščeni doplačil.

Veseli smo, da večina zavarovancev zaupa prav Vzajemni, saj se zelo trudimo, da bi našim zavarovancem ob dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju ponudili številne dodatne ugodnosti – ne samo v okviru naše ponudbe zavarovalnih storitev, ampak tudi ugodnosti, ki smo jih pripravili v sodelovanju z našimi dragocenimi poslovnimi partnerji.

Katere so ugodnosti, ki jih ponuja Vzajemna v okviru svoje ponudbe?

Zavarovanci imajo pri Vzajemni veliko ugodnosti, na primer popusti v zdraviliščih, pri nakupu izdelkov za zdravo in aktivno življenje in podobno, zato bi sedaj izpostavila le tiste, ki so glede na zimski čas morda najbolj aktualne.

Če nam bo letošnja zima kmalu naklonila kaj snega, bo za naše zavarovance zagotovo zanimiva sklenitev zdravstvenega zavarovanja z medicinsko asistenco v tujini VzajemnaTufina, pri katerem nudimo konkurenčne premije. Če to zavarovanje zavarovanci sklenejo za 30 dni ali več, jim nudimo petodstotni popust na zavarovalno premijo.

Pri tem bi želela opozoriti na prednosti sezonskega zavarovanja, še zlasti sedaj, ko se počasi začneja smučarska sezona in večkrat odhajamo za dan ali dva na smučanje v tujino. Zavarovanje lahko sklenemo za 90 ali 120 dni in si s tem prihranimo skrb, da bi morali zavarovanje skleniti ob vsakokratnem odhodu v tujino. Stroški zdravstvenih storitev v tujini so lahko izredno visoki, premije pa so zelo ugodne. To zavarovanje je zelo priporočljivo, ker zagotavlja asistenco, kar pomeni, da imamo v primeru poškodbe ali bolezni 24 ur na dan nekoga na voljo, ki nam lahko svetuje in pomaga, nas napoti na najbližjega izvajalca zdravstvenih storitev in podobno.

Velik hit pri Vzajemni je zavarovanje Vzajemna5000. To je prav tako zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini, ki ga naši zavarovanci dobijo za samo en tolar premije, zagotavlja pa neko minimalno varnost z zavarovalno vsoto do 5000 evrov.

Našim zavarovancem nudimo tudi pet odstotni popust pri nadstandardnih zavarovanjih, zanje pa smo pripravili še posebno ponudbo za zavarovanje za nezgodno smrt VzajemnaNezgode, ki velja še do konca leta.

Posebej pa bi želela opozoriti na novost v naši ponudbi, ki jo bomo predstavili v prihodnjih dneh – to je zavarovanje VzajemnaNadomestila.

Kaj pa ponuja zavarovanje VzajemnaNadomestila?

Poenostavljeno povedano to zavarovanje omogoča izplačilo nadomestila za čas bivanja v bolnišnici ali zdravilišču. Trenutno lahko zavarovanje sklenejo naši zavarovanci v obliki dodatka k dopolnilnemu zdravstvenemu zavarovanju VzajemnaZdravje, pripravljamo pa tudi samostojno obliko tega zavarovanja, saj smo ugotovili, da je zelo zanimiva za naš trg.

Sklenitev tega zavarovanja omogoča izplačilo denarnega nadomestila za dneve, ko jih zavarovanec preživi v bolnišnici ali zdravilišču zaradi bolezni ali poškodbe. Posebno ugodnost smo v okviru tega zavarovanja pripravili za mlade mamice, in sicer posebno izplačilo ob rojstvu otroka, pa tudi kritje v primeru hospitalizacije otroka zaradi poškodbe.

To novo zavarovanje sedaj ponujamo po posebnih promocijskih cenah, ki se gibljejo že od 485 tolarjev mesečne premije naprej, tako da vsem zainteresiranim priporočam, da pohitijo s sklenitvijo zavarovanja.

Kot rečeno, bomo to zavarovanje kmalu predstavili tudi kot samostojen produkt, ki bo omogočil zavarovanje tudi za čas bolniške odsotnosti. Zavarovanci bodo lahko zavarovanje oblikovali po svojih željah – bodisi kot veliki ali mali paket, osnovni ali razširjeni, za zavarovance Vzajemne pa bo na voljo po posebni ceni.

Katere so še ugodnosti, ki ste jih pripravili za svoje zavarovancev sodelovanju z vašimi partnerji?

Kot rečeno, našim zavarovancem ponujamo veliko ugodnosti, na primer posebne popuste v hotelu Vivat v Moravskih toplicah, kjer lahko izkoristimo 20 odstotkov popusta v njihovem centru dobrega počutja in njihovem centru tajske masaže.

S podjetjem Kompas smo pripravili prednovoletno potovanje v Prago, pri katerem imajo naši zavarovanci 5.000 tolarjev popusta. Načrtovani odhod v Prago je 15. 12.

Posebno ponudbo smo pripravili tudi v sodelovanju s podjetjem Vitalis, ki nudi 7 do 40 odstotkov popusta na izdelke iz njihove katalogske prodaje, gre pa za izdelke za zdravo in aktivno življenje.

To pa je le nekaj ugodnosti, ki jih ponujamo. Vseh je še več, podrobnejše informacije o tem pa naši zavarovanci lahko poiščejo tudi v reviji Izjemna, ki jo najdejo na lokacijah Vzajemne po vsej Sloveniji, pa tudi na spletni strani www.vzajemna.si.

Kako lahko vaši zavarovanci uveljavljajo te popuste?

Popuste lahko uveljavljajo na podlagi predložitve poimenskih kuponov, ki jih lahko dobijo v vseh naših poslovalnicah, lahko jih naročijo na naši brezplačni telefonski številki ali pa naročijo preko spletne strani www.vzajemna.si.

Vzajemna je napovedala združitve z Adriatic Slovenico. Kaj to pomeni za zavarovance Vzajemne?

Združitve z Adriaticom Slovenico bi prinesla številne sinergijske učinke in tudi prihranke. Vzajemna v sedanjih oblikah in tako ozko specializirana, kot je danes, ne more uspešno konkurirati na zavarovalnem trgu, naš cilj pa je, da bi zavarovancem nudili celovito ponudbo osebnih zavarovanj, tudi življenjskih in neizglednih.

Združitve prinaša še eno posebno prednost neposredno za zavarovance, ki so hkrati člani in lastniki družbe. Ob združitvi bodo namreč zavarovanci Vzajemne dobili svoj delež nove združene zavarovalnice, izplačan v delnicah v ustreznem menjalnem razmerju, ki bo določeno v postopku cenitve. Kriterij za razdelitev delnic bo za vse zavarovance popolnoma enak, in sicer delež plačane premije od ustanovitve Vzajemne do njene združitve z AS.

Vaša ponudba zavarovanj in ugodnosti je vedno bolj pestra. Kje lahko bralci Vestnika o tem izvejo več?

Za informacije smo na voljo v vseh naših poslovalnicah: na sedežu poslovne enote na Slovenski ulici 48 v Murski Soboti, v poslovalnici Lendava na Kranjčevi ulici 4, in sicer ob ponedeljkih, sredo in petkih. Informacije, predvsem v zvezi z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem, pa nudimo tudi na naših INFO točkah v Ljutomeru in Gornji Radgoni, ki delujejo v okviru izpostav ZZS.

Obrnete pa se lahko tudi na našo brezplačno telefonsko številko 080 20 60 vse dni v tednu ali pa na našo spletno stran www.vzajemna.si.

R. F.

Pomurske lekarne v skrbi za vaše zdravje

Zdravje je prav gotovo temeljni pogoj za srečno in zadovoljno življenje. Res je sicer, da se zdravje deloma podeduje, pomembno pa je, da se tudi sami zavedate lastne odgovornosti za dobro počutje in da tudi sami dejavno sodelujete pri oblikovanju svojega zdravja. Na zdravje je treba misliti vse življenje. Kdor živi zdravo že v mladosti, upočasni naravni proces staranja, predvsem pa zmanjša možnosti prezgodnje smrti zaradi različnih bolezni.

Kaj vse je pomembno za ohranjanje zdravja?

www.pomurske-lekarne.si

Zdrava in uravnotežena prehrana

Pravilno sestavljena in pripravljena hrana, ki je enakomerno razporejena čez ves dan, pokriva energijske potrebe in potrebe po hranilnih snoveh. Hranilne snovi so potrebne za rast, razvoj in normalen potek vseh procesov v telesu. Tako kot pomanjkanje hrane, teko imajo tudi prevelike količine hrane negativne učinke na zdravje.

Kajenje – STOP

Izberite nekajenje. Kajenje ogroža zdravje kadilcev in nekadilcev v njihovi bližini. Odločitev za opustitev kajenja je odločitev zase in morda ena najpomembnejših odločitev za zdravje in uživanje življenja.

Pitje alkohola

Pretirano pitje alkohola lahko sčasoma povzroči vnetje želodčne sluznice, alkoholno cirozo jeter, okvaro srčne mišice, na koncu lahko celo bebast. Pijanost pa ne vpliva razdiralno le na alkoholikovo telo, pač pa se boleče dotakne vseh, ki živijo z njim. Za dolgoročno ohranjanje zdravja je zato nujno treba omejiti količine zaužitega alkohola.

Gibanje

Redna telesna vadba ima številne ugodne učinke na zdravje ter dobro telesno in duševno počutje. Z rednim gibanjem dokazano preprečujemo nastanek ali zaviramo razvoj najpogostejših bolezni današnjega časa, kakršne so debelost, bolezni srca in ožilja, nespečnost ... Za ugoden učinek na zdravje zadostuje vsaj 30 minut zmernih telesnih vadbe pet ali več dni na teden.

Obvladovanje stresa

V vsaki zahtevni ali težki situaciji je določena količina stresa povsem naravna. Če pa občutek napetosti ne popusti, lahko povzroči različne duševne in telesne simptome, zato je zelo pomembno, da se stres naučite obvladovati. K vrnitvi na pot harmonije telesa in duha vam lahko odlično pomagajo različne sprostitvene tehnike.

Preventiva in samozdravljanje

Pri ohranjanju zdravja in dobrega počutja pa si lahko pomagata tudi z različnimi prehranskimi dopolnili in zdravili brez recepta, ki jih kupite v lekarni. Pri povečanih potrebah po vitaminih in mineralih. Vam bomo svetovali različne vitaminsko-mineralne pripravke. Pred aterosklerozo se lahko zaščitite s česnovimi pripravki, koencim Q₁₀ vas bo navdal z novo psihofizično močjo, pripravki gloga in bele omele bodo okrepili oslabiljeno srce. Na voljo so tudi pripravki, ki krepijo obrambno sposobnost organizma, pripravki, ki zmanjšajo tveganje za bolezni srca in ožilja, pomagajo pri motnjah spomina, ženskam v meniju, pri moških težavah s prostato, pri zmanjšanju čezmerne telesne teže, in še veliko drugih.

POMURSKE LEKARNE

Izbira je Vaša. Strokovnjaki v Pomurskih lekarnah pa smo lahko Vaš partner na poti zdravja, vitalnosti in dobrega počutja.

INDIJA – 13 dni

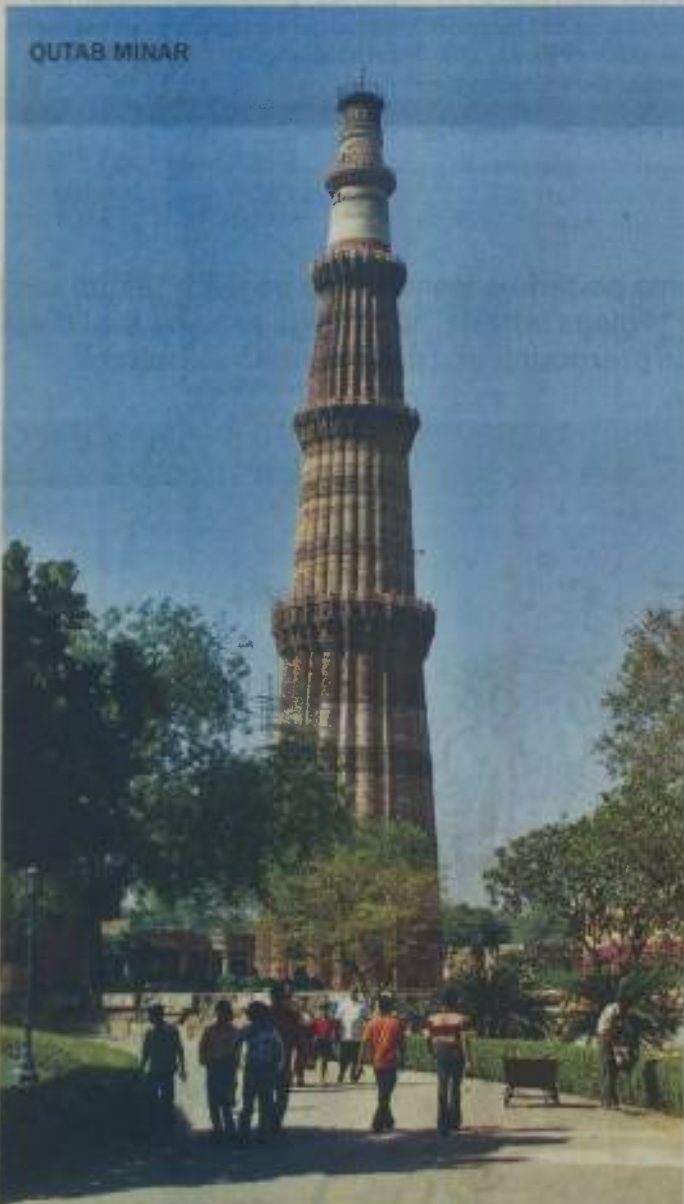
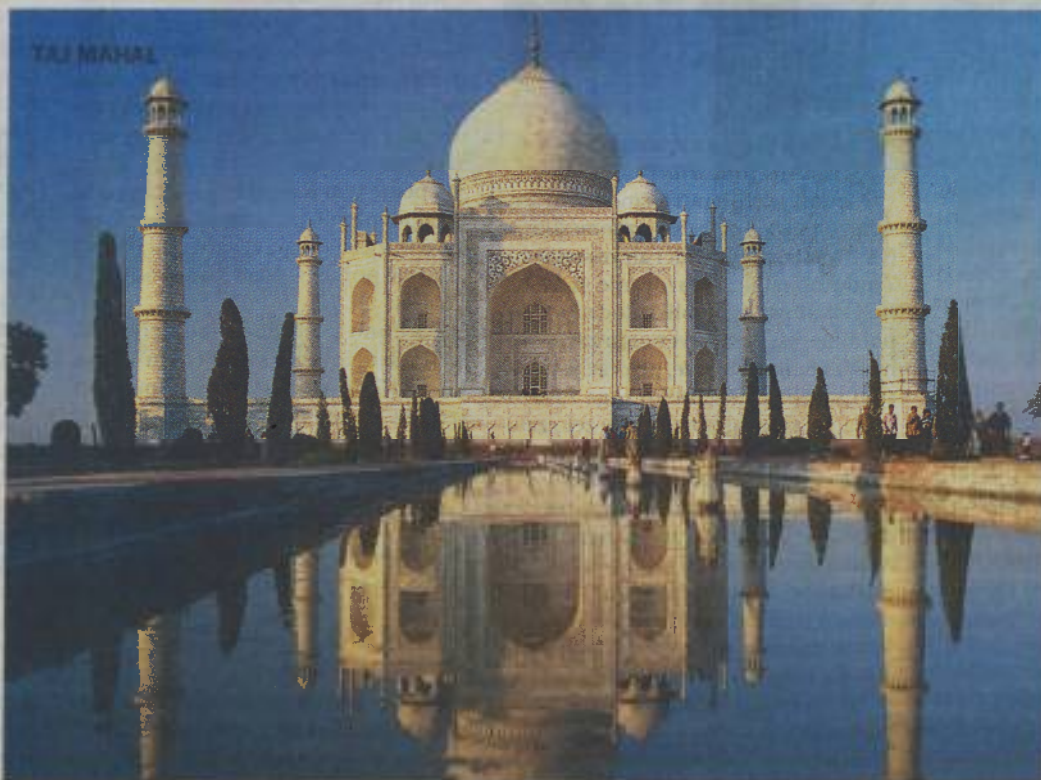
Silovita zgodovina, veličina, raznolikost, čutnost, duhovnost dežele in ekstreme naravne lepote bodo osupnili vaše oko in razburili dušo. Arhitekturne lepote in čudeži, eden od njih je vsekakor Taj Mahal, vas bodo spomnili na zelo bogato civilizacijo iz preteklosti. Vse, kar lahko pričakujete, je nepričakovano. Indija je preizkus za številne potnike, od katerih so mnogi navdušeni, spet drugi bi tam ostali za vedno.

1. DAN: LJUBLJANA–DUNAJ–DELHI

Zbirališče potnikov na letališču Brnik uro pred poletom proti Frankfurtu in naprej v Delhi, kjer boste pristali istega dne v poznih večernih urah. Po opravljenih obmejnih formalnostih prevoz do hotela. Prenočitev.

2. DAN: DELHI

Po zajtrku se boste podali na ogled skoraj 14-milijonskega mesta, njegovega starega dela, ki se je razvijal med 17. in 19. stoletjem, in novega dela, ki ga je začel postavljati Anglež Raj: obiskali boste Jama Masjid, največjo mošejo v Aziji, rdečo trdnjavo, Gandhijev spomenik, Indijska vrata, parlament, grobnici Humayun in Qutab Minar. Vrnitev v hotel, prenočitev.

3. DAN: DELHI–AGRA

Zajtrk, zapustili boste Delhi in se odpravili proti Agri, ustanovljeni leta 1475 in omenjeni v Mahabharati kot Agraban. Na poti postanek v mestu Sikandara in obisk grobnice Akbar. Popoldne prihod v hotel, prosto do večerje, prenočitev.

4. DAN: AGRA

Celodnevni ogled mesta. Najprej boste obiskali trdnjavo, ki je postala prireditveno mesto med obnavljanjem okolice palače Taj, nato grobnico Itmad-Ud-Daula, ki jo je zgradila Noor Jehan v spomin očetu in ki je skoraj tako obiskana kot palača ljubezni Taj Mahal, saj se številne poslikave iz grobnice pojavljajo tudi v palači; obisk palače Taj Mahal, ki jo je dal postaviti šah Mughal v letu 1630 za svojo kraljico Mumtaz Mahal, da spomin na njeno lepoto nikoli ne bi bil pozabljen. Vrnitev v hotel, prenočitev.

5. DAN: AGRA–JAIPUR

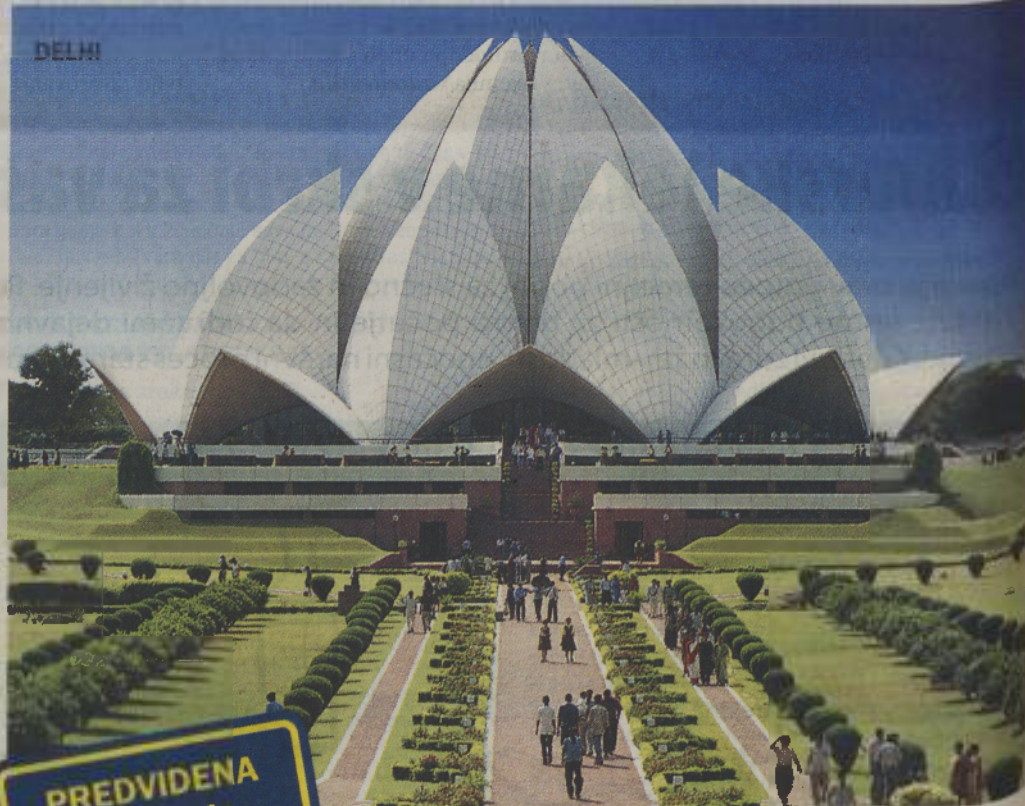
Po zajtrku vožnja v Jaipur. Na poti si boste ogledali Fatehpur Sikri, osvajalec Akbara ga je zgradil leta 1569, grobnico Salim Chisti's, Jama Majid, Panch Mahal in druge znamenitosti. Prihod v Jaipur v poznih popoldanskih urah, namestitev v hotelu, prenočitev.

6. DAN: JAIPUR

Tako po zgodnjem zajtrku se boste opravili na izlet v Amer in imeli priložnost jahati slone. Ob vrnitvi v mesto boste obiskali Jal Mahal, v mestu pa si boste ogledali mestno palačo, delo arhitektov Rajasthana in Mughala, razdeljeno v več prekatov in razkošnih vrtov: v kraljevi observatorij, palačo vetra Hawa Mahal, na tržnico ... Popoldan prosto za počitek ali raziskovanje zanimivih ulic. Prenočitev v hotelu.

7. DAN: JAIPUR–BOMBAY

Vožnja na letališče, od koder boste poleteli proti Bombayu, po pristanku vožnja v hotel. Sledi ogled mesta: muzej Prince of Wales s poslikavami iz 18. in 19. stoletja, ročnimi izdelki iz slonovine in bogato zbirko umetnin iz Nepala in Tibeta; vhod v mesto, pristanišče in slikovite pralnice na prostem Dhobi Ghat; vožnja na vrh Malabara in ogled rožnatih vrhov ter parka Kamla Nehru, od koder je lep razgled na Arabsko morje in mesto Mumbai – Bombay. Ta dan boste obiskali še mali muzej Mani Bhavan, kjer je v miniaturah prikazano življenje Mahatme Ghandija. Vrnitev v hotel, prenočitev.

PREDVIDENA ODHODA:

23. 2. 2007 in
20. 4. 2007

(vodenje v nemškem jeziku
ob prijavi najmanj deset oseb)

Ponudba je iz kataloga EKSOTIKA 2006/2007

V njem najdete še potovanja:

KITAJSKA, ŠRILANKA, VIETNAM, TAJSKA, MALEZIJA, AVSTRALIJA, KENIJA, TANZANIJA, JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA, NAMIBIJA, MADAGASKAR, KANADA, ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE, KUBA, MEHIKA, KOSTARIKA, NIKARAGVA, GVATEMALA, EKVADOR, GALAPAGOR, PERU, ARGENTINA, UROGUVAJ, BRAZILIJA, AMAZONIJA, TAHITI

CENA ARANŽMAJA

Cena za osebo v 1/2 sobi pri minimalnem številu potnikov (10) je

294.750 SIT (1.229,97 EUR) in vključuje:

- 11-krat polpenzion v hotelih B-kategorije po lokalni klasifikaciji (naša ocena 3–4*)
- A/C avtobusne prevoze na turi po programu
- lokalnega vodnika
- slovenskega spremljevalca (ob prijavi več kot deset oseb)
- organizacijo potovanja

Cena ne vključuje:

- povratne letalske vozovnice Ljubljana–Delhi, Goa–Ljubljana in notranjih letov Jaipur–Bombay–Goa–Bombay
- letalske takse
- doplačila za enoposteljno sobo
- vize (najkasneje mesec dni pred potovanjem, obrazec in dve sliki)

8. DAN: BOMBAY

Po zajtrku se boste iz pristanišča s čolni popeljali na uro oddaljen zeleni otok Elephanta. Ogledali si boste tempelj iz 8. stoletja, namenjen hindujskemu bogu sonca – Shivi. Vrnitev v hotel, prosto, prenočitev.

9. DAN: BOMBAY–GOA

Prevoz na letališče in polet do naslednjega mesta vaše ture – Goe. Prevoz v hotel, prosto, prenočitev.

10. in 11. DAN: GOA

Zajtrk, prosto za uživanje in počitek na obali, kopanje.

12. DAN: GOA–EVROPA

Dopoldan še nekaj prostih uric, nato prevoz na letališče in polet proti Bombayu ter naprej proti Evropi.

13. DAN: LJUBLJANA

Pristanek na enem od evropskih letališč in vrnitev v Ljubljano.

Črna gora – SUTOMORE Hotel NIKŠIĆ ***

Lokacija: Sutomore, ob 2 km dolgi peščeni plaži na promenadi, 6 km do luke Bar
Oddaljenost od plaže in vrsta plaže: 50 m, peščena

Storitev: all inclusive

Klimatizirano: skupni prostori in sobe.

Opis: restavracija, kavarna, TV-dvorana, parkirni prostor.

Opomba: Hotel bo v letu 2006/2007 v celoti obnovljen na nivo 3*. Plaža zelo primerna za družine z otroki.

**PAKETNA CENA
že 73.990 SIT**

RELAX®TURIZEM

PE MURSKA SOBOTA
Slovenska ul. 25
Tel.: 02 530 37 80

Uspeh na kulinarinem svetovnem prvenstvu Danilo Kozar z bronastima medaljama

S slovensko kuharsko reprezentanco je bil Danilo Kozar (tretji z leve) uspešen tudi letos.

Danilo Kozar iz Term 3000 v Moravskih Toplicah je tudi letos sodeloval kot član slovenske kuharske reprezentance na kulinarinem svetovnem prvenstvu, kjer so osvojili dve bronasti medalji.

Na letošnjem kulinarinem svetovnem prvenstvu konec novembra so v Luksemburgu ob Danilu slovensko kuharsko reprezentanco sestavljali še Borut Jakič, Alenka Kodele, Marjaž Cotic in Igor Jagodic.

Na svetovnem tekmovanju so dosegali lepe uspehe tudi v prejšnjih letih, letos pa so dobili po oceni komisije dve bronasti medalji, in sicer za hladno razstavljeno jed in za kuhanje toplih menijev v restavraciji. Danilo Kozar je vodja kuhinje v hotelih Ajda in Liva da Prestige v Moravskih Toplicah. Znanje in izkušnje, ki jih pridobi na svetovnem kulinarinem tekmovanju, uspešno prenaša tudi na svoje sodelavce in skupaj se trudijo, da bi

bili gostje deležni res vrhunске kulinarne ponudbe.

To tekmovanje je drugo največje svetovno kulinarino tekmovanje, na katerem sodelujejo državne, mladinske, vojaške in regionalne ekipe ter posamezniki z vsega sveta. Tekmovalci so bili iz več kot petindvajsetih držav sveta, med drugim iz Francije, Italije, Švedske, Kanade, Avstrije, Španije, držav Bližnjega vzhoda in drugod.

J. Ga.

Skupni projekt prekmurske in porabske občine

S kolesom skozi dve dolini

Partnerji iz porabske občine Verica in prekmurske občine Moravske Toplice v projektu Carpe diem – s kolesom skozi dve dolini so predstavili projekt v sejni sobi občine Moravske Toplice, nakar so se sodelujoči v projektu odpravili še na študijsko ekskurzijo z ogledom dobrih praks v okolici Moravskih Toplic.

Prijavitelj projekta na slovenski strani je bil Turistično-informativni center Moravske Toplice, na madžarski strani pa porabska občina Verica, sodelujoči partnerji pa so še občina Moravske Toplice, Madžarska narodna samoupravna skupnost občine Moravske Toplice in Zveza Slovencev na Madžarskem. Projekt sofinancira Evropska unija v okviru pobude INTERREG IIIA Sosedskega programa Slovenija - Madžarska - Hrvaška, njegova vrednost je nekaj nad 300.000 evrov, od tega bo Evropska unija sofinancirala 94 odstotkov, uresničevali pa ga bodo do konca naslednjega leta.

Ob tem je vodja projekta na slovenski strani Martina Vink Kranjec povedala, da gre za projekt, ki konkretno povezuje slovensko manjšino na madžarskem in madžarsko manjšino v Sloveniji. Glavni cilj je, izboljšati čezmejno sodelovanje in kulturno-turistično infrastrukturo na območju obeh občin in tako prispevati k razvitemu turističnemu in kulturnemu čezmejnemu prostoru. To povezovalje bodo uresničevali s turističnimi vsebinami, projekt pa med drugim vključuje postavitev dveh kulturno-turističnih interaktivnih centrov, po enega v vsaki občini, organizacijo skupnih prireditvev, ureitev dveh učnih poti in druge nove skupne produkte. Vse skupaj bodo nadgradili še s kolesarsko potjo skozi dve dolini od Prosenjakovca do Verice.

Koordinatorica projekta na madžarski strani Andreja Kováč je dodala, da trinideset milijonov forintov, ki so jih dobili na njihovi strani, veliko pomeni za občino Verica ob dejstvu, da ima ta občina letni

občinski proračun 25 milijonov tolarjev. S tem denarjem bodo lahko uresničili naložbe in projekte, ki bi jih sicer težko, med drugim bodo obnovili kulturni dom v Verici, kjer bo tudi turistično-informativni center, obnovljene prostore pa bodo uporabljali tudi za druge potrebe občine in manjšinske samouprave.

V obeh občinah se kot ena od redkih perspektivnih gospodarskih panog ponuja turizem, je povedala Martina Vink Kranjec, za kar pa potrebujejo boljšo infrastrukturo. Z vzpostavljenim čezmejnimi sodelovanjem, večjo prepoznavnostjo območja z novimi promocijskimi produkti in razvojem turizma bo projekt odprl nove tržne in turistične priložnosti ter tako povečal socialni in ekonomski razvoj čezmejne regije. Projekt Carpe Diem na slovenski strani pomeni nadgradnjo projektov Doživetja panonske gostoljubnosti in Raj za kolesarje, ki so ju uspešno uresničevali v preteklih letih.

Jože Gabor

Turistične prireditve

Ljutomer – V soboto, 9. decembra, od 8. do 13. ure Božični bazar pred Mestno hišo na Glavnem trgu, ki ga pripravlja Lokalna turistična organizacija Prlekija Ljutomer.

Selo – V nedeljo, 10. decembra, ob 9.30 se bo začel prvi vaško-gasilskem domu prvi Miklavžev pohod, dolg osem kilometrov, od Sela do cerkve Rotunda, Makoterjevega brega in gradu v Prosenjakovcih, od koder se bodo vrnil v Selo, kjer bo pogostitev.

Lendava – V soboto, 9. decembra, ob 10. uri bo na ploščadi pred hotelom Elizabeta Božični bazar v organizaciji Turizma Lendava. Ob božični ponudbi na petindevtedesetih stojnicah bo dogajanje spremljal nastop pevskega zbora Dvojezične srednje šole Lendava z božičnimi pesmimi, ob 11. uri bo predstava za otroke Praznična pošta gledališča Kuc-Kuc, ob 12. uri pa se bo s konjsko vprego pripeljal Božiček in obdaroval otroke.

Gornja Radgona – V torek, 12. decembra, ob 16.30 bodo Ustvarjalne delavnice na gradu. Zbirališče je v cvetličarni Marijana, delavnice pa bodo potekale na radgonskem gradu.

Mala Nedelja – V petek, 8. decembra, bo v učilnici župnišča božično-novoletna delavnica, ki jo pripravlja TD Mala Nedelja - Radoslavci.

Razkrižje – V soboto, 9. decembra, med 16. in 19. uro bo Božični bazar pred domom kulture na Razkrižju, ki ga pripravljajo učenci 9. razreda OŠ Razkrižje.

Murska Sobota – V soboto, 9. decembra, bo Stankov pohod po Pomurski planinski poti, ki ga vodi Stanko Sreš. **Gornja Radgona** – V soboto, 9. decembra, ob 9. uri bo v gasilskem domu smučarski sejem.

Črenšovci – V nedeljo, 10. decembra, ob 9.30 bo v Krogu začetek četrtega Miklavževega spusta po Muri, ki ga pripravlja gasilsko poveljstvo občine Črenšovci skupaj s prostovoljnimi društvi občin Beltinci in Črenšovci. Konec spusta bo v Srednji Bistrici.

Černjak novi predsednik Turistične zveze Slovenije

Na nedavni volilni skupščini Turistične zveze Slovenije so za novega predsednika izvolili Dominika S. Černjaka. Novega predsednika se spomnimo kot nekdanjega zelo prepričljivega predsednika Stranke mladih Slovenije, ki je imel tudi največ zaslug za to, da je stranka pred leti prišla v slovenski parlament.

Potem ko se je dolgoletni predsednik organizacije, v katero se povezujejo turistična društva iz vse Slovenije, dr. Marjan Rožič sklenil, da ne bo več kandidiral, se je postavljalo vprašanje kandidatov za njegovega naslednika. Vendar pa na volilni skupščini Černjak ni imel nobenega protikandidata in je tako postal predsednik, ki bo nadaljeval vodenje organizacije, ki ima že več kot sto let pomembno vlogo pri turističnem razvoju Slovenije z vključevanjem ljudi, ki si prizadevajo za turistični razvoj in urejenost svojih domačih krajev in domačega okolja.

J. Ga.

Miklavževanje na Cvenu že devetdesetič

Režeči se nemarnež z dolgim jezikom je spet rožljaj

Na Cvenu je bilo minulo soboto že približno devetdeseto miklavževanje. Parklji so rožljali na obhodu po vasi do združnega doma, kjer jih je pričakalo skoraj sto ljudi.

Predvsem otroci so domov odnesli darila, tako poredne kot pridne obiskovalce pa so strašili rjoveči parklji, ki so bili letos še posebno dejavni. »Parklji imajo zadnje čase naporno delo,« pravi predsednik Društva cvenskih čehof in diklin Darko Babič. Tistega, ki noče ali ne zna moliti, izpred škofa odvlečeta parklja, ki ga zunaj znata pripraviti do molitve.

Še pred 25 leti se bilo strahospoštovanje tolikšno, da so se otroci in tudi odrasli ob tem prazniku bali hoditi po cesti, pravijo starejši Cvenčani.

Fantje pa priznavajo, da dandanes v svojih vrstah težko skličejo veliko skupino kandidatov za preobleko. Letos se jih je zbralo osemnajst, kar je za dva več kot lani. Miklavža je tako spremljalo več kaplanov in župnikov, evangelist, dekan, ministrant in paliconosec. Prireditve je povezoval škofo, ki je nemalo krat pozvonil in poklical parklja. Ta sta imela po dva gonjača, ki sta ju komaj krotila. Kaznivala nista le porednih, ampak vse, ki sta jih uspela pograbit. Napetost ni popustila niti za minuto. K temu je prispeval tudi košar, ki je z ježevko divjal med obiskovalci in jih opominjal, da morajo skleniti roke.

Vsako leto črni in beli poleg domače vasi obiščejo še enega ali dva kraja. Letos so gostovali še v Ljutomeru, velikokrat pa so že nastopali v drugih krajih Prlekije in Prekmurja ter pred štirimi leti v parlamentu. Sodeč po zapisih v Knjigi cvenskih fantov je obred miklavževanja na Cvenu star že približno 90 let.

Vesna Vrabelj

GALERIJA - MUZEJ LENDAVA

Do konca januarja v gradu Lendava razstava ob 45. obletnici revolucije na Madžarskem

Do konca januarja v Galeriji - Muzeju Lendava 70 let akademskega kiparja Ferenc Kralja, retrospektivna razstava v gradu, v avli kulturnega doma in Sinagogi Lendava

STALNE RAZSTAVE

KULTURA HETIŠKEGA TEKSTILA - stalna etnološka razstava

Grad na preži - razstava srednjeveškega orožja in topov

Razstava OLORIS, najdbe iz bronaste dobe

Etnološka zbirka

Spominska soba ak. kiparja

Györgya Zala:

pohištvo iz časa meščanstva in stara

lekarna

1000 let kovanja denarja na

Madžarskem

Odprto vsak dan med 8. in 16. uro,

v soboto, nedeljo in praznikih med

10. in 14. uro.

TURIZEM LENDAVA

9. decembra od 10. do 13. na ploščadi pred hotelom Elizabeta

Božični bazar 2006: nastop pevskega zbora DSŠ Lendava, Praznična pošta - predstava za otroke, pestra ponudba na stojnicah, obisk Božička in obdarovanje otrok.

DRUGE PRIREDITVE

Decembra ob 16.30 v Knjižnici Lendava ure pravljic za predšolske otroke

Vsak drugi torek v mesecu v madžarskem jeziku in vsak tretji torek v slovenskem jeziku.

Do 7. decembra ob 19. uri v Knjižnici Lendava koncert Classic Quartetta

Še nekaj mest!

Nostalgčno novoletno potepanje ...

Tri dežele – tisočera doživetja

Južna Dalmacija-BiH-Črna gora

29.12., 5-dnevni program samo 59.990 SIT/os.

28.12., 6-dnevni program samo 69.990 SIT/os.

Program, ki je »zadelek v črno« v vseh letnih časih! Split-Mostar-Medjugorje-Dubrovnik-Ston-Korčula (pri daljšem programu tudi najlepši biseri Črne gore). S polpenzioniranim silvestrovanjem v Neumu (vidljiva v črni)!

Odhodi avtobusov: Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj, Otočec.

SONČEK
080 19 69
www.soncek.com

SONČEK TUI potovalni center

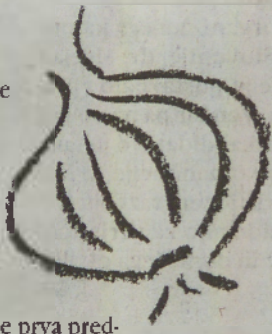
Slovenska 52
02 521 4192
MURSKA SOBOTA

World of TUI

Zaradi uživanje čebule boste med sodelavci sicer na črni listi, a možnosti, da zbolite za rakom na jetrih ali na debelem črevesju, bodo manjše, ugodno pa vpliva tudi na živčevje. Odlične lastnosti čebule poznamo že stoletja, najnovejša raziskava newyorške univerze pa je prva predstavila lastnosti različnih vrst čebule. Ugotovili so, da vsebuje čebula močnejšega okusa več antioksidantov in je zato učinkovitejša v boju proti raku. V testiranje so vključili tudi šalotko, ki se je kljub majhnosti izkazala za enega najučinkovitejših antioksidantov.

Rešitev: BORBA ZA SEVERNO MEJO, RUDOLF MAISTER

1. nagrada KNJIGA LAHKO JEM, mag. Branislava Belović
Ivanka Kovačič, Ormoška cesta 30, 9240 Ljutomer

2. nagrada Vestnikov odsevni brezrokavnik, evrokalkulator in evrodenarnica
Peter Marinkovič, Prisojna 10, 9252 Radenci

3.-7. nagrada majica
Ludvik Županec, Globoka 47 a, 9240 Ljutomer
Vera Prajndl, Police 22, 9250 G. Radgona
Irena Anderlič, Mota 33, 9240 Ljutomer
Slava Škrobar, Janžev Vrh 39, 9252 Radenci
Danica Rigler, Podgrad 3, 9250 Gornja Radgona

**Izžrebanci boste prejeli
potrdila oz. nagrade po pošti.**

1. nagrada: knjiga Lahko jem, mag. Branislava Belović, **2. nagrada:** Vestnikov odsevni brezrokavnik, evrokalkulator in evrodenarnica, in **3.-7. nagrada** majica.

Pravilno rešitev - označena polja - napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo **Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota**, do petka, **15. decembra 2006**.

Rešitev:

Ime in priimek:

Naslov:

Branko ČASAR,
kuharski mojster
v gostilni Pri Lovenjaku
v Polani

Rulada s prekajeno šunko

3 rumenjaki, 3 beljaki, 100 g brokolija, 15 g česna, sol, poper, rožmarin, muškatni oreh

Za nadev: 160 g skute, 10 cl navadnega jogurta, 50 g čebule, 150 g prekajene šunke, 120 g rdeče paprike, sol, poper

Brokoli drobno sesekljamo. Beljake stepemo v trd sneg, začínimo s sesekliman česnom, soljo in poprom ter odišavimo z rožmarinom in muškatnim oreščkom. Dodamo rumenjake, sesekljan brokoli in rahlo premešamo. Folijo premažemo z maslom in položimo v pekač. Na folijo damo maso in jo enakomerno razmažemo na pol centimetra debelo. Damo v ogreto pečico in pečemo 6 minut pri 175 °C. Pečeno maso ohladimo in ohlajeni odstranimo folijo. Premažemo s pripravljenim nadevom, potrosimo s sesekljano rdečo papriko in zvijemo v rulado. Vse skupaj zavijemo v folijo in damo za dve uri na hladno. Nato folijo odvijemo, rulado narežemo in ponudimo. Za dekoracijo lahko uporabimo kisla jabolka, limonine rezine, zeleno solato ali motovilec.

Prilprava nadeva: Skuto pretlačimo, dodamo jogurt, sesekljano čebulo, mleto šunko in začimbe. Vse skupaj premešamo v gladko maso.

sol, poper, lovorjev list, kumina, peteršilj, 100 cl jušne osnove, 10 cl kisle smetane, 300 g krompirja

Maslo v kozici razpustimo in na njem posteklenimo na kocke narezano čebulo. Dodamo sesekljani česen ter olupljeno in naribano repo. Vse skupaj zalijemo z jušno osnovo, začimimo in na šibkem ognju kuhamo, da se živila zmehčajo. Nato pripravke za juho pretlačimo, ponovno pristavimo in dodamo na drobne kocke narezan krompir. Ko se krompir zmehča, dodamo kisló smetano, juho odstavimo z grelne plošče, potresemo s sesekljanim peteršiljem in takoj ponudimo.

File divje svinje z rozinami

600 g fileja divje svinje, 20 g peteršilja, 25 g korenja, 30 g čebule, 30 cl rdečega vina, 20 cl vode, brinov jagode, sol, poper, 80 g masla, 100 g rozin, 8 cl konjaka, 10 g sladkorja kristal, 15 g jedilnega škroba.

File divje svinje narežemo na centimeter debele rezine, solimo, popramo in položimo v skledo, kjer jih prelujemo z ohlajeno marinado (marinado pripravimo tako, da očiščeno korenje, peteršilj in čebulo narežemo na lističe, zalijemo z vinom in vodo, začnimo in vse skupaj prevmemo). Pustimo, da se meso marinira na hladnem dve uri. Nato ga pobерemo iz marinade, položimo na delovno površino in popivnomo odvečno tekočino. Maslo v ponvi segreјemo in na njem opremo fileje. Opечene prelоžimo v drugo posodo, na preostanku masla pa karameliziramo sladkor, dodamo oprane rozine, premešamo, zalijemo s konjakom in flambiramo. Nato zalijemo s precejeno marinado, ki smo ji primesali škrobno moko. Dodamo pečeno meso, vse skupaj prevmemo, po potrebi še začnimo in ponudimo.

Paradižnikove palačinke

Za palačinke: 400 g paradižnika, 10 cl vode, sol, poper, bazilika, 50 g sladkorja, 2 jajci, 120 g bele moke, olje za cvrenje

Za nadev: 100 g brokolija, 100 g skute, 1 jajce, 30 g čebule, sol, poper, pehtran

Paradižnik v hladni vodi splahnemo, razrežemo, damo v kozico in zalijemo z decilтром vode. Začini mo, pokrijemo in dušimo, da se paradižnik razpusti. Nato ga pretlačimo, da dobimo 20 cl paradižnikovega soka. Sok ohladimo, ga sladkamo ter primčsamo razzvrkljani jajci in moko. Vse skupaj povežemo v gladko maso za palačinke. V prvi pečemo palačinke, jih nadevamo z nadevom in zvijemo v rulado. Polagamo jih v pomaščen pekač in pečemo v pečici 20 minut pri 170 °C. Pečena poljubno razrežemo in postrežemo z mesom.

Nadev: Brokoli skuhamo v majhni količini slane vode, ohladimo in grobo sesekljamo. Dodamo pretlačeno skuto, jajce in začimbe. Vse dobro premešamo.

Redkvica s krompirjem

300 g redkvice, 400 g kuhanega krompirja, 3 cl kisa, 20 cl jogurta, 15 g gorčice, 5 cl olja, sol, poper

Redkvico grobo naribamo. Krompir narežemo na rezance. Razredčen kis razmešamo z jogurtom, gorčico, oljem, soljo in poprom. Vse sestavine v skledi rahlo premešamo in hladno postrežemo.

Koruzna torta

5 jajc, 170 g sladkorja, 2 cl pomarančnega soka, lupina pomaranče, 2 cl ruma, 150 g koruzne moke, 250 g marelične marmelade

Rumenjake in sladkor penasto umešamo, nato postopoma dodamo rum, sok pomaranče in narihano lupino. Dobro premešamo, dodamo koruzno moko in sneg beljakov ter skupaj narahlo premešamo. Damo v ponáščen in pomokan tortni model. Pečemo 50 minut pri 175 °C. Dobro ohlajeno torto dvakrat prerežemo, po prerezu namažemo z marelično marmelado, prav tako tudi po vrhu in ob straneh. Lahko jo okrasimo z vložnimi marelicami.

Po tistoj familiji, štero so s šume na Dolenjskon preselili v Pustojno, je Slovenija gratala poznana po cejfoj Evropi. Pa nej zavolo toga, ka se je familija nej ščela prilagoditi živilenskin norman državljanov v okolici, liki zatou, ka je Romska. Okouli togā so bile takše kerefeke, pravi Bela, ka so med vodilnimi v državi gratali napeti odnosi, pa je tak država gratala svetovno znana. Po vsen ton je takši logotip za Slovenijo, kak je pred kratkin vō na svetlo dana, nej potrejbjen pa tūdi nema prave forme. Oblika srca njemi ravno ne paše, pravi. Po prevodi pa premišlavanji angleški rejči v logotipi si je Bela na use tou tak spojeju:

*Slovenija ni kar tako,
v Sloveniji zdaj boljše bo,
nov logotip nam to pove,
Sloveniji zdaj boljše gre.*

Občutek logotip nam ta
v anglesčini lepo zazna,
ljubiti po slovensko bo
zdaj v pozabo kmalu šlo.

*Bo love po novem človek feel
ljubezni slast angleško pil
in malo teh Slovencev
strasti nas val zajel bo nov.*

*Angleško ljubiti bo lepo,
Slovenec zdaj začutil bo,
pod Alpami pa kmalu tak
bo v rodnosti nastajal mrak.*

ANGLEŠKI JEZIK:

SURPRISE (srprajz)

NEMŠKI JEZIK: DIE ÜBER-
RASCHUNG

(di überašung)

MADŽARSKI JEZIK:

A MEGLEPETÉS

(a meglepetes)

ŠPANSKI JEZIK:

LA SORPRESA

(la sorpresa)

ITALIJANSKI JEZIK:

LA SORPRESA

(la sorpresa)

FRANCOSKI JEZIK:

LA SURPRISE

(la sürpriz)

Z gumpiči se učimo tujih jezikov Presenečenje

Imate radi presenečenja? Kakšna prijetna prav gotovo. Ni lepšega, ko ti kdo od prijateljev prav nepričakovano podari kakšen bonbonček, čokoladico ali kakšno drobno pozornost. Ali pa, ko ti pove nekaj tako čudovitega, da se ti od ugodja razširijo zenice. Slaba presenečenja pa bolje, da jih sploh ne bi bilo. Čeprav so in bodo. Tudi gumpiči so polni presenečenj, koliko samo znajo, srečaš jih, ko jih najmanj pričakuješ, in če bi vedeli, kolikokrat se nas dotak-

nejo, bi bili vsi presenečeni. In ko jih srečaš, znajo pripraviti veliko presenečenje. Ste že poskusili?

Previde besed pripravljajo učitelji tujih jezikov iz Ljudske univerze v Murski Soboti, gumpiča pa je ilustriral mag. Marjan Vaupotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

Jaz pa pravim ...

Hočem ubogati, ampak včasih nagajam

Kolikokrat smo kot otroci sanjali, da bi bili radi odrasli, kaj vse bi lahko počeli in sploh nam nihče ne bi nič mogel. Ko gledamo skozi oči odraslega, pa bi kdaj dali tudi vse svoje izkušnje, pridobljene leti, da bi se lahko spet vrnili v čase, ko smo se lahko igrali, se podili, skrivali in se lovili, ko smo tudi nagajali in so nas starši morali kregati. Ali je danes kaj drugače, smo povprašali učence Dvojezične osnovne šole iz Dobrovnika.

Bi bili rajši otroci ali odrasli?

Martin: »Rajši bi bil odrasel, ker mi brat ne pusti, da bi delal to, kar dela on. Da bi se igral igrice pri računalniku, saj znam delati z njim.«

Eva: »Jaz bi bila tudi rada odrasla in bi rada kuhala tako kot mama in babica.«

Marija: »Jaz bi tudi bila odrasla, ker lahko greš v disko.«

Lea: »Rajši bi bila otrok, ker se lahko igram, vozim s kolesom in lahko divjam.«

Tjaša: »Lepo mi je biti otrok, ker se lahko kaj naučim.«

Dominika: »Če si odrasel, lahko greš v disko, se oblečeš tako, kot si želiš, ali pa z dečki naokoli.«

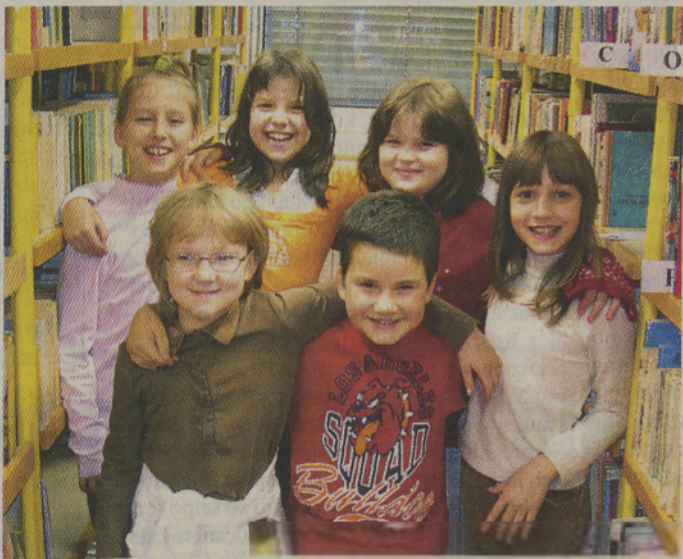
Kaj bi odrasli radi delali, če bi bili otroci?

Martin: »Ko so bili oni majhni, se niso mogli igrati igrice pri računalniku.«

Eva: »Želeli bi si kakšne igrače, Barbike, očki in dedki pa nogometno žogo, ki je nekoč niso mogli imeti.«

Kako nam starši pokažejo, da nas imajo radi?

Martin: »Nekaj nam kupijo ali nam kaj dajo.«

Zadaj stojijo od leve proti desni Lea Gavrič, Dominika Černi, Marija Pucko in Tjaša Piberčnik iz 3., spredaj pa Eva Pucko in Martin Makoter iz 2. razreda.

Marija: »Cartajo me kot mucko. Ko si večji, ti da mama svoje majice.«

Eva in Dominika: »Če ji pomagáš kaj delati in jo ubogaš, te objame in ti tudi kaj kupi.«

Lea in Tjaša (izmenično): »Pravijo mi ljubček pa angelček, zvezdica, srček, miška.«

Včasih pa se starši tudi kregajo?

Dominika: »Ja, ko ne ubogam ali ugovarjam, da ne bom česa delal.«

Tjaša: »Takrat ko pobegnem h konjem. Če se ne uboga, se lahko dobi kakšno na rit.«

Lea: »Kregajo se, kadar sem poredna.«

Marija: »Če ne pospravim jakne v omaro, ko mi reče, da pospravim sobo, in jaz nočem.«

Eva: »Jaz hočem mamo ubogati, samo včasih je ne ubogam, nagajam, včasih kam odidem, pa doma ne povem.«

Martin: »Mene pa mama krega, če udarim brata, ali ko odidem in me mora dedek iti iskat.«

Kako se počutite, ko vas kregajo?

Martin: »Saj nas starši nočejo kregati, ko vidijo, da smo poredni, pa nas morajo.«

Marija: »Pokličem babico po telefonu in se ji potožim.«

Tjaša: »Kako sem žalostna, najbolj razume moj plišasti kužek Pipi.«

Dominika: »Če me mama krega, grem k atiji, če me ati krega, pa k mami.«

Kdo ima prav, ko vas kregajo, starši ali vi?

Martin in Marija: »Mi, otroci.«

Eva, Tea in Dominka: »Starši.«

Tjaša: »Včasih jaz, včasih starši.«

A. Nana Rituper Rodež

Mladi pomagajo mladim

Kaj vse nam je uspelo v dobrem letu

Društvo za izobraževanje »Lógos« Ižakovci

Mladi zagnani fantje in dekleta iz Ižakovcev, ki želijo ustvarjati boljšo prihodnost za vse okrog sebe, so pred slabim letom ustanovili Društvo za izobraževanje »Lógos« Ižakovci. Prej so bili priključeni kot sektor k Društvu za kulturo in ljudsko izročilo Ižakovci, s katerim še sedaj sodelujejo. »Z druženjem in opravljanjem dobrih del spodbujamo drug drugega ter se hkrati veselimo aktivnosti, ki nas čakajo,« delo v društvu opisuje njegova predsednica Janja Vučko.

»Dokazali smo, da smo sposobni storiti marsikaj. Pripravljeni smo pomagati drugim, dajati zgled mlajšim,« dodaja Vučkova. In vse to so storili s pomočjo prostovoljne učne pomoči za osnovne in srednje šole, organiziranjem likovnih in športnih delavnic, rokodelskega krožka, folklorne, pevskega zbora, debatnega krožka, ur pravljic, plesnega tečaja, rekreacije, Bujraškega krosa na Otoku ljubezni, razstav, biltena ter organizacije in sodelovanja na prireditvah.

Kmalu so se jim pridružili še člani iz Beltincev in Melincev in tako društvo sedaj šteje okrog 120 članov.

Kaj delajo zdaj

»V likovnih delavnicah risemo, barvamo, izdelujemo čestitke in izdelke za božič, izrezujemo snežinke, delamo plakate in pripravljamo stvari za razstave. Vmes pojemo, se pogovarjamo in pazimo drug na drugega. Včasih se razdelimo v skupine, tako da ima vsaka svoje delo. Na rokodelskem krožku šivamo obleke za punčke, prtičke, kvačkamo, izdelujemo rože iz krep papirja ... Športne aktivnosti potekajo v telovadnicah OŠ Beltinci. Še vedno prevladuje nogomet, čeprav si vzamemo čas tudi za odbojko, rokomet, košarko, badminton in še kaj bi lahko naštevali. Število članov na športnih delavnicah se večja, nazadnje nas je bilo že štirideset. Ob petkih sta na sporedu folklor in ura pravljic,« pravi Vučkova.

»V likovnih delavnicah risemo, barvamo, izdelujemo čestitke in izdelke za božič, izrezujemo snežinke, delamo plakate in pripravljamo stvari za razstave. Vmes pojemo, se pogovarjamo in pazimo drug na drugega. Včasih se razdelimo v skupine, tako da ima vsaka svoje delo. Na rokodelskem krožku šivamo obleke za punčke, prtičke, kvačkamo, izdelujemo rože iz krep papirja ... Športne aktivnosti potekajo v telovadnicah OŠ Beltinci. Še vedno prevladuje nogomet, čeprav si vzamemo čas tudi za odbojko, rokomet, košarko, badminton in še kaj bi lahko naštevali. Število članov na športnih delavnicah se večja, nazadnje nas je bilo že štirideset. Ob petkih sta na sporedu folklor in ura pravljic,« pravi Vučkova.

Pri folklori se zabavajo ob učenju korakov znanih prekmurskih plesov in petju otroških pesmi. Ure pravljic potekajo v vrtnu v Ižakovcih in so namenjene najmlajšim, da poslušajo pravljice in si obenem razvijajo misli, se morda za hip umaknejo v svet pravljic, velikokrat pa na koncu narišejo še tisto, kar so si ob poslušanju predstavljali.

Učna pomoč za učence osnovne in srednje šole

Med tednom ponujajo prostovoljno učno pomoč učencem

je postala znana, vsaj za naju. Na seminarju smo bili precej aktivni, delali smo večinoma v skupinah, za začetek so nam najprej razložili razlike in podrobnosti med Svetom EU, Evropsko skupnostjo, Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo ter nekaj o zgodovini EU. Spoznala sva načine dela drugih organizacij, nekaj primerov dobrih praks, obiskali so nas gostje in nam predstavili svoje različice dela, na primer delo skavtov, mladinskih organizacij, nacionalnih agencij, delo v oratorijih in sodelovanje osnovnih ter srednjih šol na mladinskih pobudah z

Ustvarjanje v likovni delavnici

osnovne in srednjih šol iz Ižakovcev. »Morda se komu le zatakne pri kakšni snovi v šoli ali pa izostane od pouka zaradi bolezni in ve, da nas lahko kadar koli pokliče. Z veseljem pomagamo,« zatrjuje Vučkova.

Ker pa so v njihovih prostorih tudi računalniki, so se odločili, da se bodo učili osnov računalništva, v začetku prihodnjega leta pa slepega desetprstnega tipkanja. Člani društva se tudi izobražujejo. V novembru sta se tako dva člana izobraževala na seminarju Dajmo mladim zagon 2, ki ga je razpisala Nacionalna agencija programa MLADINA, je povedala Vučkova: »Učili smo se, kako usposobiti mladinske voditelje, in o tem, kako se lotevati domačih projektov in projektov Evropske unije. Marsikatera neznana stvar

univerzo v Mariboru. Pogovarjali smo se o kompetencah, ki jih moraš imeti kot dober mladinski voditelj. Naredili smo podroben pregled razpisov in projektov, predvsem za Nacionalno agencijo, hkrati pa sva pridobila še veliko novih prijateljev.«

Pred kratkim so pripravili razstavo Jesen ponuja svoje čare, občasno pa izdajo tudi bilten za vso vas, v katerem predstavljajo svoje aktivnosti.

K sodelovanju želijo privabiti vse, ne le najmlajše, zaradi tega so za 18. december 2006 organizirali predavanje Zdenke Založkar - Divjak z naslovom Problemi vzgoje v sodobnem času, ki ga bo popestril nastop ženske vokalne skupine Laetitia. Poseben program pa bodo pripravili tudi ob božiču.

Vanja Poljanec

Siddharta končala turnejo v Soboti

S sobotnim koncertom v dvorani osnovne šole III v Murski Soboti se je končala turneja Petrolea znane slovenske skupine Siddharta po srednje velikih in manjših mestih naše države.

Siddharta je na soboškem koncertu, kjer je bilo prepovedano kajenje in točenje alkoholnih pijač, odigrala predvsem repertoar s svojih dveh albumov Petrolea in Rh, v primerjavi s koncertom v Ljutomeru 30. septembra letos pa je nekoliko spremenila vrstni red odigranih skladb. Tako je enega svojih prvih hitov, Pot v X, tokrat uvrstila že na začetek, medtem ko ga je v Ljutomeru pustila prav za konec dodatka. V Murski Soboti se je koncert pred le do polovice napolnjeno dvorano končal po dveh urah in petnajstih minutah z dodatkom štirih skladb, od katerih je zadnje mesto pripadlo komadu Son-

ce. Zanimivost koncerta je bila, da je klavirist Tomaž Okroglič Rous prav na njem dočkal svoj 30. rojstni dan in mu je čestitala tudi soboška publika. V predprodaji so stale vstopnice za koncert štiri, na dan nastopa pa pet tisočakov.

T. K., foto: N. J.

ŠPORT MINULI TEDEN

NOGOMET CIPOT V IDEALNI ENAJSTERICI

29-letni napadalec Domžal Ermin Rakovič je bil na prireditvi v Ljubljani izbran za najboljšega nogometaša leta 2006 v Sloveniji po izboru Sindikata profesionalnih nogometašev Slovenije. Idealna enajsterica leta: Jasmin Handanović (vratar), Branko Ilič, Fabijan Cipot, Ivan Knezović, Bojan Jokić (branilci), Zajko Zeba, Goran Arnaut, Enes Demirović (zvezni igralci), Zlatan Ljubijankić, Ermin Rakovič, Valter Birsa (napadalci). Najboljši igralec 2. SNL je Dalibor Voluš (Bonifika), za laskavi naslov pa se je potegoval tudi nogometaš Mure 05 Denis Žilavec. (Foto: N. J.)

NOGOMET ŠEST-NAFTAŠEV IMA PROSTE ROKE

Po končanem jesenskem delu prvenstva v 1. SNL sta stroka in vodstvo kluba ocenila učinek Nafta v prvem delu sezone. Po globlji analizi so se odločili, da se šestim igralcem ponudi možnost, poiskati nov klub, saj v jesenskem delu niso zadovoljili. Na tem seznamu so: Goran Ristić, Dušan Bogdanović, Gregor Zore, Matej Ozim, Leon Halas in Igor Šostarič. Omenjene sicer še veže pogodba z NK Nafta do konca sezone, a si v dogovoru s klubom lahko najdejo nov klub. Nekdanji reprezentant Zoran Pavlovič prav tako odhaja, najverjetneje k Factorju, o novih imenih pa zaenkrat še ni konkretnih informacij. Nafta bo začela priprave za nadaljevanje spomladanskega dela sezone v petek, 12. januarja 2007. (F. B.)

MALI NOGOMET

8. krog 2. SFL **vzhod**: Bioterme Mala Nedelja – Marinci Veščica 5 : 3 (Dovečar 2, Sovič 2, Jurčec; Golob, Baumgartner, Plohl), Martinišče Codex – Cerkevnik 5 : 6 (Hajdić 2, Jambrovič, Škedelj, Kuhar), Benedikt – Slovenske gorice 6 : 8, Nazarje – Tomaž 3 : 6. Vrstni red: 1. Tomaž 20, 2. Nazarje, 3. Bioterme (oba po 15), 4. Slovenske gorice 13, 5. Marinci Veščica, 10, 6. Martinišče Codex, 8, 7. Cerkevnik, 5, 8. Benedikt, 4, 9. Miklavž, 1. Na tradicionalnem 9. **Dogarjevem memorialu** v Turnišču so zmagali Veterani Turnišča, ki so v finalu ugnali trenerje ODNT Lendava po kazenskih strelah s 4 : 3 (v regularnem delu 1 : 1). Strelca sta bila Lutar in Rob. Tekma za 3. mesto: OZT Murska Sobota – ZTE 4 : 6 (Škaper, Ivanič, Rous, Jančar; Kaman 3, Rozsa, Kovacs, Dobos). Pod okriljem **ŠZ Ljutomer** poteka 1. sezona medobčinske lige. Izidi 2. kola: ŠD Cven – Caffè Perla II 3 : 3, Caffè Perla I – Šafarsko 2 : 4, ŠD Grlava – Euroshop 3 : 4, ŠD Bunčani – ŠRD Kostanjevica – Stara C. 5 : 2, Krka Ljutomer – M-Power 1 : 9. Vodita M-Power in ŠD Bunčani s 6 točkami pred Caffè Perlo II in ŠD Cven, po 4. (F. H. M., M. J.)

DVORANSKI HOKEJ

Mladi hokejisti Triglava Predanovci so na mednarodnem turnirju v Budimpešti zmagali v kategoriji U-12. Z 2 : 0 so premagali Subotico, s 15 : 0 SM Kolegiumom B, z 1 : 0 Rosco in z 9 : 0 SM Kolegium. Gregor Fujs je bil najboljši igralec, Nino Berke strelca, Tomi Šebjanič pa vratar. V kategoriji U-15 in U-18 je Triglav zasedel tretje mesto. (T. G.)

KOŠARKA

Igralci Radenske Creativa Sobote so v 8. krogu 1. B SKL gostovali v Litiji in presenetljivo zmagali z 78 : 77 (25 : 23, 21 : 20, 18 : 14, 14 : 20). Strelci za Sobočane: Majc 19, Dominko 17, Špešič 14, Vojčič 13, Šuran 7, Pok in Juteršnik po 3, Novak 2. Vodijo Hopsi Polzela (7 : 1) pred Novo Gorico (7 : 0), Sobočani (5 : 3) pa so tik za vodilnimi. V soboto ob 17.30 bodo igrali doma s Parklji Bežigrad. Izida 2. kroga **pomurske lige**: Lindau Lendava – Ljutomer 92 : 54 (Balazek in Hozjan po 17, Vidak 13; Horvat 19, Šiškin 15, Munda 9), Street ball klub Gornja Radgona – Beltinci 64 : 47 (Gomboc 28, Niderl 18; Novak 15, Balazek 14), prost PSK Ljutomer. Pari 3. kroga: PSK Ljutomer – Lindau Lendava, Ljutomer – Street ball klub G. Radgona, Beltinci – Krog, prosti G. Petrovič.

KEGLJANJE

Na kegljišču KK Radenska v Radencih je potekalo izbirno tekmovanje za nastop na državnem prvenstvu. Območna tekmovalna skupnost Prekmurje – Prlekija ima na državnem prvenstvu zagotovljena štiri mesta v moški in eno v ženski konkurenci. Med 20 moškimi in 12 ženskami so si po dveh nastopih udeležbo na državnem prvenstvu zagotovili: 1. Milan Kovačič, 1258 podrtih kegljev, 2. Franc Šebjanič, 1148, 3. Branko Marinič (vsi Radenska), 1142, 4. Dušan Radaković (Nafta), 1121, in Sonja Rojnik, (Radenska), 1040.

PIKADO

Izidi 1. kola slovenske lige **Center A**: Bull Shoot – Strela 0 : 3 (4 : 13), Kobansko – Top-Gun 0 : 3 (3 : 14), Pinochio – Stadion 0 : 3 (2 : 15); **Vzhod A**: Dokležovje – Siko pikado team 0 : 3 (8 : 9), Biser – Anja 3 : 0 (10 : 7), Tropic Dart team – Škorpion 3 : 0 (10 : 7), Kuronja – Bandoheros 0 : 3 (7 : 10). Četrti krog 1. **slovenske B-lige**: Vrtič Dolič – ŠD Grad 9 : 8, Horvat boys Radovci – Pančor Domažinci 8 : 9, Goričanka Radovci – Friend s team G. Slaveči 4 : 12, Bandidos Grad – Dva v enem Kovačevci 7 : 9, Vodi Friend s team, 12, Goričanka, Pančor in Dva v enem imajo, po 9. (T. G., M. J.)

ROKOMET

Rokometaši Pomurja iz Murske Sobotice so v 9. krogu 2. **slovenske lige** vzhod v gosteh tretjič izgubili in s tem tudi izgubili vodstvo na lestvici. Šmartno 99 jih je doma premagalo z 32 : 30 (17 : 13). Prekmurci so v zadnji minuti vodili s 30 : 29, nato pa so domačini dosegli tri zadetke. Strelci: Ovsenjak 9, A. Kolmanko 7, A. Smodiš 4, Zanjko- vič in M. Kozelj po 3, Bencak 2, Buzeti in D. Smodiš. Prvi del srečanja med Arcontom Radgono in DŠR Aleš Praznik je bil izenačen. V drugem polčasu so imeli gostje ves čas prednost. Ko je že kazalo na zanesljivo zmago gostov (25 : 30), so domačini znižali na dva zadetka zaostanka. Nato pa so napravili nekaj stoodstotnih priložnosti in upanje na prvo zmago je splavalo po vodi. Gostje so zmagali s 33 : 29. Strelci: Arconta: Petraš 8, Zorko 7, Žinkovič 5, Đukić 3, L. Klun in Kocuvan po 2, Hojs in Šijanec. V naslednjem krogu so Radgončani prosti, Pomurje pa gosti Črnomelj. (T. G., N. K.)

V 7. krogu 1. SNL za člane so Pucončani gostili petkratne državne prvake in vodilno ekipo prvenstva Maribor

Sladka zmaga Keme

Dvoboj doslej še neporaženih ekip je bil izredno dramatičen vse do zadnje partije. Številni ljubitelji bele žogice so lahko tri ure in pol uživali ob odlični in bojeviti igri domačinov, ki se niso ustrašili doslej še edinih neporaženih igralcev v ligi Komca in Slovaka Illasa.

Za potek srečanja sta bili odločilni prvi dve partiji, ko je Ropoša najprej premagal Illasa kljub zaostanku 0 : 2 v setih in 7 : 10 v tretjem setu ter tako dosegel svojo najpomembnejšo zmago v ligi. Tudi Horvat je imel zaostanek 0 : 2 proti Zafošniku in 1 : 2 proti Illasu ter obe partiji odločil v svojo korist. Temu je treba dodati še izredno pomembno zmago Plohla nad Komcem v petih setih. Po neverjetnem vodstvu domačinov s 4 : 0 so gostje znižali na 4 : 2. V igri dvojic sta Horvat/Plohl v treh setih na razliko premagala dvojico Komac/Illas. Piko na i je dodal Horvat, ki je po izredni igri premagal Komca za veliko zmago, s katero so naredili prvi korak k osvojitvi naslova državnih prvakov. V zadnjem krogu prvega dela igrajo doma z Melaminom.

Prva zmaga puconške Keme proti Mariborčanom je gotovo zgodovinskega pomena. S tem se strinja tudi trener Pucončanov Štefan Kovač. »Vsaka stvar pride prvič, še posebej pa sem vesel, da se je to zgodilo v dvorani v Puconcih

Reprezentant Horvat (desno) se je znova izkazal.

KEMA OSTALA BREZ ČETRTRFINALA

V zadnjem krogu predtekmovanja v srednjeevropski super ligi so Pucončani gostili slovaško Nitro in dosegli zanesljivo zmago. Računali so, da se bodo z zmago uvrstili v četrtfinale tega tekmovanja, ker bi se izenačili s češkim Banikom, s katerim so bili v medsebojnih dvobojih boljši za nekaj setov. Nihče namreč ni računal, da bi Čehi lahko odvzeli točko vodilnim Avstrijcem, ki so ena najboljših evropskih ekip. Zgodilo se je prav to. Čehi so »čudežno« remizirali, saj so

Avstrijci poleg tega še tri partije predali brez borbe. Ropoša je izgubil proti najboljšemu gostu Benču, Horvat ni oddal niti seta, Plohl pa le dva. Pucončani so tako zasedli tretje mesto v skupini in se bodo borili za uvrstitev od 9. do 12. mesta, kar je tudi lep dosežek. **Kema Puconci** – UKF Nitra 6 : 1 (Horvat/Plohl – Benč/Ištokovič 3 : 2, Plohl – Ištokovič 3 : 0, Horvat – Čukan 3 : 0, Ropoša – Benč 2 : 3, Horvat – Ištokovič 3 : 0, Plohl – Benč 3 : 2, Ropoša – Čukan 3 : 0).

Horvat – Illas 3 : 2, Ropoša – Komac 0 : 3, Plohl – Zafošnik 2 : 3, Horvat/Plohl – Komac/Illas 3 : 0, Horvat – Komac 3 : 1; **LM-KO Lendava** – Melamin 1 : 6 (Rošič – Vidmar 0 : 3, Mrak – Vodusek 0 : 3, Stojanovič – Jazbec 0 : 3, Mrak – Vidmar 0 : 3, Rošič – Jazbec 0 : 3, Stojanovič – Vodusek 3 : 2, Stojanovič/Mrak – Jazbec/Vodusek 0 : 3); Edigs – Sobota 1 : 6 (Orešnik – Žibrat 3 : 1, Jazbič – Ko-

Na 1. državnem TOP-turnirju za mladince in mladinke v Zalogu je nastopilo osem Pomurcev, ki so ob dobri igri dosegli lepe uvrstitve. V najboljši skupini se je moral Jan Žibrat, ki je veljal za prvega favorita, zadovoljiti z drugim mestom in rezultatom 5 : 2 (zmagal je Slodej z Mute). Dominik Škraban je z enakim rezultatom zasedel tretje mesto. V drugi skupini je zmagal Dominik Maček s 6 : 1, Andraž Vovk (3 : 4) pa je bil peti. V tretji skupini je s 6 : 1 zmagal Gorazd Horvat, Grega Nerat (1 : 6) pa je bil osmi. Pri dekletih je v drugi skupini Maja Železen s 5 : 2 zasedla zelo dobro tretje mesto, Ula Vukan pa v tretji skupini s 4 : 3 četrto.

cuvan 1 : 3, Avbelj – Koščak 1 : 3, Jazbič – Žibrat 2 : 3, Orešnik – Koščak 2 : 3, Avbelj – Roudi 2 : 3, Jazbič/Avbelj – Kocuvan/Košćak 2 : 3); Ilirija – LM-KO 6 : 2 (Tvrtkovič – Mrak 3 : 2, Ignjatovič – Rošič 3 : 0, Capan – Stojanovič 0 : 3, Ignjatovič – Mrak 3 : 0, Tvrtkovič – Stojanovič 2 : 3, Capan – Rošič 3 : 0, Ignjatovič/Tvrtkovič – Stojanovič/Mrak 3 : 1, Ignjatovič – Stojanovič 3 : 0).

M. U., M. J., foto: J. Z.

Med tednom so bile odigrane prve odbojarske tekme četrtfinala pokala Slovenije

Uspeh Sobočanov v Kamniku

Po pričakovanju so bili uspešni tudi igralci Galexa Mira, ki so na domačem parketu premagali Astec Triglav s 3 : 0 (22, 21, 15). Podobno kot v prvenstvenem srečanju so bili Sobočani veliko boljši od Kranjčanov. Še najbolj izenačeno je bilo v prvem nizu, potem pa gostje niso mogli več slediti igralcem Galexa Mira, ki so si pred povratnim srečanjem zagotovili skorajda neulovljivo prednost in s tem nastop na sklepem turnirju. Galex Mir: Fujs, Vračarič, Pupič, Kovačec, Čeh, Pančar, A. Grut, Horvat – libero, Marič, Novitovič. Drugi izidi: Logatec – Krka 3 : 0, Prevent Gradnje IGM – Autocommerce 1 : 3, Marchiol Prvačina – Salonit Anhovo 3 : 1.

Konec tedna pa se je z 11. krogom nadaljeval prvenstveni ples v

odbojarskih ligah. Papirnati favoriti v 1. DOL za moške so bili tudi člani OK Galex Mir iz Murske Sobotice, ki so gostovali v Kamniku pri Calcitu, ki so s prejšnjima dvema zaporednima zmagama, kot kaže, krizo prebrodili. Toda soboška ekipa, ki je bila že lani zelo kvalitetna, je s Fujsovim prihodom samo še pridobila in visoka uvrstitev na prvenstveni lestvici ni nobeno preseženo. Sobočani imajo dober izbor igralcev, saj imajo tudi na klopi primerne zamenjave. To se je potrdilo tudi v tej tekmi, ki so jo po izenačenem začetku, saj je v prvem nizu odločala podaljšana igra, gladko dobili Sobočani s 3 : 1 (26, 18, 18, 19). S tem so se obdržali pri vrhu prvenstvene lestvice. Drugi izidi: Logatec – Marchiol Prvačina

Salonit	11	10	1	27
Prvačina	11	7	4	22
Galex Mir	11	7	4	22
Krka	11	6	5	19
Triglav	11	5	6	14
Kamnik	11	5	6	13
Logatec	11	3	8	10
Fužinar	11	1	10	5

0 : 3, Salonit – Astec Triglav 3 : 2, Krka – Fužinar Metal Ravne 3 : 1. V 12. krogu igrajo Sobočani doma z Logatcem. Tekma bo v soboto ob 20. uri.

V 8. krogu 2. DOL za moške so Beltinci gostili Svit in klonili z 0 : 3 (-16, -24, -23). Vodi Olimpija (23) pred Svitom in Partizanom Fram po 18, Beltinčani (7) pa so deveti.

V naslednjem krogu igrajo v gosteh z moštvom SIP Sempeter. Ljutomer pa je v 9. krogu 3. DOL gostoval pri vodilni Turbini in izgubil z 1 : 3 (-14, -18, 22, -23). Vodilna Turbina ima 24 točk, 9. Ljutomer 4.

Še 9. krog 3. DOL za ženske vzhod: DŠR Murska Sobota – Slovenj Gradec 3 : 0 (20, 16, 17), Ruše – ŽOK Puconci 0 : 3 (-22, -24, -20), Krovstvo Borovnik Zreče – Sonimex Radenci 0 : 3 (-19, -15, -14). Vodita Valšped in DŠR Murska Sobota s po 23 točkami, 4. ŽOK Puconci (16), 8. Sonimex Radenci (11). Pari 10. kroga: DŠR Murska Sobota – Ruše, Sonimex Radenci – Mežica, ŽOK Puconci – Krovstvo Borovnik.

Milan Jeršič

Murska Sobota je postala v letu 2006 slovenska šahovska metropola

Naslov državnih prvakov v Maribor, Sobočani peti

Po šahovskem festivalu, s katerim so proslavili 70-letnico Šahovske zveze Slovenije, v hotelu Diana v nedeljo končana 1. državna članska šahovska liga

Da je bilo prvenstvo ves čas zanimivo in negotovo, dokazuje, da so si šahisti ŽSK Maribor Lancom z vele mojstri Zdenkom Kožulom, Duškom Pavasovičem, Adrianom Mihaljčičinom, Gyulo Saxom in Georgom Mohrom ter mednarodnima mojstroma Janezom Barletom in Tadejem Sakelškom naslov zagotovili šele v zadnjem kolu. S solidnim petim mestom, kar je vsekakor lep uspeh, so se izkazali tudi domači igralci, katerih osnovni cilj je bil obstanek v ligi.

Ribli z 2 točkama iz 6 partij in jaz s 3 točkami iz 8 partij,« je povedal domači mednarodni mojster Štefan Cigan, ki se je sponzorjem zahvalil za podporo.

Preostali rezultati – 4. kolo: ZM Branik – Dr. Milan Vidmar 4 : 2, Gorenjka Lesce – LŠK Metalka 2,5 : 3,5, Radenska Pomgrad – Ptuj 1,5 : 4,5 (Ruck – Volokitin remi, Ribli – Beljavski 0 : 1, Cigan – Maksimenko remi, T. Gruškovnjak – Polajžer 0 : 1, Gjurjan – Mazi 0 : 1, Lazar – Roškar remi), Triglav Krško – ŽSK Maribor 2 : 4; 5. kolo: N. Gorica – Branik 2 : 4, Ptuj – Krško 4

Potem ko je bilo v nedeljo v Murski Soboti končano državno ekipno prvenstvo najboljših slovenskih šahistov, se obeta že v nedeljo, 10. decembra, v hotelu Diana še en velik šahovski dogodek. ŠD Radenska Pomgrad namreč organizira 17. mednarodni turnir v pospešenem šahu. Začetek tekmovanja bo ob 9. uri, igralo pa se bo devet kol po švicarskem sistemu s časom razmišljanja 15 minut na igralca. Skupni nagradni sklad znaša 266.000 tolarjev, nagrada za zmagovalca pa je 60.000 tolarjev. Nagradjeni bodo tudi najboljši igralci z nižjimi kategorijami. Na lanskega turnirja z rekordno udeležbo 104 šahistov iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske je zmagal slovenski vele mojster po rodu iz Ukrajine Adrian Mihaljčičin, najboljši domači igralec pa je bil na 9. mestu Štefan Cigan.

bor 2,5 : 3,5; 7. kolo: ŽSK Maribor – Branik 3 : 3, Ptuj – N. Gorica 4 : 2, Dr. Milan Vidmar – Krško 3 : 3, Gorenjka – Radenska Pomgrad 1 : 5 (Nevedniči – Hulak remi, Ankerst – Ribli 0 : 1, Mencinger – Cigan remi, Illijin – T. Gruškovnjak 0 : 1, Kozamernik – Gjurjan 0 : 1, Truta – Lazar 0 : 1); 8. kolo: Branik – Radenska Pomgrad 3 : 3 (Palac – Ruck remi, Gyimesi – Ribli, Tratar – Cigan 1 : 0, Veličkovič – T. Gruškovnjak 0 : 1, Zape – Gjurjan remi, Supančič – Lazar remi), Krško – Gorenjka 4,5 : 1,5, N. Gorica – LŠK Metalka 2,5 : 3,5, ŽSK Maribor – Ptuj 3 : 3; 9. kolo: Ptuj – Branik 2 : 4, LŠK Metalka – ŽSK Maribor 2,5 : 3,5, Dr. Milan Vidmar – N. Gorica 2,5 : 3,5, Radenska Pomgrad – Krško 3 : 3 (Hulak – Nikolič, Ribli – Dizdar, Cigan – Muzičuk, T. Gruškovnjak – T. Kos, B. Kovač – Meštrovič in Lazar – Štajner remi). Vrstni red: 1. ŽSK Maribor, 30,5, 2. Branik, 29, 3. Ptuj, 28,5, 4. Krško, 26, 5. Radenska Pomgrad, 24,5, 6. Dr. Milan Vidmar, 23, 7. LŠK Metalka, 21,5, 8. N. Gorica, 21, 9. Gorenjka, 13 (izpadla iz lige).

Milan Jerše, foto: J. Z.

Vele mojster Ruck (levo) je bil pomembna okrepitev Sobočanov.

»Veseli nas, da smo brez večjih pretresov osvojili kar 9 moštvenih točk, od tega smo po trikrat zmagali in remizirali, dvakrat pa izgubili. Najbolj so se izkazali mladi upi: Tomi Gruškovnjak s 5 točkami iz 8 partij ter Denis Gjurjan in Aleš Lazar s 4 točkami prav tako iz 8 partij. Od preostalih velja pohvaliti Krunoslava Hulaka, ki je osvojil 3,5 točke iz 5 partij, in Roberta Rucka, ki je v konkurenci vrhunskih vele mojstrov na prvi deski osvojil polovico možnih točk. Nekoliko slabša sva bila Zoltan

: 2, LŠK Metalka – Radenska Pomgrad 2 : 4 (Svešnikov – Ruck remi, Farago – Hulak 0 : 1, Šebenik – Cigan remi, Podlesnik – T. Gruškovnjak remi, Šoln – Gjurjan remi, Novak – Lazar 0 : 1), Dr. Milan Vidmar – Gorenjka 4,5 : 1,5; 6. kolo: Branik – Gorenjka 4 : 2, Radenska Pomgrad – Dr. Milan Vidmar 3 : 3 (Ruck – Šolak remi, Ribli – Kovačević 0 : 1, Cigan – Jelen remi, T. Gruškovnjak – Bašagić remi, Gjurjan – Gombač 1 : 0, Lazar – Guid remi), Krško – LŠK Metalka 3,5 : 2,5, N. Gorica – ŽSK Mari-

ŠPORT MINULI TEDEN

DOBRO OBISKAN SOBOŠKI SMUČARSKI SEJEM

Čeprav snežna odeja še ni pokrila pomurske pokrajine, so v Murski Soboti pripravili sejem nove in rabljene smučarske opreme. V organizaciji športne zveze je potekal v športni dvorani OŠ I. Največje zanimanje je bilo za otroške smuči, »pancerje« in drugo splošno opremo. Na ogled je bilo tudi nekaj vrhunskih smuči, skratka za vsakogar nekaj. (Foto: J. Z.)

MIKLOŠEV TEK IN POHOD

Športna zveza Murska Sobota in Združenje atletskih sodnikov sta pripravila 4. Miklošev tek in pohod. Start tekačev in tekačic je bil na atletskem šolskem stadionu OŠ I, od koder se je odpravilo na pot do kroškega broda okrog 60 pohodnikov in ljubiteljev nordijske hoje. Rezultati tekov članov do 35 let: 1. Anton Holdinar (AK Lenart), 2. Andrej Špelič (Kokrica); nad 35 let: 1. Marjan Rozmarič (Banovci), 2. Štefan Fujs (AS Triglav), 3. Rudolf Roman (TS Radenska); članice do 35 let: 1. Simona Gomboc (Ivanovci), 2. Polonca Reihss (Ljutomer), 3. Sonja Gomboc (Murska Sobota); nad 35 let: 1. Jelka Vrbnjak (Ljutomer), 2. Olga Flisar Holcman (AS Triglav); ml. kategorije: 1. Urška Martinec (OŠ III Murska Sobota). (Foto: N. J.)

BADMINTON

V Medvodah je potekal 2. pozivni turnir za sestavo jakostne lestvice BZS, na katerem je sodelovalo 26 tekmovalcev in 19 tekmovalk. Oba zmagovalca starostne kategorije do 19 let sta iz vrst BK Mladost Lendava. Pri fantih je prvo mesto zasedel Iztok Utroša, pri dekletih pa Nika Koncut. Njena klubska kolegica Sabina Magyar je bila peta. Pri mešanih dvojicah sta zasedla Utroša in Koncutova 3. mesto. (F. B.)

JUDO

Tradicionalnega 43. mednarodnega turnirja za pokal Nagaoka v Ljubljani, na katerem so sodelovali tekmovalci iz štirih držav, so se udeležili tudi pomurski predstavniki. Najbolje so se odrezali člani JK Murska Sobota, ki so v kategoriji mlajših deklic in dečkov osvojili kar štiri zlate medalje: Sašo Šarčević (do 34 kg), Tim Kovačič (do 42 kg), Damir Miholič (do 50 kg) in Tina Barber (do 32 kg). Drugi so bili Uroš Kavčič (do 55 kg), Tilén Apšner (do 81 kg), Mario Kramberger (do 66 kg) in Katja Rudaš (do 48 kg), tretji pa Luka Barber (do 60 kg), Jon Jerebic (do 90 kg) in Mateja Korpič (do 32 kg). Dve prvi mesti sta za JK Lendava zasedli Maja Adanič (do 24 kg) in Tadeja Hozjan (do 63 kg), druga sta bila Lovro Kočila (55 kg) in Katja Kavaš (52 kg), tretja je bila Saša Tompa (do 48 kg) in Tadeja Hozjan (do 63 kg), peti pa Denis Adanič, Andrej Pohajda, Goran Varga in Andrej Brda (KBV Lendava) pri ml. članih. (F. B., M. J.)

STRELSTVO

V Ljubljani je bila 2. kontrolna tekma z zračno puško za sestavo državne reprezentance. Izidi članov: 1. Izidor Hreščak (Vremščica), 592 (100) krogov, 2. Rajmond Debevec (Olimpija), 592 (99), 3. Željko Moičević (Grosuplje), 589 (98), 4. Gorazd Kocbek (J. Jurkovič), 589 (97), 5. Robi Markoja, 585 (98), 6. Gregor Maučec (oba Turnišče), 585 (96), 8. Dušan Žiško (Tišina), 584, 10. Samo Ftičar (Črenšovci), 581; mladinke: 4. Saša Marija Ratnik (Tišina), 385. Na velikem mednarodnem tekmovanju strelcev z zračno pištolo v Zagrebu pa je tekmovalo 50 strelcev iz petih držav. Med udeleženci turnirja sta bila tudi člana ŠSK COAL Petišovci Aleksander Ciglarič, ki je bil s 564 krogi 23., Milan Cofek (556) pa 33. (F. B., M. J.)

KARATE

S. K. I. zveza Slovenije je organizirala v športni dvorani OŠ Apače drugi del državne lige. Odlično so se odrezali člani Karate kluba Sho-kan Apače, ki so zasedli dve prvi ter po eno drugo in tretje mesto. Rezultati gostiteljev – kate ekipno, malčki/malčice, ekipni državni prvaki in postavi: Blaž Kuzmič, Lucija Bukošek, Niko Vučko in Timo Potočnik; ml. dečki/deklince, ekipni državni prvaki v postavi: Amadeja Bratuša, Eva Lenart in Rene Peterneš; st. dečki/deklince, 2. v postavi: Anja Vlaz, Veno Jaša Grujič, Sandra Hozjan in Matjaž Rožec; člani/članice, 3. v postavi: Polona Rožec, Urban Žan Grujič in Matej Maruško. (O. B.)

Najboljši pomurski športniki leta 2006

Športno uredništvo Vestnika pripravi ob koncu vsakega koledarskega leta slovesno razglasitev najboljših pomurskih športnikov, športnic in ekip. Tokratna slovesnost bo nekoliko kasneje, in sicer 11. januarja 2007, v Kulturnem domu Beltinci.

Zato vas, spoštovani bralci, pozivamo, da sodelujete v anketi za izbor športnikov in športnic ter športnih kolektivov, ki so se leta 2006 še posebno izkazali na svojem področju. Vaše glasovnice, izključno originalne iz časopisa, lahko pošljete na naslov: Športno uredništvo Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali po elektronski pošti: milan.jerse@p-inf.si. Odgovore pričakujemo do vključno četrтка, 4. januarja 2007.

Že vnaprej hvala za sodelovanje! Med prispeleimi odgovori bomo izžrebali pet dobitnikov denarnic za evro kovance.

V pomoč vam ponujamo imena najuspešnejših tekmovalk in tekmovalcev ter predstavnikov moštvenih športov, ki so s svojimi uspehi zaznamovali letošnje leto. Razvrstite jih po vrstnem redu od prvega do tretjega mesta. Točkovanje: 1. mesto 5 točk, 2. mesto 3 in 3. mesto 1 točka.

Predlogi za športnika Pomurja (po abecednem vrstnem redu):

Štefan Cigan (šah), Aleksander Ciglarič (strelstvo), Fabijan Cipot (nogomet), Mitja Dič (kickbox), Dominik Dominko (judo), Dejan Fujs (odbojka), Matej Fujs (atletika), Andrej

Gorjak (pikado), Davor Gregorinčič (atletika), Grega Horvat (odbojka), Mitja Horvat (namizni tenis), Milan Kovačič (kegljanje), Jure Kuhar (rokoborba), Stanislav Kuzma (nogomet), Boštjan Maček (trap), Alen Malnar (motociklizem), Robi Markoja (strelstvo), Robi Mesarič (hokej na travi), Mitja Sedmak (rokoborba), Marko Slavič (kasaštvo), Simon Špilak (kolesarstvo), Iztok Utroša (badminton), Jan Žibrat (namizni tenis), Denis Žilavec (nogomet).

Predlogi za športnico Pomurja:

Mihaela Čirič (rokoborba), Andreja Drevenšek (odbojka), Polonca Hüll (karate), Simona Gomboc (atletika), Tina Jureš (atletika), Marika

Kardinar (kegljanje), Tina Kuplen (rolanje), Jasmina Maček (trap), Urška Martinec (atletika), Sonja Roman (atletika), Polona Rožec (karate), Sonja Sapač (kegljanje), Lea Števanec (šah), Maja Uršič (judo), Mateja Zver (nogomet).

Predlogi za pomursko ekipo 2006:

AK Pomurje – PDU, BK Mladost Lendava, HK Pliva Lipovci, KK Radenska, KK Ljutomer, KK Radenska Creativ Sobotka, NK Nafta Lendava, NTK Kema Puconci, NTK Sobotka, OK Galex Mir, RD Gornja Radgona, RD Sobotka, SD Janka Jurkoviča od Sv. Jurija ob Ščavnici, SD Kolomana Flisarja Tišina, ŽNK Pomurje.

GLASOVNICA – POMURSKI ŠPORTNIKI LETA 2006

MOŠKI:	ŽENSKE:
1.	1.
2.	2.
3.	3.
EKIPJE:	Ime, priimek in naslov pošiljatelja:
1.	
2.	
3.	

Pozor, prihaja evro: še 24 dni

Višji limiti na osebnih računih

Če vas karkoli v povezavi z evrom zanima, nam, prosimo, svoje vprašanje posredujte po elektronski pošti vanja.poljanec@p-inf.si ali na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom za evro kotiček.

Kaj se bo zgodilo z našim limitom po 1. januarju 2007?

Sprememba stanja vašega osebnega računa bo vidna na januarskem bančnem izpisku. Vaš limit, ki ga uporabljate, pa bo zaokrožen, in sicer bo višji od dosedanjega. Limiti naj bi znašali po prvem januarju od 200 evrov za študentske račune do 5000 evrov pri najpomembnejših bančnih strankah.

Bodo naši čeki po 1. januarju ostali enaki?

Z uvedbo evra bodo novi tudi čekovni blanketi, ki bodo veljali za plačila v evrih. Sedanje čke v tolarjih lahko imetniki izdajate do 31. decembra 2006, banka jih bo sprejemala v unovčevanje do 15. januarja 2007. Po 1. januarju 2007 boste lahko izdajali le čke v evrih, ki bodo napisani na novih čekovnih blanketih. Te bodo banke začele izdajati v drugi polovici decembra.

Bom po 1. januarju še lahko plačal položnico iz leta 2006?

Zadnji dan negotovinskega poslovanja (plačevanja s položnicami) je 29. december 2006 v tolarjih, po novem letu je brezgotovinski promet izključno v evrih. Položnico, izdano v letu 2006, bodo banke sprejemale do konca januarja, vendar le, če bo imela le-ta poleg tolarskega tudi evrski znesek.

Kovanci v obtok šele po 1. januarju 2007

Od 15. decembra dalje bomo državljani lahko v bankah kupili začetne pakete evrskih bankovcev, za 3000 tolarjev bomo dobili paket različnih apoenov evrskih kovancev v vrednosti 12,52 evra. Od 1. decembra bodo pakete kovancev lahko kupovala podjetja, za paket kovancev v vrednosti približno 200 evrov bodo odštela okoli 48.000 tolarjev.

POZOR!

Evrski kovanci s slovensko nacionalno stranjo ne smejo v obtok pred 1. januarjem 2007, njihova uporaba pred tem datumom, na primer v kateri od članic evroobmočja, pomeni prekršek.

Vanja Poljanec

Slomškova 23 prodana

Mestna občina Murska Sobota je prodala za 110 milijonov tolarjev ministrstvu za pravosodje objekt v Slomškovi ulici 23 v Murski Soboti, v katerem je bila policijska postaja. Javnega razpisa ni bilo, »ker ga po zakonodaji ni treba objaviti, saj je nepremičnino kupila država in gre za javni interes«, so sporočili iz urada župana Antona Štiha.

Občina in ministrstvo sta torej sklenila neposredno pogodbo, pogodbeni cena pa je bila določena na osnovi sodne cenitve in ne tržne vrednosti objekta ali izbiranja kupca med več ponudbami. Nepremičnino je ocenil po naročilu Mestne občine Murska Sobota sodni cenilec mag. Milan Šadl na 110 milijonov tolarjev, cenitev za pravosodno ministrstvo pa je opravil Stanislav Žiga in je bila za več kot deset milijonov nižja. Po uredbi o razpolaganju s premoženjem države in občin je najnižja prodajna cena za nepremičnine ocenjena vrednost.

S prodajo nepremičnine se je na prvi seji s sklepom o prodaji občinski svet strinjal, vendar z dopolnilom, da morajo biti pred sklenitvijo prodajne pogodbe svetniki obveščeni o pogodbeni ceni. Kot so sporočili iz županovega urada, se je Anton Štihec pred podpisom pogodbe po telefonu pogovarjal z vsakim svetnikom posebej, obveščali pa so jih tudi pisno.

M. H.

Sončkova šola za starše

Zveza Sonček in Pomursko društvo za cerebralno paralizo sta organizirala v sklopu šole za starše otrok s cerebralno paralizo in strokovne delavce izobraževalne delavnice. Prva dva dneva so s predavateljema mag. Francem Prosnikom in Marijo Božič obravnavali delovanje družine, partnerskih odnosov in invalidnost v družini, tretji dan pa so z gostjo Elzo Sabolič namenili besednemu in nebesednemu sporazumevanju. Izobraževanja se je udeležilo štirideset strokovnih delavcev iz vrtcev in šol, ki jih obiskujejo otroci s posebnimi potrebami, vključeni v redne oblike varstva in izobraževanja, ter petindvajset staršev otrok s posebnimi potrebami in članov društva.

Namen izobraževanja je, pomagati staršem pri vzgoji otrok, da bi dosegli samostojno in neodvisno življenje s sprejemanjem odgovornosti za svoje odločitve. Ob tem pa je pomembno, da kljub invalidnosti otroka starša, partnerja znata poskrbeti tudi zase in da ohranita vez.

M. H.

Motorna vozila

VOZILA NA POLOŽNICE PO VAŠI IZBIRI - Z MINIMALNO DOKUMENTACIJO (možnost brez kaska)! F-AVTOCENTER, Plinarniška 1, Maribor, tel.: 228 30 00. m000422

Kupim osebni avtomobil Zastava 101, 128 in Yugo, Renault 9, 11, Peguot 205 in Golf diesel I in II. Tel.: 041 675 652 m001073

JUGO, ZASTAVO in druga vozila kupim. Možen odvoz. Tel.: 041 532 054, Šnajc. m001148

Posesti

ENOSOBNO STANOVANJE v M. Soboti damo v najem. Tel.: 051 255 125. m001127

GOZD v Bodoncih in Vadarcih kupim. Tel.: 557 12 07. m001131

ENOSOBNO STANOVANJE, 44 m², v M. Soboti damo v najem. Tel.: 031 741 036. m001161

VINOGRAD, 13 arov, v Sebeborcih, 400 trsov, renski in laški rizling, manjši sadovnjak, v celoti zazidljiva parcela, vzhodna sončna lega, prodam. Tel.: 521 18 26, zvečer, ali 041 799 794. m001176

DVOSOBNO STANOVANJE v središču Beltinec, opremljeno, klima in lastna garaža, zelo lepo urejeno, novejša zgradba, prodam. Tel.: 041 282 720. m001191

SONČEK
POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO
prostovoljne prispevke nakazujte na račun:
02496 - 0092393969

STORITVE

EKOLOŠKO KURILNO OLJE
POSREDNIŠTVO KURILKO
Tel.: 54 59 280
POREDOŠ, s. p., Brezovci 69a, 9201 Puconci

KURILNO OLJE, PREM OG
UGODNE CENE IN MOŽNOSTI PLAČILA! Tel.: 57 88 200
KURVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p., G. Bistriča 51

EUROWELDING
Kolesarska 10, Tropovci, Tišina
041 72 30 80, 040 16 15 81
Montaža kuhinj, dnevnih sob, spalnic, jedilnic, pisarniškega pohištva, polaganje laminatov in stopnišč po ugodnih cenah

GEO-VRTINA D. O. O.
Obširna ulica 40, 9000 Murska Sobota, tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 809
Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih voda za ogrevanje s toplotno črpalko, oskrbo s pitno vodo, zalivanje kmetijskih površin, ponikovanje, čiščenje vodnjakov, vgradnja potopnih črpalk, izdelava hidrogeoloških poročil.

STROJNI TLAKI
031 330 235 • T/F 02 55 31 036
Milenko Lanjšček, s. p., Kruplívnik 88 a, 9264 Grad

ZASEBNA AMBULANTA ZVONIMIR CESAREC
2. oktobra je začela v Veržejju obratovati zasebna ambulanta medicine dela, prometa in športa.
- Opravljajo preventivne zdravniške preglede delavcev, voznikov vseh kategorij vsak delavnik dopoldan, voznikov kategorij A, B, F in H tudi ob sredah popoldan.
- Preglede opravljajo hitro, kakovostno in po konkurenčnih cenah.
- Pokličite 584 44 60.
Zasebna ambulanta Zvonimir Cesarec, Maistrova 7, Veržej

TRISOBNO STANOVANJE v Ljutomeru prodam. Tel.: 031 646 277. m001192

VEČ PARCEL GOZDA v Zenkovcih in Bodoncih prodam. Tel.: 031 664 521. m001193

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE v središču M. Soboti, delno opremljeno, damo v najem. Tel.: 041 773 289, 531 12 89. m001194

Kmet. mehanizacija

ŠKROPILNICO ZA VINOGRAD Zupan, ventilatorsko, 200 l, ugodno prodam. Tel.: 031 795 180. m001149

KUPIM TRAKTOR, cistemo, trosilnik gnoj, prekucno prikolico. Tel.: 041 679 937. m001051

MOTOR ZA KOSILNICO BCS ACME, serija 1, diesel, lahko z okvaro, za rezervne dele, kupijo. Tel.: 553 10 63. m001135

TRAKTOR SAME LASER, letnik 1988, 40/h, lepo ohranjen, prodam. Tel.: 041 339 490. m001164

TRAKTOR INTERNACIONAL CASE, 4 x 4, 73 KM, letnik 1985, komfortna kabina, prednja hidravlika in kardan. Prodaja je možna s pluzno desko ali brez nje. Zelo dobro ohranjen. Tel.: 041 331 931. m001168

KOMBAJN CLASS DOMINATOR 98 SL MAXI, 200 km, 3,9 m, adapter z vozičkom in 5-vrstni »oroš« za koruzo, klima, ugodno prodajo. Tel.: 041 331 931. m001169

TRAKTOR DEUTZ FAHR DX 4,30, 4 x 4, 8 KM, letnik 1985, komfortna kabina, prednja zavora, v odličnem stanju, in tribrazdni plug Lemken, 14 col, ugodno prodajo. Tel.: 051 356 256. m001170

TRAKTOR STEYR 8130, letnik 1986, sejalnica Panonija, 3 m, škropilnico Agromehnika, 400 l, 10 m širine, prodam. Tel.: 041 647 079. m001177

TRAKTOR IMT 560, letnik 1988, kabina in kompresor, v zelo dobrem stanju, in traktor Torpedo 48, letnik 1990, ugodno prodajo. Tel.: 040 847 839. m001181

TRIBRAZDNI OBRAČALNI PLUG znamke Regent in 850 kg mešalec z droblilnikom prodam. Tel.: 041 646 277. m001192

dam. Tel.: 041 543 684. m001183

TRAKTOR TORPEDO 75 KM, pogon 4 x 4, motokultivator Gorenje Muta s frezo in mulčar prodam. Tel.: 041 854 052. m001185

MASEY FERGUSON 175 z multipoverjem, 75 KS, Steyr 190, z bočno koso in plugi ter orig. varnostni lok Deutz prodam. Tel.: 051 682 633. m001198

GOZDARSKO VITLO, obračalni plug, žitno sejalnico in mlin za zrnje prodam. Tel.: 031 606 595. m001200

Storitve

POTREBUJETE DENAR, PA NISTE KREDITNO SPOSOBNI, IMATE PA VOZILO? IMAMO REŠITEV. PLAČILO NA POLOŽNICE, VOZILO VAM OSTANE! AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA 9, MB, tel.: 228 30 20 m000409

NEMŠČINO USPEŠNO INŠTRUIRAM za vse šole, pripravljam na maturo in prevajam. Prof. Tanja Huber, s. p., Kardoševa 4, M. Sobota, tel.: 031 718 972, 541 14 56. m001180Razno

PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO ETIKS 35 kW, na drva ali olje, in Štadler 44 kW, vse rabljeno 3 mesece, ugodno prodam. Tel.: 031 581 769. m001136

TROSED in dva fotelja zelene barve (60.000 sit) ter sestavljivo omaro za dnevno sobo 340x230 cm, (40.000 sit), vse lepo ohranjeno, prodam. Tel.: 523 15 53, zvečer, GSM: 040 479 469. mtu

KUPIJEMO rastoča drevesa, večje količine (hrast, češnja). Tel.: 041 286 823. m001141

Preključim veljavnost Zaključnega spričevala OŠ Kapela, letnik 1965/66, na ime Franc Lah, Očeslavci 12, Sp. Ivanjci. m001147

SEDEŽNO GARNITURO – masivno, 2 x tro-

sed, ki se lahko razvleče v posteljo in dva fotelja, prodam. Tel.: 031 409 954. m001201

REZERVOAR ZA KURILNO OLJE kot nov prodam za 40.000 SIT. Tel.: 031 596 951. m001163

DRVA ZA KURJAVO v metrih, hrast in gaber. Tel.: 040 938 073. m001175

Delo

IŠČEMO OSEBO Z IZKUŠNAMI V DIREKTNI PRODAJI. DELO DOPOLDAN, VIKENDI PROSTI. Medical line, d. o. o., Maistrova ulica 16, Kamnik, tel.: 041 643 220 m000361

Zaradi povečanega obsega dejavnosti ZAPOLIMO 3 VOZNIKE TOVARNIH VOZIL z 1 letom izkušenj v mednarodnem prometu z ustrežno izobrazbo in izpitom kategorij C in E. Prevozi v zahodno Evropo, zaslužek 340.000 do 460.000 sit za 9.000 do 13.000 km/mesečno. Prijave sprejemamo po telefonu 041 613 864 ali S. Rojko, d. o. o., Štrekljeva 60, Maribor. m001090

Podjetje Roto, d. o. o., Gorška ulica 150, Čemelavci ponuja stanovanje za družino z možnostjo zaposlitve – hišnik/-ca, vzdrževalec/-alka s srednješolsko izobrazbo. m001196

RAZPIS PROSTEGA DELOVNEGA MESTA za opravljanje del in nalog ELEKTRIČAR - ELEKTRONIK. Razpisni pogoji: poskusno delo tri mesece, znanje nemškega ali angleškega jezika, poznavanje računalništva, tri leta delovnih izkušenj pri delih električar - elektronik. Rok prijave 8 dni po objavi na naslov: Branko Šilec, s. p., Drbetinci 4 b, 2255 Vitomarci, tel.: 586 10 24. m001199

RAČUNALNIŠKA ŠOLA 2F, d. o. o., PE Maribor išče izobraževalne svetovalce za širše območje Pomurja. Tel.: 230 28 80, 031 852 295. Šola 2F, d. o. o., Strma ul. 8, Maribor. m001203

Našima najdražjima
Mariji Dervarič
iz Kruplívnik
in
Jelki Šarotar
iz Murske Soboti
ob obletnici njune smrti
V SPOMIN
vsí njuni

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI
DAMIR BANFI, s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: 02 53 48 060, FAKS: 02 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja
Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB – kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p., Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.,
Kopališka ul. 2, Murska Sobota
D. E. POGREBNISTVO
telefon: 02 521 37 00
KOMPLETNE POGREBNE STORITVE: UREDITEV DOKUMENTOV
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJIH
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km UREJANJE ZELENIC
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti
Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

POGREBNE POTREBSČINE – PREVOZI POKOJNIKOV IN UREJANJE ZELENIC
MILORAD JURIČ, s. p.
Ravenska c., MRLIŠKA VEŽA, 9231 BELTINCI
Tel.: 02/542 22 40, GSM 041/641 148
V NUJNIH PRIMERIH OB VSAKEM ČASU PO TEL.: 02/523 17 01

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
samo daleč je ...
V bolečih srcih pa ostaja
svetla luč tvoje ljubezni
in dobrote.*

V SPOMIN

13. decembra bo minilo eno leto žalosti
od takrat, ko nas je zapustila naša draga
mama, babica, prababica, tašča, sestra in sestrična

Irena Ficko

iz Radovec 16 a

Hvala vsem, ki se je spominjate,
prižigate sveče in prinašate cvetje.

Žalujochi vsi njeni najdražji

*Kakor kaplje smo na veji,
veter pihne, padejo.
Kratko naše je življenje,
dnevi hitro minejo.*

V SPOMIN

9. decembra bosta minili
dve leti žalosti od takrat,
ko nas je zapustil dragi

Franc Jud

iz Kuzme 93

Iskrena hvala za vsako lepo misel, podarjeno cvetje in prižgane svečke.

Vsi tvoji najdražji

*Čas prehitro teče,
pet let te že med nami ni.
V temnem, črnem grobu mirno spiš,
a v naših mislih
iz dneva v dan z nami si.*

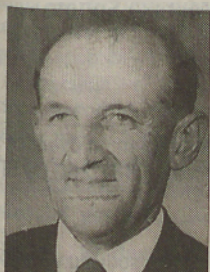
V SPOMIN

Zoltan Filo

Selo 37

Hvala za vsak položen cvet,
za vsako prižgano svečko.

Vsi tvoji najdražji

*Ni te na pragu niti v hiši,
nihče več tvojega glasu ne sliši.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sveče ti gorijo
in rože ti v spomin cvetijo.*

V SPOMIN

4. decembra mineva leto žalosti od takrat,
ko nas je zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

Vladimir Grabar

iz Fokovec 46

Tvoji najdražji

*Nešteto sveč ti je zgorelo,
nešteto solz se je izlilo,
a nič več te ne zbudi,
samo vsak dan bolj boli,
ker te več med nami ni.*

V SPOMIN

8. decembra bo minilo 16 žalostnih let
od takrat, ko nas je za vedno zapustil
naš

Ludvik Časar

iz Križevac v Prekmurju

Hala vsem, ki mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi

*Morala si umreti,
da si zaradi bolečin nehala trpeti,
vendar ti nisi umrla kakor vsi,
ti boš umrla, ko bomo umrli mi.*

ZAHVALA

Po petih mesecih hude bolezn
nas je v 71. letu zapustila ljuba žena, mama, tašča, babica,
prababica in sestra

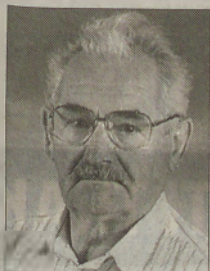
Marija Vučko

iz Dolnje Bistrice 22

Vsem, ki ste ji v teh težkih dneh stali ob strani in ji pomagali,
se iskreno zahvalujemo.

Hvala tudi vsem, ki ste darovali za svete maše, dobrotelne
namene, cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujochi vsi njeni

ZAHVALA

V 83. letu nas je za vedno zapustil
dragi mož, atek, dedek, pradedek

Jernej Anželj

iz Gubčeve ulice 4
v Gornji Radgoni

Ob boleči izgubi se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom,
prijateljem, znancem in sosedom, ki ste ga pospremili
na njegovi zadnji poti ter darovali za svete maše, cvetje
in sveče ter nam izrekli sožalje.

Hvala dr. Benkovi, gospodu župniku za pogrebni obred,
pevcem gasilskega okteta za odpete žalostinke, govorniku
in pogrebništvu Vrbnjak.

*Žalujochi: žena Terezija
ter hčerki Anka in Silva z družinama*

*Srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin nate
bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 59. letu nas je
za vedno zapustila draga žena, mama,
hčerka, babica, sestra in tašča

Marija Marič

iz Bratočec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvalujemo vsem, ki ste ji stali ob
strani med njeno težko boleznijo, in vsem, ki ste jo pospremili
na njeni prezgodnji zadnji poti, nam pa izrekli iskreno sožalje.

Vsi tvoji, ki te pogrešamo

*Tiho, mirno in pošteno si živela,
ljubila si delo in življenje.
Sedaj za vedno si zaspala,
a spomin nate bo ostal večno.*

ZAHVALA

V 92. letu je prenehalo biti plemenito
srce naše drage mame, tašče, babice,
prababice in sestre

Jožefe Mataj

s Petanjec 86

Z bolečino v srcih se iskreno zahvalujemo
vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem
ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali za svete maše in
dobrotelne namene ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala g. župniku Čehu za pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke, sosedu Marjanu za slovesne
besede in pogrebništvu Banfi.

Vsi tvoji, ki te pogrešamo

*Hvala ti, mama, za rojstvo - življenje.
Hvala za čast, za ljubezen, skrb.
Hvala za bisere, stikane v trpljenje.
Hvala ti, mama, hvala za vse.*

ZAHVALA

V 82. letu je tiho zaspala naša ljubljena
mama, tašča, sestra, babica in prababica

Marija Vučak

iz Strukovec 45

Z bolečino v srcu se zahvalujemo vsem,
ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani,
izrekli ustna in pisna sožalja, darovali vence in sveče
ter v dobrotelne namene.

Iskrena hvala g. duhovniku Simonu Severju,
pevcem za odpete žalostinke, Meliti za ganljive besede
slovesa in pogrebništvu Banfi.

Hvala vsem, ki ste pokojnico v tako velikem številu pospremili
na njeni zadnji poti, se je spomnili s toplo mislijo in besedo
ter pokazali, da ste jo spoštovali in imeli radi.

*Žalujochi
tvoji najdražji*

ZAHVALA

V 91. letu se je ustavil korak
drage mame, babice in prababice

Helene Domjan

iz Bodoncev 114 a

Ostali so sadovi njenih pridnih rok;
ljubezen, ki nam jo je podarila in nas družila.

Iskrena hvala g. duhovniku, pevcem žalostink,
pogrebništvu Banfi ter vsem sorodnikom,
sosedom in prijateljem.

Žalujochi vsi njeni

ZAHVALA

Po hudi bolezn nas je
v 78. letu starosti zapustil
dragi mož, oče, tast in dedi

Štefan Ferencek

iz Cvetne ulice 22 v Murski Soboti

Z žalostjo in bolečino v srcih se ob boleči izgubi iskreno
zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli
sožalje, darovali vence, šopke, sveče, za svete maše in druge
dobre namene.

Hvala osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu. Posebej
hvala g. župniku za obred ter pevcem iz M. Sobote in Kobilja za
odpete žalostinke in pogrebništvu Komunala M. Sobota. Hvala
sodelavcem NLB M. Sobota in Omege, d. o. o., G. Radgona. Hvala
tudi vsem, ki ste prišli od blizu in od daleč ter mu izkazali v tako
velikem številu zadnje slovo.

Žalujochi vsi njegovi najdražji

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 8. december - 00.00 SNOP - 05.00 Dobro jutro, Simona, Marjan - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 08.15 Petkova tema - 09.00 Poročila - 09.10 TV As, Relax - 09.45 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljamo vam - Od petka do petka - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagraduje - 18.30 Radijski knjižni sejem (Nevenka Emri) - 19.00 Poročila - 19.05 Mladi val - 20.00 Ugasni televizor! Bojan Peček - 24.00 SNOP

SOBOTA, 9. december - 05.00 Dobro jutro! - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Biba buba baja, ponovitev - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Potepajte se z nami - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Evropski magazin - 12.45 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Odvisnost, zakaj? (Bojan Rajk) - 15.00 Literarni drobci - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Pesem našega srca, narodnozabavna lestvica - 19.00 Poročila - 19.15 Kdor poje ... oddaja o zborovskem petju in nato Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Slovenija, od kdaj lepote tvoje, Bojan Rajk, poslušalci, gostje ... - 24.00 SNOP

NEDELJA, 10. december - 05.00 Dobro jutro! 07.00 Druga jutranja kronika! - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih Slovencih (Silva Eory) - 08.00 Misel in duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja: Uroš Ravbar, svetovni popotnik - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Čestitke, šport - 17.00 Na narodni farmi - 19.00 Poročila - 20.00 Samo za vas (Samo Budna) - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 11. december - 05.00 Vedro v dobro jutro! Boštjan, Irma - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 08.15 Porodnišnica, šport - 09.15 Pomurec, Pomurka meseca in internetna anketa - 10.00 Poročila

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
srednji val 648 kHz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Moje srce še ne spi - Ans. Toneta Rusa
2. Reci da boš moja - Spev
3. Zgodba z morja - Vandrovci
4. Daj srcu srce - Dvojčici z Janezom
5. Pobarvala sva liste - Ans. Tonija Verderberja

PREDLOGA

- Ljubi ne odhajaj - Tapravih 6
- Draga veš imam te rad - Ptujskih 5

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Mura - Moira
2. Mini-maxi - Prekmurska godba Bakovci & Nada Ivanič
3. Moja Sobota - Dorina
4. Strta violina - Langa
5. Crni vran - Halgato Band

PREDLOGA

- Mame več ni - Torpedo Band
- Božične želje - Drago Jošar

Nagrado (kaseto) glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme Jožica Debelak, Petanjci 80, Tišina.

Polnjene kupone pošljite do ponedeljka, 11. decembra 2006, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

- 10.05 Obvestila - 10.15 Srečujemo se v Evropi (Dejan Fujs) - 11.00 Poročila - 11.15 Oaj, kak san zlufo! - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Kak je indak fajn bilou (Milan Zrinski) - 24.00 SNOP

TOREK, 12. december - 05.00 Vedro v dobro jutro! Vida, Bojan - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 08.00 Poročila - 08.30 Besede, besede - 09.00 Poročila - 09.15 Med dvema ognjema - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Specialiteta tedna - Očka, aktiviraj se! Akcija urada za enake možnosti - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Kratki stik - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Jukeboks - 24.00 SNOP

SREDA, 13. december - 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabika in Duško) - 07.40 Peter Poročnik iz Beograda - 08.00 Poročila - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izvivi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Župan MO Murska Sobota Anton Štilhec - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 NSTSNMV, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Mursko-morski val, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 14. december - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 06.45 Zadnjih 24 - 07.40 Zagrebško pismo, Iva Lukačič - 08.00 Poročila - 09.15 Kuharski nasvet - 10.00 Poročila - 10.15 Specialiteta tedna - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Očka, aktiviraj se in O EU - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio, Anja, Maša, mali gostje - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Geza se zeza, zabava, glasba, nagrade ... - 24.00 SNOP

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 7. decembra: ob 18.00 ameriška vojna drama Kače na letalu (Samuel L. Jackson, Julianna Margulies, r.: David R. Ellis), ob 20.00 ameriška romantična drama Čudovito leto (Russell Crowe, Marion Cotillard, r.: Ridley Scott)

Petek, 8. decembra: Filmske projekcije odpadejo zaradi koncerta!

Sobota, 9. decembra: ob 18.00 ameriško-angleška komedija Borat (Sacha Baron Cohen, Daniel Castro, r.: Larry Charles), ob 20.00 Kače na letalu

Nedelja, 10. decembra: ob 16.00 ameriški družinski animirani film Ledena doba 2 (r.: Carlos Saldanha), ob 18.00 Čudovito leto, ob 20.00 Borat

Ljutomer

Sobota, 9. decembra: ob 19.30 ameriška grozljivka Žaga III (Tobin Bell, Angus Macfadyen, r.: Darren Lynn Bousman)

Nedelja, 10. decembra: ob 19.30 ameriška srhljivka Črna dalija (Josh Hartnett, Scarlett Johansson, r.: Brian De Palma)

Gornja Radgona

Petek, 8. decembra: ob 19.00 ameriška animirana pustolovska komedija Sezona lova (r.: Roger Allers, Jill Coulter, Anthony Stacchi)

Napoved prireditev

LENDAVA

14. december: ob 18.30

Županov sprejem ob koncu leta JOSIPA LISAC, koncert Cena vstopnice: 500 SIT/2,09 E
Vstopnice so na prodaj od 8. decembra dalje.

OTVORITEV

BELTINCI

V petek, 8. decembra, ob 18. uri bo v prostorih gradu otvoritev razstave umetniških del likovne kolonije Izak Lipovci 2006. Razstavo bo odprl mag. Franc Obal, direktor Galerije Murska Sobota, na ogled pa bo do 5. januarja. Pripravlja Društvo za napredek umetnosti Aquila Lipovci.

MURSKA SOBOTA

V petek, 8. decembra, ob 19. uri bo v Galeriji PAC otvoritev razstave del iz zbirke Hiše umetnikov Bažato, in sicer akademskih slikarjev Hermana Pečariča in Silvestra Komela.

KONCERT

MURSKA SOBOTA

V petek, 8. decembra, ob 19. uri bo v kinu Park letni koncert Prekmurske godbe Bakovci. Kot gost bo nastopila Marko banda.

V petek, 8. decembra, ob 22. uri bo v MIKK-u koncert skupine Radikal, Dub Kolektiv (Zagreb, reggae dub punk).

V nedeljo, 10. decembra, ob 19. uri bo v stolni cerkvi sv. Nikolaja koncert Mešanega pevskega zbora Štefana Kovča ob svetovnem dnevu zborovskega petja. Kot gostje bodo nastopili: MePZ sv. Nikolaja, ŽPZ medicinskih sester, MPZ Društva vinogradnikov Goričko, MPZ lovskih družin Pomurja in Vokalno društvo Bel Canto.

KROG

V soboto, 9. decembra, ob 15. uri bo v večnamenski dvorani pri osnovni šoli Krog letni koncert upokojskega ženskega pevskega zbora Pungrad iz Kroga.

MURSKO SREDIŠČE

V soboto, 9. decembra, ob 21. uri bosta nastopili v klubu Miners na Trash & Burn festivalu skupini Kweefpossum (Murska Sobota) in Erotic Biljan & His Heretics (Zagreb, garažni rock'n'roll).

GORNJA RADGONA

V soboto, 9. decembra, ob 22. uri bosta nastopila v prostorih MD Grom DJ D'Sun in DJ Hose.

V sredo, 13. decembra, ob 18.30 bo v dvorani glasbene šole oddelčni nastop učencev.

LJUTOMER

V nedeljo, 10. decembra, ob 18. uri bo v župnijski cerkvi Miklavžev koncert Pihalnega orkestra Ljutomer.

RADENCI

V nedeljo, 10. decembra, ob 19.30 bo v kongresni dvorani Term Radenci koncert Mešanega pevskega zbora Radenske.

GLEDALIŠČE

GORNJA RADGONA

V soboto, 9. decembra, ob 10. uri bo v dvorani kulturnega doma delavnica sodobnega scenskega ustvarjanja.

RAZKRIZJE

V soboto, 9. decembra, ob 19. uri bo v kulturnem domu gledališka komedija Krivica boli avtorja Toneta Partljiča, ki jo pripravlja KD Ivana Kaučiča iz Ljutomera.

LIPOVCI

V nedeljo, 10. decembra, ob 17. uri bo v vaškem domu komedija Toneta Partljiča Caj za dve v izvedbi dramske skupine kulturnega društva Ferda Godin iz Gornje Bistrice. Pripravlja Mladinska sekcija KUD-a Lipovci.

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 11. decembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani gledališka predstava Micka avtorja Antona Tomaža Linhart v režiji Renca Maurina in izvedbi Mestnega gledališča Ptuj. V glavni vlogi nastopa Brane Šturbej. Ponovitev predstave ob 20. uri.

FILM

POMURJE

V nedeljo, 10. decembra, ob 10.05 bo na prvem programu Televizije Slovenija prvi del mladinske nadaljevanke Kako sem videl svet izpod mize prekmurskega režiserja in scenarista Milivoja Mikija Roša. Igrajo: Sandi Šatoman, Urška Hlebec in Ludvik Bagari.

PLES/FOLKLOR

VELIKA POLANA

V nedeljo, 10. decembra, ob 14. uri bo v kulturnem domu nastop članov otroške folklorne skupine osnovne šole Miška Kranjca iz Velike Polane, ki bodo predstavili tri splete plesov, s katerimi so nastopili na mednarodnem folklor-nem festivalu Tradice Evrope 2006 na Češkem.

LITERATURA

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 7. decembra, ob 19. uri bo v Galeriji PAC predstavitev avtobiografije znamenite slovenske pevke Alenke Pintarič. Pogovor z avtorico knjige The Beatles, Tito in jaz bo vodil Robert Titan - Felix.

Napoved prireditev

DOGODEK

GORNJA RADGONA

V petek, 8. decembra, ob 15. uri bo v avli osnovne šole Gornja Radgona prireditev za dedke in babice, ki so jo pripravili učenci 1. razreda.

MURSKA SOBOTA

V petek, 8. decembra, ob 16. uri bo v telovadnici osnovne šole III. dobrodelna prireditev Podarimo srečo, ki jo pripravljajo za učence osnovne šole IV. Nastopila bosta humorist Geza in glasbena skupina Halgato, za obiskovalce pa bo pripravljen bogat srečelov. Zbrana sredstva bodo namenjena za vgradnjo klančine v šolski kombi, ki bo omogočala prevoz učencem, vezanim na invalidski voziček.

V sredo, 8. decembra, ob 20. uri bo v kavarni hotela Diana 11. tradicionalna modna revija, ki jo organizira Sekcija tekstilcev pri Območni obrtni zbornici Murska Sobota. Po modni reviji bo zabava s plesom. Vstopnine ni.

V sredo, 13. decembra, ob 17. uri bodo v predverju grajske dvorane igralne urice za otroke z Majo Rauch. Otroci si bodo ogledali lutkovno igrice, nastalo po ruski pravljici Snežena deklica, in izdelali svečnik.

RADENCI

V petek, 8. decembra, ob 17. uri bo v kongresni dvorani hotela Radin tradicionalna dobrodelna prireditev Odprti srce, odprti roke, ki jo pripravlja Društvo prijateljev mladine občine Radenci.

LJUTOMER

V ponedeljek, 11. decembra, bo v osnovni šoli Ivana Cankarja 17. otroški šolski parlament. V sredo, 13. decembra, pa bo 17. medobčinski šolski parlament.

MURSKA SOBOTA/BELTINCI/LENDAVA/GORNJA RADGONA/LJUTOMER

Do 7. februarja potekajo vadbe joge začetne stopnje: Murska Sobota (ob sredo ob 17.30 v Gasilskem domu), Beltinci (ob ponedeljkih ob 19.15 v OŠ Beltinci), Lendava (ob ponedeljkih ob 17.30 v DOŠ II), Gornja Radgona (ob torkih ob 20.45 v VVZ Manka Golarja) in Ljutomer (ob sredo ob 18. uri v OŠ Ivana Cankarja). Pripravlja Društvo Joga v vsakdanjem življenju.

MARIBOR

V soboto, 9. decembra, ob 19.45 bo v Slovenskem narodnem gledališču dobrodelna prireditev Štarši otrok sveta, ki jo pripravlja UNICEF. Nastopili bodo: Jan Plestenjak, Jara Raja, Trkaj, Jadranka Juras, T-set, Nikoľovski, Aki Rahimovski, Luis in drugi. Voditeljica prireditve bo Aleksandra Balmazović.

PREDAVANJE

LJUTOMER

V četrtek, 7. decembra, bodo v osnovni šoli Ivana Cankarja ustvarjalne delavnice Pričakovanje božiča in novega leta za učence od 6. do 9. razreda.

MALA NEDELJA/RADOSLAVCI

V petek, 8. decembra, bo v učilnici v župnišču Božično-novoletna delavnica.

NEGOVA

V ponedeljek, 11. decembra, ob 18.30 bo v osnovni šoli predavanje Osnova zdrave prehrane, predavateljica Anica Fujs, dipl. med. sestra. Pripravlja Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota.

MURSKA SOBOTA

V torek, 12. decembra, ob 19. uri bo v Galeriji strokovno vodstvo kustosa Roberta Inhofa po razstavi Umik v zasebno - Erotična dela Draga Tršarja.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

V Pokrajinski in študijski knjižnici je na ogled 2. mednarodna likovna razstava upokojsencev iz Madžarske, Hrvaške, Ptuj, Novega mesta, Gornje Radgone, Radencev in Murske Sobotne.

V Galeriji je do 13. decembra na ogled razstava Umik v zasebno - Erotična dela Draga Tršarja.

V predprostoru grajske dvorane je na ogled likovna razstava Harmonija različnosti, kjer so na ogled dela akademskih kiparjev Zeljka Zime iz Hrvaške in Konstantina Kostova iz Bolgarije (rojen na Hrvaškem) ter slikarke Simonette Harry iz Avstrije (hči prekmurskih staršev).

V trgovini Mass v BTC-ju je na ogled razstava del članov Fotokluba Murska Sobota.

V lokalu Art Caffé je na ogled fotografska razstava Deana Dubokoviča z naslovom Pod njeno kožo.

V razstavišču Pokrajinskega muzeja je na ogled fotografska razstava Podobe vojne v okviru vseslovenskega projekta Enotni v zmagi - Osamosvojitve Slovenije.

V Pokrajinskem muzeju je na ogled Stalna muzejska razstava.

V MIKK-u je na ogled fotografska digitalna razstava Abstrakcija 2006.

LENDAVA

V galeriji v gradu, v sinagogi ter avli gledališke in koncertne dvorane je do 31. januarja na ogled retrospektivna razstava v počastitev 70-letnice akademskega kiparja, dobitnika nagrade Munkacsy, Ferenc Kiralya.

V gradu je na ogled razstava na temo Revolucija na Madžarskem leta 1956. Razstavo sta pripravila Vojaški inštitut in muzej Ministrstva za obrambo Republike Madžarske.

LJUTOMER

V Galeriji Anteja Trstenjaka je do 12. decembra na ogled razstava del 4. Bienala slik malega formata Ljutomer 2006.

MORAVSKE TOPLICE

V hotelu Vivat je na ogled razstava slik z naslovom Barvost pokrajine avtorja univ. doc. dr. Stevena Kadduja iz Ugande (živi v Gradcu).

LUKAVCI

V prostorih delovne terapije je do 9. decembra na ogled 12. tradicionalna prodajna razstava izdelkov stanovalcev Doma Lukavci.

LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši (Pavelhaus) je do konca januarja na ogled razstava risb Saše Bezjak in fotografij Iva Borka (oba Gornja Radgona). Razstava je odprta med torkom in soboto od 14. do 18.30.

Napovedi prireditev lahko pošljete tudi na elektronski naslov: tomo.koles@p-inf.si.

Kupon št. 49 - glasujem za skladbo

GLASBA
NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE:

Ime in priimek
in naslov:

Delimo vstopnice za kino

Vele mesto Istanbul leži v Evropi in Aziji. Našo nagrado - dve kino vstopnici - pa dobi Zdenka Holsedl, Zelena ul. 4, 9000 Murska Sobota. Čestitamo! Naslednje nagradno vprašanje je:

V kateri državi se dogaja zgodba filma Čudovito leto?

Kupon št. 49 - Odgovore pošljite do torka, 12. decembra, na naš naslov: Vestnik, U. arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

VESTNIKOV KOLEDAR

7. december, četrtek	AMBROŽ
8. december, petek	MARIJA
9. december, sobota	VALERIJA
10. december, nedelja	SMILJAN
11. december, ponedeljek	DANIEL
12. december, torek	ALJOŠA
13. december, sredo	LUCIJA

11. decembra bo sonce vzhlo ob 7. uri in 34 minut, zašlo pa ob 16. uri in 16 minut. Dan bo tako dolg 8 ur in 42 minut. 12. decembra ob 15. uri in 33 minut bo na nebu nastopil zadnji krajec.

Menjalniški tečaj tolarja
v Banki Slovenije 6. decembra 2006

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	238,9160	239,6349	240,3538
Hrvaška	HRK	191	1	32,4813	32,5790	32,6767
Madž.	HUF	348	1	0,9348	0,9376	0,9404
Švica	CHF	756	1	150,3656	150,8181	151,2706
V. Brit.	GBP	826	1	354,3171	355,3832	356,4493
ZDA	USD	840	1	179,4068	179,9466	180,4864

VAN EK VICI

Bujenje

Mož je ležal na kavču in gledal roketno tekmo. Med gledanjem je zadremal. Žena ga je zbudila, rekoč: »Vstani! 22.20 je žel.« »Za koga?« je vprašal mož.

Nesreča pri lovu

V bolnico je bil pripeljan pacient. Doktor ga je vprašal, kaj se je zgodilo.

»Nesreča pri lovu! Nekdo me je ustrelil naravnost v jajca!« Oskrbeli so mu rane, mu dodelili sobo, zjutraj pa ga je obiskal doktor in rekel:

»Danes se lepše izražajte in ne omenjajte jajc. Obiskal nas bo župnik.«

Ko je župnik vstopil v bolniško dobo, je vprašal našega pacienta: »Kaj pa se je zgodilo z vami?«

»Na lovu me je nekdo ustrelil med noge!«

»Še dobro, da vas ni ustrelil v jajca!« je rekel župnik.

Corpus delicti

Policist v temni ulici zaloti mladega parčka.

»Oprostite, ustavila sva se, da pokadiva cigareto!« je dejal prestrašeni mladenič.

»Nič hudega,« ga pomiri policist, »cigareto pospravite v hlače in pojdita naprej.«

Mesarjeva žena

Mesarjeva žena v zakonski postelji: »Ravnaj enkrat z menoj tako kot s svojimi strankami v mesnici!«

»In kaj to pomeni?«

Vprašaj me: »Ali je lahko malo več?«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 M. Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Marlina hrani mucko z dudo

V romskem zaselku Gomilica v občini Turnišče prebiva nekaj romskih družin, ki se preživljajo večinoma s socialnimi pomočmi, nekatere pa se ukvarjajo tudi s priložnostnimi deli in nastopi v glasbenih skupinah. Med njimi in domačini v kraju Gomilica ne prihaja do kakšnih večjih problemov. Romi radi priskočijo na pomoč kmetom, zato pa dobijo pridelke za preživetje. Marlina Šarkezi, ki je stara sedem let in je učenka osnovne šole Turnišče, je dobra in pridna učenka. V prostem času pa se najraje igra z mucko, katero je navadila, da pije mleko samo iz majhne dude. Rada ima tudi druge domače živali. Če bo uspešno končala osnovno šolo, bo morda postala veterinarica. – J. Ž.

Več kot dvesto ovadb zaradi trgovine z mamili

Murskosoboški policijski preiskovalci so letos uspešni v boju proti trgovanju s prepovedanimi drogami. Pred kratkim so odkrili 33-letnega R. S. z ljutomerskega konca, pri katerem so v dveh hišnih preiskavah zasegli 15 kilogramov konoplje in več sto sadik suhe konoplje.

»Gojenje konoplje in prodaja marihuane sta mu bila osnovni vir preživetja, pri njem zasežena droga, ki jo je pridelal doma, bi bila na trgu vredna približno 60 tisoč evrov,« je pojasnil Drago Ribaš, vodja kriminalistov. V drugem primeru so našli pri 20-letnem D. F. iz okolice Murske Sobotice 80 g heroína »Njegov namen je bil, vzpostaviti lastno mrežo preprodajalcev. Prijet je bil neposredno pri prodaji.« Poleg njega so ovadili še 33-letnega I. L. z območja Lendave, z njima je »sodeloval« že prej omenjeni R. S. Kriminalistom so v teh akcijah pomagali policisti iz Lendave in Ljutomerja. Ribaš je predstavil tudi letošnjo stat-

stiko: zaradi proizvodnje in prodaje mamil so na tožilstvo podali 204 ovadbe in zasegli 340 g heroína, 6 g kokaina, 18 kg marihuane – pripravljene za prodajo – in 600 sadik konoplje. Ker je domnevno zaužila prevelik odmerek droge, je letos umrla ena oseba. »Vedno bolj pa se kaže stranska posledica uživanja drog, kajti srečujemo se s tako imenovano sekundarno kriminaliteto. Gre namrec za premoženjska kazniva dejanja, ko storilci kradejo predmete in jih prodajajo ter tako dobijo denar za nakup droge,« je sklenil prvi pomurski kriminalist.

A. B., foto: PU MS

Ples tedna

Orion saksofon, mesec kontrabas, župan pleše tja med zvezde. In z njim grad, vsak oblak in vse ceste in celo ...

www.vestnik.si

Na kratko

Nemčavci

V središču vasi Nemčavci pri Murski Soboti so zgradili krajani v letu 1905 vaško kapelo. V kapeli je nameščen tudi majhen zvonik. V krajevni skupnosti so se letos odločili za obnovo pročelja kapele in starih fresk ter starega gasilskega doma. Naložba je ocenjena na 2,5 milijona tolarjev. Od tega bo primaknila mestna občina Murska Sobota milijon tolarjev. J. Ž.

Murska Sobota

S svojo izvirnostjo in čutom do negovanja in ohranjanja ljudskih šeg in navad so se izkazali tudi obrtniki Območne obrtne zbornice Murska Sobota, ki so se predstavili s svojimi izdelki na adventni razstavi v soboški Pokrajinski in študijski knjižnici. J. Ž.

Pristava

V organizaciji Turistično-kulturnega društva Mak Pristava so se letos pred adventom prvič odločili za delavnice, na katerih so izdelovali različne vrste adventnih venčkov pod vodstvom domačinke Jožefe Majerič. Ob koncu so pripravili bogato razstavo. J. Ž.

Igrajte se z Vestnikovo SESTAVLJANKO

Zbirajte sličice, ki bodo objavljene 16., 23., in 30. novembra ter 7. in 14. decembra 2006 (skupaj 5 sličic), in jih pravilno sestavite.

Do vključno 20. decembra do 15. ure prinesite sestavljenko v naročniško službo Vestnika. Brezplačno boste prejeli evro kalkulator ali zgoščenko z božično-novoletnimi uspešnicami.

V Ljutomeru so se po menjavi oblasti odpovedali kolektivnim normam, ki jih je v preteklosti uvedla velika kadrovska strokovnjakinja. Sedaj obstaja bojazen, da se bodo te radikalneje uvajale v njenem delovnem okolju. Menda naj bi po kolektivnih normah začele delati modne kreatorke.

V okviru postavljanja novih razvojnih izzivov v gorickem parku bo tudi izpiranje proda na Kugli. Na ta način naj bi prišli do zlata. S tem bi tudi izkoristili nove priseljence v park. Angleže, ki tehnologijo dobro obvladajo še iz kolonialnih časov. Zlato naj bi pomurski prostor iz novega osem odstotnega zaoznanja za razvitim delom Slovenije dvignilo na raven najrazvitejših v enem letu.

V Lendavi ne bo več nogometnih tekem, igrali se bodo začele tekme med dvema velikima. Kje bosta opravila zimske priprave pred začetkom sezone, še ni znano.

Na Kapelskem Vrhju bo ta mesec veliko praznovanje. Častili bodo prevzem oblasti v dolini. Na zvoniku pa naj bi končno namestili občinsko uro z insignijami vseh dosedanjih županov.

Vrednost delnic lendavske Nafte na mednarodnih borzah je močno poskočila, potem ko so uradno objavili, da so našli v Žitkovcih izredno bogato nahajališče nafte. Zaloge naj bi bile tako velike, da bi lahko podrele ravnotežje na svetovnem trgu, zato že dobivajo ponudbe najvplivnejših naftnih kartelov, da se jim pridružijo. Neuradno se sliši, da naj bi OPEC zavrnili, sedaj tehtajo med ponudbo Rusije in Venezuele.

V občini Apeče ta mesec ne bodo več delili prometnih odpadkov.

Na srednješkolskem centru je že vse nared za uvedbo novega akademskega programa. Uvedli bodo študij s področja upravnih ved. Slo naj bi za specialistični študij učinkovitega delovanja občinske uprave. Podiplomski program bo specialistični, in sicer – učinkovito vodenje občine. Dekana z najvišjimi referencami za vodenje programa že imajo.

Po nekaj neuspešnih oživitvah kmetijskih borz bo v Šalovcih končno zaživila borza tesa.

V Gornjih Petrovcih imajo vse pripravljeno za ustanovitev javnega inženiringa za izgradnjo nogometnih igrišč. Tega bi že vpisali v sodni register, vendar ga zaradi Kosove komisije ne morejo. Bojijo se namreč, da bo Kos kot upokojeni nogometni sodnik za temeljitejši pri navzkrižju javnih in zasebnih interesov.

Celjske mesnine naj bi odkupile vse zaloge jagod na domačem trgu. Te bodo pakirali skupaj z radgonsko penino.

BESEDA NI KONJ

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

Ime

in priimek:

Kraj:

Ulica:

številka:

Poštna številka:

pošta:

Davčna številka:

Datum:

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ:

majica

VESTNIK

Naročnino želim plačevati (obkroži!):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

c) po položnici - trimesečno

15.600,00 sit (65,10 eur)

7.800,00 sit (32,55 eur)

3.900,00 sit (16,27 eur)